

Ikt. sz.: MGB/3-2/2014.

MGB-1/2014. sz. ülés
(MGB-1/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottságának**
2014. június 4-én, szerdán, 9 órakor
a Képviselői Irodaház V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	4
<i>Az ülés résztvevői</i>	5
<i>Elnöki bevezető</i>	6
<i>A bizottság tagjainak bemutatása</i>	6
<i>A napirend elfogadása</i>	6
<i>Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	6
<i>Dr. Fazekas Sándor bevezetője</i>	7
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	11
<i>Dr. Fazekas Sándor válaszai, reflexiói</i>	24
<i>Határozathozatal</i>	36
<i>Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)</i>	36
<i>Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	37
<i>Lázár János bevezetője</i>	37
<i>Kérdések és hozzászólások</i>	43
<i>Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt válaszai</i>	48
<i>További kérdések, hozzászólások</i>	54
<i>Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt válaszai, reflexiói</i>	57
<i>Határozathozatal</i>	58
<i>A termőföld tulajdonjogának megszerzését és használatát korlátozó átmeneti rendelkezések bevezetéséről szóló H/8. számú határozati javaslat (Döntés tárgysorozatba-vételről)</i>	59
<i>Magyar Zoltán (Jobbik) szóbeli kiegészítése</i>	59
<i>Dr. Andréka Tamás (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója</i>	60
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	60
<i>Magyar Zoltán (Jobbik) válaszai</i>	62

<i>Határozathozatal a tárgysorozatba-vételről</i>	63
<i>A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/13. szám)</i>	63
<i>Sallai R. Benedek (LMP) szóbeli kiegészítése</i>	63
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	66
<i>Sallai R. Benedek (LMP) válaszai</i>	68
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	70
<i>A bizottság működését érintő kérdések megvitatása</i>	70

Napirendi javaslat

9.00 órától – 11.00 óráig:

1. Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

11.00 órától:

2. Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)
3. A termőföld tulajdonjogának megszerzését és használatát korlátozó átmeneti rendelkezések bevezetéséről szóló határozati javaslat (H/8. szám)
(Vona Gábor, Balczó Zoltán, Magyar Zoltán és Hegedűs Lorántné (Jobbik) képviselők önálló indítványa)
(Döntés tárgysorozatba-vételről)
4. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/13. szám)
(Sallai R. Benedek, dr. Szél Bernadett és dr. Schiffer András (LMP) képviselők önálló indítványa)
(Döntés tárgysorozatba-vételről)
5. A bizottság működését érintő kérdések megvitatása
6. Egyebek

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: **Font Sándor** (Fidesz), a bizottság elnöke és
Horváth István (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dr. Nagy István (Fidesz), a bizottság alelnöke
Harangozó Gábor István (MSZP), a bizottság alelnöke
Magyar Zoltán (Jobbik), a bizottság alelnöke
Farkas Sándor (Fidesz)
Gyórfy Balázs (Fidesz)
Pócs János (Fidesz)
Földi László (KDNP)
Dr. Legény Zsolt (MSZP)
Kónya Péter (független)

Meghívottak részéről**Hozzászólók**

Sallai R. Benedek (LMP)
Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszterjelölt
Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt
Dr. Andréka Tamás főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési
Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra)

Elnöki bevezető

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, köszöntöm a munkánkat segítő tisztviselőket, és köszöntöm mindazokat, akik figyelemmel kísérik bizottságunk nyílt ülését, egyben az első, alakuló ülését a bizottságunknak – eddig nem volt okunk ülés megtartására. Ezért mielőtt a napirendi pontokra térnék, engedjék meg, hogy ismertessem bizottságunk tagjait, ismertessem őket, illetve azt a helyzetet, hogy kevesebb létszámmal végzi a bizottság a munkáját, mint eddig, egy kisebb teremben, de úgy látszik, hogy az érdeklődés változatlanul nagy. Nem tudom, hogy a házvezetéssel tudunk-e majd ezen változtatni, mert egyelőre mi is szűknek érezzük a termet, és elnézést kérünk, de a jelenlegi állapot szerint ez a terem került kijelölésre a bizottsági ülések munkájának elvégzésére.

A bizottság tagjainak bemutatása

A jelen asztalnál helyet foglaló képviselőket tőlem balról haladva szeretném bemutatni. Földi László a KDNP-t képviseli, köszöntöm, ő új bizottsági tagunk, eddig nem volt a Mezőgazdasági bizottság tagja. Farkas Sándor régi motorosunk, több ciklus óta, 1998 óta tagja a bizottságnak. Pócs János szintén a Fidesz képviselőjében több ciklus óta képviselőnk. Dr. Nagy István, aki egyben alelnöke is a bizottságunknak, szintén. Tőlem jobbra Horváth István szintén alelnöke a bizottságnak, és majd az egyebekben, az 5. napirendi pontban szeretném ismertetni a helyettesítési sorrendet, hiszen bizottságunknak négy alelnöke van, és az új Hárszabály kötelez bennünket a helyettesítési sorrend meghatározására, majd azt fogom javasolni, hogy általánosan Horváth István helyettesítsen, ezért ül ő most itt, mellettem. Folytatva a sort az ellenzék soraiban: Harangozó Gábor István az MSZP képviselőjében szintén alelnöki pozíciót tölt be. Magyar Zoltánt nem látom itt a Jobbik képviselőjében, de ő szintén alelnöki státuszú. Legény Zsolt az MSZP képviselőjében foglal helyet, Kónya Péter pedig a függetlenek képviselőjében van itt. Sallai R. Benedek, aki LMP-s országgyűlési képviselő, nem tagja a bizottságnak, de a Hárszabály szerint országgyűlési képviselőként meghívottként részt vehet a bizottság munkájában, ezt az igényüket bejelentették a bizottságnál, tehát ő tanácskozási joggal vesz részt.

A napirend elfogadása

Szeretném ismertetni a mindenkinek kiküldött napirendtervezetet, amelyet írásban időben megkaptak. Kérdezem, hogy ehhez kérdés, észrevétel van-e a bizottság tagjai részéről. *(Senki nem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, akkor szavazzunk róla! Kérdezem, hogy ki az, aki elfogadja a napirendtervezetet. Aki igen, az kézfeltartással jelezze ezt! *(Szavazás.)* Ezt egyhangúnak látom, köszönöm szépen. Ezek szerint fogunk haladni.

Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása

A kiküldött napirendi pontok sorrendiségében az első helyen dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatását szeretnénk megtartani. Köszöntöm a miniszterjelölt urat, de

mondhatom úgy is, hogy a folytatólagosságot tükröző minisztert, aki az előző ciklusban a Vidékfejlesztési Minisztérium vezetőjeként többször volt vendégünk, nemcsak a kinevezéskori meghallgatáson, hanem a Hárszabály szerinti éves meghallgatáson mindig rendelkezésünkre állt igen jelentős időtartalommal, tehát a régebbi bizottsági tagok előtt egy jól ismert szereplőként köszönhetem újra itt most jelöltként.

A Hárszabály fordulata szerint az ülés megkezdése előtt, a napirendi pontok megkezdése előtt ismertetnem kell, hogyha időkorlátot szeretnénk javasolni. Erre teszek javaslatot. A miniszterjelölt úr jelezte, hogy két óra hosszára áll rendelkezésünkre, az őt követő Lázár János miniszterjelölt úr is ugyanennyi időtartamot jelzett. Ennek megfelelően azt javaslom, hogy a miniszterjelölt úr 20 percen legyen szíves ismertetni az elképzeléseit, hogy a vidékfejlesztés élén mit szeretne majd tenni a következő négy évben, hozzászólásokra képviselőnként 5 percet javasllok, a viszonzulás ideje következik majd a miniszterjelölt úrnak, és ha a képviselőknak további észrevételük van az így összességében elhangzottakra, akkor kétperces felszólalási időkeretet javaslóknék. Ezt úgy nagyjából összeadtuk minden képviselőre lebontva, és ez belül lesz a két óra hosszában. Természetesen nem szeretnénk másodperc pontossággal szómegvonással és egyebekkel élni, de mindenkit kérek, hogy ehhez a javaslathoz – amennyiben a bizottság ezt elfogadja, ezt meg fogom szavaztatni – tartzuk magunkat. Én jelzéssel fogok élni, hogyha valaki kicsúszik az időből. Tehát 20 perc, 5 perc és újbóli megszólalóként 2 perc a képviselők részére – ezt javaslom. Ki az, aki ezzel egyetért? Aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ez biztos hogy többség. Ki az, aki tartózkodik? *(Szavazás.)* Nincs ilyen. Ellenszavazó? *(Szavazás.)* Nincs ilyen. Egyhangúlag fogadtuk el. Ezek szerint fogunk haladni.

Ezek szerint megkérném dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszterjelöltet, hogy tartsa meg tájékoztatóját.

Dr. Fazekas Sándor bevezetője

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszterjelölt: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Szeretettel köszöntök mindenkit a Nemzeti Összetartozás Napján, és örülök annak, hogy felvázolhatom elképzeléseimet az elkövetkező négy évnek a Földművelésügyi Minisztériumra vonatkozó elképzeléseiről. Szeretnék gratulálni a megválasztáshoz mindenkinek, sok sikert és eredményes munkát kívánok! Bízom benne, hogy csakúgy, mint az előző időszakban, hasznosan tudunk együtt dolgozni.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A miniszterelnök úr a Földművelésügyi Minisztérium vezetésére kért fel néhány nappal ezelőtt, és szeretném tájékoztatni önöket arról, hogy ennek a minisztériumnak, amely folytatja a vidékfejlesztési munkát, milyen feladatkörei lesznek, hiszen a neve változik, de a feladatkörök döntő része marad. A jövőben is mi fogjuk ellátni a mezőgazdaság irányítását, kezeljük az állami földvagyon, a földügyekre vonatkozó szabályozást, idetartozik a környezetügy, a természetvédelem területe, az élelmiszerbiztonság, az élelmiszerlánc-felügyelet, a hungarikumok és a vidékfejlesztés jelentős része; lesznek olyan területek, amelyek átkerülnek a Miniszterelnökségre, de a területalapú támogatások és a hozzájuk kapcsolódó támogatások, illetve a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal ide fog tartozni.

A tárca intézményrendszeréből is ki szeretnék emelni néhány fontos területet: ilyen a teljes agrárszakképzés, az agrárkutató megatározó része, a tervek szerint idekerülnek az állami erdőgazdaságok is, az erdészeti igazgatás, a halászat, a vadászat, a vonatkozó szabályozás megalkotása szintén a tárca feladatkörét jelenti. Fontos háttérintézményeink a hatóságok, például a Környezetvédelmi Felügyelőség, a Meteorológiai Szolgálat, a tartalékgazdálkodás szervezetrendszere, a nemzeti parkok.

Tisztelt Bizottság! Ami a fő céljainkat illeti, igyekszem gazdálkodni a rendelkezésre álló időkerettel, és néhány területet kiemelni; nyilván a teljes feladatkör, célrendszer meghaladja ezt az ismertetőt, de bizonyára lesznek majd kérdések, amelyek kapcsán valamennyi reflektorfénybe kerülő területre ki tudok térni.

A fő célunk az, hogy a magyar mezőgazdaság további növekedési pályán lendüljön előre, hogy a magyar mezőgazdaság növekedése, ami az elmúlt három évben mintegy 30 százalékot ért el, folytatódjon, ezáltal több embernek tudjunk megélhetést adni, és egészséges, jó minőségű, GMO-mentes élelmiszert tudjunk letenni a magyar emberek asztalára, illetve ellássuk azokat az exportpiacainkat is, amelyek közül jó néhányat vissza tudtunk szerezni, jó néhány esetben tudtuk növelni a kivitelünket. Ehhez fontos feltételrendszer az, hogy azt az agrárbékét, amit az elmúlt években elértünk, hogy az ágazat szereplői, a különböző termelői érdekérvényesítő szervezetek, gazdaszervezetek, az agrárkamara együttműködésével kialakítottunk, ezt az agrárbékét szeretnénk megőrizni a jövőben is, mert ez a nyugodt együttműködés a nyugodt termelésnek egy fontos és elengedhetetlen feltétele.

A magyar föld védelme kiemelt célunk. Itt az új földtörvény hatálybalépésével a feladataink jól láthatóak. Az intézményrendszernek fel kell zárkóznia ehhez a feladathoz, ehhez jogi, számítástechnikai, hivatali feltételek is szükségesek. A földbizottságok létrehozása, a magyar föld védelme érdekében megalkotandó további szabályok, amennyiben ezek indokoltak, szintén nagyon fontosak.

Kiemelt célunk az ország GMO-mentességének a megőrzése. Itt mindig nagy odafigyelést igényel a külügyi, illetve az európai uniós diplomáciai vonalakon az, hogy hol milyen próbálkozások történnek. Én bízom benne, hogy csakúgy, mint eddig, eleget tudunk majd tenni az alkotmányos előírásoknak.

A mezőgazdasági termelés - ahogy említettem - növekedett az elmúlt években. A célunk az, hogy továbbra is a nemzeti össztermék növekedésének az egyik fő motorja legyen az agrárium, illetve az erre épülő export és élelmiszer-feldolgozás. Meglátásunk szerint az 1990-es termelési szintet el tudjuk érni a ciklus végére. Ez azt jelenti, hogy bár megváltozott szerkezetben, de a mezőgazdaság újra képes lesz azt a termékvolument és exportot produkálni, mint korábban. Ehhez jó alap egyébként a belső fogyasztásnak a növekedése, illetve a keleti nyitásban megjelenő további piaci perspektíva is.

Reményeink szerint a vidéki településeken, városokban, falvakban a megélhetés a magasabb élelmiszer-feldolgozottsági szintnek köszönhetően, a kézműves élelmiszereknek, a helyi termelésnek, a kis- és középüzemek, mezőgazdasági feldolgozók, élelmiszer-feldolgozók támogatásának eredményeként javulni fog, és el tudjuk érni azt, hogy a Start-munkával együtt, amelynek szintén jelentős mezőgazdasági része van, a vidéki munkanélküliség gyakorlatilag megszűnik a ciklus folyamán.

Fontos terület az állami földvagyon hasznosítása. Itt a Földet a gazdáknak programot a jövőben is folytatni kívánjuk. Már 6 ezer új gazda tudta átvenni a területeket. Ez 250 ezer hektárt érint. Tudjuk azt, hogy 600 ezer hektár állami földvagyonon korábban 600 földhasznóbérlő volt, megtízszereztük a földvagyonnal még a felét sem elérő területen a földhasznóbérlőket, és az a célunk, hogy a különböző felszabaduló állami földeket nemzeti földalapi, nemzeti parki és más állami szervezetektől átvett földeket hasznosítsuk. Ezáltal ez a program tulajdonképpen be is tud fejeződni az előttünk álló ciklusban.

További földeket tudunk bevonni az osztatlan közös területeknek a kimérésével. A kormányának célja az, hogy ezt az örökölt földhasznosítási formát azokon a területeken, ahol az érintettek kérik, megszüntesse. Itt a munkát elkezdjük. Vas megyében jelenleg zárul majd az a kísérleti program, amelynek eredményeit hasznosítva tudjuk az országos programot végigvinni.

Célunk a felhagyott zártkertek termelésbe vonása, itt egy jogi rendezés szükséges. A Start-munka keretében, illetve a Földet a gazdáknak program keretében ezt a lehetőséget is ki tudjuk majd használni.

Amint említettem, célunk az, hogy növeljük a mezőgazdasági termelést, a feldolgozottságot. Külön ki szeretném emelni a rövid értékesítési láncok programot, amely a vidékfejlesztésben is fontos szerepet tölt be. Kellő támogatással rendelkezik ahhoz, hogy lehetőleg amit helyben megtermelünk, azt ott is fogyasszuk el, illetve ott is dolgozzuk fel. Ez a Mintamenza programnak egy fontos eleme.

A gazdapiacokon keresztül, a háztáji termelésen keresztül, a konyhakert mozgalmon keresztül tudjuk azt elérni, hogy minél többen termeljenek. Minél többen termeljenek akár önellátásra, olyan személyek is, akiknek aligha lenne vagy lesz arra pénzük, hogy drágább termékeket vásároljanak, importtermékeket vásároljanak.

A közös agrárpolitikai források felhasználásánál átalakulóban van az intézményrendszer. Itt én azt szeretném kiemelni, hogy olyan fontos programok, mint például a tanyaprogram, a kertészet fejlesztése, az állattartó telepek korszerűsítése, az öntözésfejlesztés, a vetőmagágazat fejlesztése az természetesen a jövőben is folytatódik.

Kiemelt terület az élelmiszerbiztonság. Közép-Európában Magyarország a legjobb ebben a tekintetben. Elmondható az, hogy az elmúlt években Magyarországról egyetlen élelmiszerbotrány sem indult, nálunk jobb anyagi helyzetben lévő országokról ez nem mondható el. Egy hatékony hivatali ellenőrzés, illetve hatósági ellenőrzés, nagy odafigyelés, aktív agrárdiplomácia kell ahhoz, hogy az élelmiszerbiztonság terén jelentkező bel- és külföldi kockázatokat kivédjük.

Itt a kézműves élelmiszertermelés, helyi termelés szabályainak a pontosítása mellett szerintem fontos az, hogy a jövőben a nagy élelmiszerfeldolgozók, a tömegtermékeket gyártók is kellő, fokozott odafigyelésben részesüljenek, azért, hogy ott is egy minőségjavulás legyen. Ezen a vonalon már vannak eredményeink, de itt a minőség javítása például a belső piac ellátása meg az export szempontjából is nagyon fontos.

Ebbe a körbe tartozik a biotermelésnek az erősítése, a feltételrendszernek a pontosítása, és az, hogy a biotermelés arányát növeljük. Ezek a dolgok összefüggnek.

Szintén ide kapcsolódik az élelmiszerpazarlás visszaszorítása, hiszen jól tudjuk, hogy ma a megtermelt ennivalónak a 20-30 százaléka is gyakran a

szemétkébe kerül, miközben vannak, akik nélkülöznek. Tehát ezt a felborult helyzetet nekünk helyre kell hoznunk. Ebben Magyarország európai uniós vonatkozásban is komoly kezdeményezésekkel lépett fel.

Fontos a mezőgazdasági termékek reklámozása, hirdetése, hiszen az importárak gyakran komoly promócióban részesülnek. Mi az elmúlt esztendő gyakorlatát akarjuk folytatni, azt, hogy akár ha valamely területen kritikus helyzet alakul ki, krízis alakul ki, értékesítési probléma látszik, akkor is az állam be tud avatkozni a terméktanácsokon keresztül, a termelői szerveződésekön keresztül, az agrárkamarával együttműködve el tudjuk azt érni, hogy a termésnek meglegyen a helye. Bírnunk kell a versenyt a külföldi termékekkel, és ez a jövőre nézve is a termelés biztonságának az erősítése szempontjából nagyon fontos.

Most egy zöldség-gyümölcs promóció van folyamatban, a jövőben is tervezzük ilyen akciókat.

Kiemelt terület a tárcánál az eredetvédelem, hiszen ha minőségi termelésről, prémiumtermékekről beszélünk, akkor ez elengedhetetlen. Itt különösen a bor- és pálinkakiválóságokra, a védjegyek rendszerének a rendbetételére gondolok, és olyan további területekre, ahol kapcsolódó termékek tudnak megjelenni a legkiválóbb élelmiszerek mellett. Ezek az italok, italkiválóságok a magyar mezőgazdaságnak a nagykövetei külföldön. Ezen a területen is előbbre akarunk lépni.

A szőlő- és borágazatban egy új szabályozás lépett hatályba a közelmúltban, itt a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa szakmaközi szervezetté alakulására szeretnék utalni. Itt fontos az, hogy a teljes beüzemelés megtörténjen, és ezáltal a szőlő-, borágazatban tudjunk rendet tenni, mind minőségi vonatkozásban, eredetvédelmi szempontból is, és itt még az importnyomással is külön meg kell küzdenünk.

A pálinka jó néhány támadást kapott az elmúlt időszakban, a magyar pálinka, a pálinkafőzés kérdése. Itt az egyik dolog az, hogy meg kell küzdenünk Brüsszellel, megfelelő jogi szabályokat kell majd találnunk. Ez a munka folyik, illetve a jövőre nézve ahhoz, hogy a pálinka világmárka legyen, a magyar pálinka ismertebb legyen, a Pálinka Nemzeti Tanácsot egy köztestületi irányba kell továbbfejlesztetni, úgy, ahogy ez a Hegyközségek Nemzeti Tanácsánál is megtörtént. Legyen olyan háttér, amely jogi személy, pályázatképes, el tud járni belföldön, külföldön egyaránt, és tudja támogatni azt a munkát, amit a minőségi pálinkafőzők is követnek, hogy egy olyan termék legyen az asztalon, amely tényleg a magyar élelmiszereket is reprezentálja.

Agrárdiplomáciai vonatkozásban a keleti nyitásra szeretnék kitérni, hiszen az Uniónál ellátjuk azokat a feladatokat, amelyek ránk hárulnak, most a közös agrárpolitikai reform után ott kevesebb nagy horderejű munka várható. Meg kell találnunk azokat a felvevő piacokat, ahol a megjelenő többletermelést el tudjuk helyezni, hiszen például a zöldség-gyümölcs ágazatban mintegy 1 millió tonnával akarjuk növelni a termelésünket. Ez nyilván belföldön is piacra talál részben, de a nagyobb mennyiséget a hagyományos magyar piacokon, tehát a volt Szovjetunió területén, Oroszországban, Kazahsztánban kell elhelyeznünk, illetve a közel-keleti és az ígéretes kínai piacon is.

A környezetügyi diplomácia külön egy fontos terület. Ez a GMO-hoz is kapcsolódik, a biológiai sokféleség megőrzéséhez, és jó néhány olyan határterülethez, ami a mezőgazdaságot is érinti.

Ki szeretnék térni a V4 együttműködésre is, ahol látszik, hogy egyre konkrétabb és egyre szorosabb kapcsolatban vagyunk. Ennek egyik eredménye a Duna Szója egyezmény is, a GMO-mentes szójatermelés, a magyar mezőgazdaság számára is komoly lehetőséget hordoz.

A halászati fejlesztéseket szeretném még megemlíteni. Ez egy olyan terület, amely különösen fontos a számunkra, hiszen egy sikerágazat, és itt egy külön operatív program – amely 5 százalékkal növekedett az elmúlt időszakhoz képest – is segíti azt, hogy a halfogyasztást tudjuk növelni, hogy a termelés erősödjön, és hogy ezt a fontos ágazatot növekedési pályán tarthassuk.

Az erdészet vonatkozásában, amely szintén a tárcához tartozik, az erdőkre vonatkozó jogalkotásnak a felülvizsgálata várható. A célunk az, hogy a jóléti erdők száma, területe növekedjen, hogy átjárhatóak legyenek az erdőink, hogy a helyi közösségek, önkormányzatok minél nagyobb szerepet kapjanak az erdőhasznosításban, hogy az erdőkben található turisztikai létesítményeket minél inkább közforgalmú formában hasznosíthassuk, és hogy az erdei termékeket is bevonjuk abba a körbe, ami a magyar kézműves és minőségi élelmiszerek kategóriáját jelenti. Itt az első lépések a vadhúsfeldolgozás, -értékesítés vonatkozásában megtörténtek, a közétkeztetésbe történő lehetőséget is megnyitottuk.

Tisztelt Bizottság! A célunk az, hogy minél több jó minőségű magyar élelmiszer kerüljön az asztalokra, hogy minél több gazda találjon megélhetést, hogy minél erősebb helyi közösségeink legyenek, a kis falvakban, a városokban egyaránt az emberek találják meg azt a boldogulást, amely ott, az adott településen a számukra kínálgózik. Az agrárközéposztály megerősítése a célunk a földtörvénnyel, a föld-haszonbérbeadással, a minőségi élelmiszertermelésnek, a helyi kézművesélelmiszer-termelésnek a segítségével egyaránt, azoknak a piaci lehetőségeknek a feltárásával, amelyek korábban zárva voltak, és ezeket szeretnék a jövőben is megerősíteni jogi eszközökkel, marketinggel, az agrárpolitika valamennyi lehetséges megoldásával.

Én röviden így gondoltam összefoglalni az elkövetkező időszak teendőit, és hogyha van kérdés, akkor örömmel válaszolok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Köszönöm szépen, hogy az időkeretével a megbeszéltek szerint tudott gazdálkodni.

Horváth István alelnök urat kérném meg, mert egy rövid gondolatot és kérdést szeretnék majd feltenni a miniszter úrhoz, és utána megnyitom a lehetőséget a további bizottsági tagok kérdésének.

(Az ülés vezetését Horváth István, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én is üdvözlöm a bizottságot, és Font elnök úrnak adom meg a szót.

Kérdések, hozzászólások

FONT SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. A miniszter úr több olyan kérdést említett meg, amely a magyar mezőgazdaságnak jelentős sikereket okozott. Aki figyelte az elmúlt négy évet, az erős összefüggést találhatott a között, hogy amikor a magyar mezőgazdaság teljesítőképessége jó volt, akkor a GDP-teljesítőképességünk is, a GDP-növekedés százalékos mértéke is jelentős volt. Mondhatnám azt, hogy egész komoly párhuzam van, hogy amely

évben a mezőgazdaság tud teljesíteni, a GDP-nek egy jelentős mértékét és részét tudja hozzáadni. Már csak az a kérdés, hogy a mezőgazdaságnak az időjárás kitérttségét hogyan tudjuk esetleg tompítani, mert láttuk, hogy amikor 2010-ben és '12-ben az időjárás kitérttség igen nagy volt – részben víz, részben aszály, részben téli fagy és tavaszi fagy és minden volt ezekben az években –, ott nagyon komoly károkat szenvedtünk el. Kérdezem, hogy esetlegesen van-e stratégiai elképzelés arra, hogy ezt a kitérttséget csökkentjük.

Többször beszéltünk a vízgazdálkodás komplett és komplex rendszerének a felülvizsgálatáról. Tartok tőle, hogy addig, amíg tavaszi és kora nyári áradásokkor a víz kivezetésével foglalkozik az egész ország – ebben is igen jelentős eredményeket értünk el, hogy nagy károkat nem okozott ez a nagyon nagy katasztrófa, a dunai áradásra gondolok –, bizony az vízmennyiség néhány hónap múlva a mezőgazdaságnak már jó lett volna. A vízgazdálkodás komplex rendszerének az áttekintése és megoldása, hogy mennyi vizünk van – sok, más országokhoz képes sok, ezt nyugodtan mondhatom –, annak az ésszerű felhasználása, elsősorban a megfogása, a tárolása, majd az igénylők helyéhez való juttatása, ez már egy egész komoly feladatot jelenthet ebben a tekintetben. Tartok tőle, hogy ebben a négy évben ez kikerülhetetlen kérdéssé válik. Ez szintén az éghajlati kitérttséget csökkentené, a mezőgazdaság termelésének a stabilitását növelné.

Ugyanilyen kérdéskör véleményem szerint a jégvédelem. Ez az a terület még, ahol már tűrhető költségekkel jelentős eredményeket lehet elérni. Úgy érzem, hogy elkerülhetetlen Magyarország komoly termőfelületeinek és jégeső szempontjából kockázatot jelentő termőfelületeinek a komplex és egymással összefüggő jégvédelmi rendszerének a kiépítése. Nagyon kevés helyen van, Baranya, Tolna és Bács-Kiskun egyes részein működnek, ehhez képest már az idei évben is igen jelentős jégkárokat szenvedtek nagyon nagy értékű mezőgazdasági területek. Én úgy érzem, hogy ennek a területnek a befektetése, beruházása igen jelentős megtérülést eredményezne nemcsak a mezőgazdasági termelőknek, hanem, mint ahogy említettem, a GDP-növekedéshez is kimutatható százalékkal tudnának hozzájárulni.

Két technikai kérdéskörben hadd tegyek megemlést!

A miniszter úr, a miniszterjelölt úr említette az osztatlan közösök problémáját. Azt hiszem, akik ehhez a területhez valamelyest értünk, nyugodtan mondhatjuk most már, hogy a magyar mezőgazdaság növekedése gátját képezi lassan az osztatlan közösök meg nem oldott problémája. Sok elképzeléssel, sok technikai beavatkozással próbáltuk egyszerűsíteni a földhasználat és a földtulajdon kérdését az osztatlan közösökben. Tartok tőle, hogy jóval nagyobb anyagi forrás kell ahhoz, hogy egyszer és mindenkorra rendezzük ezt a kérdést, mert az a közel 1,2 millió hektár, ami még mindig osztatlan közösökben szerepel, a nagyon helyes földforgalmi törvény, ami nagyon erős védelmet és a nem kívánatos szereplők távoltartását okozza, de egyben a jogos földhasználóknak is, netán leendő földtulajdonosoknak is komoly gondot okoz egy-egy osztatlan közösön belüli tulajdonszerzés, netán további kérdések, földhasználatok megszerzése. Arról kérdezem a miniszterjelölt urat, hogy szándékozunk-e erre valami komolyabb erőt fordítani, mert mint említettem, véleményem szerint gátja most már a mezőgazdaság fejlődésének ez a nagyon nagy mennyiségű és megoldatlan osztatlan közös kérdéskör.

Említette a miniszterjelölt úr, miniszter úr, hogy a magyar mezőgazdaság nagyon szép eredményeket ért el, komoly promotálás történt, hála istennek a fogyasztók vevők, mondhatom, arra az üzenetre, hogy válassza a magyar terméket, és ez kiemelkedő feladata volt az elmúlt kormánynak, hogy marketingeszközökkel ráirányítottuk, a minisztérium ráirányította a fogyasztóknak a figyelmét a magyar termékekre. Hihetetlen nagy, hála istennek, a magyar termékek vásárlása iránti szándék. Én javaslom, hogy ezt folytassuk. De egyben meg szeretném kérdezni, hogy az Agrármarketing Centrum esetleg visszakerülhetne-e a földművelésügyi tárca hatáskörébe. Úgy érzeltem, hogy amikor két évvel ezelőtt átkerült a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz, a Turizmus Zrt.-hez, onnantól kezdve mintha messze került volna tőlünk, szakmai berkektől az AMC tevékenysége, és a pénzügyi helyzete sem stabilizálódott, ha jól látom az idei és az elmúlt évi költségvetést. Teljesen egyetérték a miniszterjelölt úrnak ezzel a szándékával, az agrártermékek promotálásával mind belföldön, mind külföldön, és véleményem szerint az Agrármarketing Centrumnak, vagy ha nem ez is a neve, de egy, a minisztérium hatáskörébe tartozó szervezetnek ez a tevékenysége közvetlenül az VM vagyis mostani nevén majd FM irányítása alá kellene hogy kerüljön.

Köszönöm szépen, én ennyit szerettem volna elmondani.

ELNÖK: Köszönöm szépen, és visszaadom az ülésvezetést az elnök úrnak.

(Az ülés vezetését Font Sándor, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm. Harangozó Gábor alelnök úrnak adok először szót, utána figyeljük a jelzéseket, és sorban szólítom meg a jelentkezőket.

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm a miniszter urat, és tisztelettel köszöntöm a képviselőtársakat, illetve azokat, akik nyomon követik a mai ülésünket.

Most jelentősen át fog alakulni a minisztérium szerkezete, és megosztódnak a korábban volt feladatok. Azt, hogy hozzá kell nyúlni a vidék életét irányító államigazgatási rendszerhez, azt én sem vitatom, hiszen ma gyakorlatilag, és ez nem egy új keletű probléma, ha azt mondjuk, hogy a rendszerváltásnak a legmegoldatlanabb problémája, az a magyar vidék, a magyar falu helyzete. Rövid az idő, nem mennék bele a részletekbe, de tudjuk, hogy a rendszerváltás előtt ez az egyik legjobban működő rész volt, a falvak életének, a munkajövedelem-szerzésnek a rendszere, szervezettsége, ami úgy szűnt meg, úgy került szétverésre, hogy nem lett kitalálva, hogy helyette hogyan fog működni, és ezt a mai napig senki nem tudta megoldani.

Azonban azt kell látni, hogy ez nemhogy tovább tördelhető, hanem sokkal inkább egy komplex feladat, amiben nemcsak a mezőgazdasághoz kötődő kérdéseket kell megoldani, hanem azt kellene megoldani, hogy a falvakban hogyan lesz több embernek munkája, megélhetése.

Ma azt kell látni, hogy alapvetően a falvakban, akinek munkája, megélhetése van, az túlnyomó részben a mezőgazdasághoz köthető, de ez egy elég szűk réteg, és azok, akiknek ma van munkája, megélhetése, azok is az új földtörvény meg a sok változás következtében bizonytalan helyzetben vannak, és nem túl optimisták a jövőt tekintve, miközben a többi szereplőnek nem nagyon van más perspektívája. Az egyedüli érdemi változás az a

Belügyminisztérium által kezelt közmunka program volt, amit leginkább úgy tudnék megfogalmazni, hogy nem segélyeket oszt, hanem a segély mellé valamilyen foglalkoztatási kötelezettséget ír elő. De hát ettől még jelentősen nem fog a vidék, a falvak élete megváltozni.

Ennek tükrében szeretnék feltenni néhány kérdést. A feladat mégiscsak az lenne, hogy a meglévő munkahelyeket stabilizáljuk, a meglévő szereplők foglalkoztatási képességét növeljük, és új falusi munkahelyeket tudjunk létrehozni.

Miniszter úrtól azt szeretném kérdezni ennek tükrében, hogy miért mondott le a vidéki emberek többségéről azzal, hogy a fejlesztéspolitikai lába kikerül a minisztériumtól, ami nélkül szerintem képtelenség egységesen kezelni és érdemi javulást hozni a jövőben.

Szeretném megkérdezni, hogy hogyan látja, hogy a most életbe lépett földtörvény hogyan fogja a munkahelyek bővítését szolgálni? Hogyan fogja az állattenyésztés bővülését szolgálni? Mi lesz azokkal az állattenyésztő telepekkel, amelyek elvesztették a földjüket? Ismerek olyan ezres tehenészetet, ami nulla hektár földdel rendelkezik, mert minden földbérleti jogát elveszítette. Szóval ez mennyire fogja a meglévő munkahelyek megőrzését szolgálni vagy újaknak a létrehozását?

Miniszter úr tudna-e egy számot mondani, hogy hány darab földművesre lehet számítani az új rendszerben? Miniszter úr beszélt a helyi földbizottságok megalakításának a szükségességéről. Hogyan áll ez a téma? Mert tudjuk, hogy az ígéret megvolt, de pillanatnyilag a kamarák kell hogy ellássák ezt a feladatot, mert nem alakultak meg a földbizottságok.

Az egész földtörvény nem egy darab törvény, hanem egy egységes rendszerként lett benyújtva, megfogalmazva az Alaptörvényben. Kellene lennie egy üzemtörvénynek, egy integrációs törvénynek, egy szövetkezeti törvénynek, ezek hogy állnak, mikor lesznek beterjesztve?

Egy fontos kérdést szeretnék még itt felvetni a rövid időre való tekintettel, szintén távirati stílusban. Úgy tudjuk, hogy Orbán Viktor miniszterelnök úr megbízta az Agrárkamarát azzal, hogy a degresszivitásra dolgozzon ki forgatókönyveket. Egy picit furcsának találom, hogy miért nem a szakminisztériumot bízta meg ezzel, de most ennek a részleteibe ne menjünk bele.

Lehetőség van arra az uniós új szabályok szerint, hogy a területalapú támogatások egy részét lehetett volna választani azt, hogy átcsoportosítsuk a kisebb birtoktestekre, tehát a 30 hektár, vagy van, ahol 50 hektár alatti birtoktestekre nagyobb támogatás jut. Ennek az a lényege, hogy ez alapvetően jövedelempótló támogatás, a nagyobb területtel rendelkező gazdaságok jobban jövedelmező gazdaságok, a kicsik pedig kevésbé. Azért ebben van egy logika, hogy oda a jövedelempótló támogatást csoportosítsuk át.

ELNÖK: Még fél perc.

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Igen. Franciaországban például 52 hektár alatt plusz 150 euró támogatás megy a 140 euró mellé.

Nálunk ezt nem választottuk. Hogy ha ezt nem választottuk, akkor milyen módon tervezik a degresszivitásnak a megvalósítását, illetve hogy ha lesz ez a degresszivitás, akkor a foglalkoztatás költségeit le kívánják-e vonni a költségekből, mert amennyiben igen, akkor az a munkahelyeket meg tudja őrizni, ha nem, akkor egyszerűen a nagyobb szereplőket tönkre fogja tenni.

Amit elnök úr is említett, a magyar GDP-ben jelentős szerepet betöltő mezőgazdaság GDP-termelő képességének egynegyedét ezzel gyakorlatilag elveszítenénk.

És akkor még tényleg akkor nagyon távirati stílusban, csak egy-egy mondatos kérdés. Mi lesz az átmeneti támogatásokkal? Mennyi forrással, milyen jogcímmel lehet ezekre számítani? Gondolok itt elsősorban például a dohányra, ami 2020-ig adható lenne.

Mi lesz a nemzeti támogatásokkal? A sertés, baromfi, állatjóléti támogatásoknak a notifikációja megtörtént, lesz-e rá költségvetésiforrás-fedezet? Mi lesz az egységes kérelmekkel? Az első pillér az a földművelésügyi tárcához fog kerülni, a második pillérek pedig a Miniszterelnökséghez.

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszterjelölt: Elnézést, nem lehetne lassabban, elnök úr? Mert nem hiszem, hogy aki nem gyorsíró, az képes ezt leírni. Tehát én azt szeretném kérni, nem akartam közbeszólni, de ha vár választ tőlem a képviselő úr, akkor legyen szíves, lassabban, mert nem tudom leírni a kérdést. *(Harangozó Gábor István: Elnézést, miniszter úr.)* Tehát tudom, hogy igyekszik minél többet és minél hamarabb és minél jobban...

ELNÖK: Nem számítom bele az időkeretbe. *(Derültség.)*

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszterjelölt:... de most eddig két oldalt írtam tele. Én válaszolok mindenre, de kérem, hogy lassabban.

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Igen, sajnos nincs kormányprogram meg írásos előterjesztés, ezért ezen a módon tudunk csak tájékozódni.

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszterjelölt: Ott tartottunk, hogy mi lesz az átmeneti támogatásokkal, odáig tudtam leírni.

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Az átmeneti támogatásokkal, igen, ez volt az egyik kérdésem. A következő: a nemzeti támogatások, például sertés, baromfi, állatjóléti, amelynek a notifikációja megtörtént, lesz-e rá költségvetési fedezet?

És akkor még arra szeretnék választ kapni, hogy mi lesz az egységes kérelmekkel, miután az első pilléres támogatások az FM-hez fognak tartozni, a második pilléres támogatások, ha jól értem, a Miniszterelnökséghez, meg tud-e maradni ebben a rendszerben az egységes kérelmeknek a rendszere?

Végezetül akkor egy nagyon aktuális kérdésre szeretnék rákérdezni, hogy a LEADER-pályázatoknál az a kötelezettség van, hogy 6 hónap elteltével be kell nyújtani az első elszámolásokat, és tudomásom szerint több száz olyan pályázó van, aki ennek a feltételnek nem tudott megfelelni, nem kapott meg építési engedélyt vagy egyszerűen banki finanszírozási problémái voltak. Véleményem szerint ezt a több száz pályázót, aki a vidék életét akarja mégiscsak valahogy javítani meg a foglalkoztatási helyzetet, ezt nem kellene ilyen helyzetbe hozni, ezen a szabályozáson érdemes lenne változtatni. Erre van nyilván megoldás, de most ennek a részleteibe nem tudunk belemenni...

ELNÖK: Megkérem képviselő urat, hogy most már fejezze be, mert ez már...

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): A mondatomat befejezem.

ELNÖK:... az indokoló része a kérdéseknek, és erre most már nincs idő.

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Tehát az lenne a kérdésem, hogy a minisztérium szándékszik-e ezt a helyzetet valahogy orvosolni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Farkas Sándornak adok szót.

FARKAS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Valóban így van, ahogy elnök úr a bevezetőben mondta, amikor bemutatott bennünket, hogy nem az első bizottsági miniszteri meghallgatáson veszünk részt. Ez lehet, hogy jó, lehet, hogy rossz, de annak örülök, hogy miniszter úr részletesen és megfelelő módon úgy gondolom, tájékoztatta a bizottságot a tervekről, lehetőségekről. Természetesen mi azért vagyunk itt, hogy akár kérdéseket vagy véleményeket is mondjunk ehhez.

Én először is a köszönetemet szeretném kifejezni annak érdekében vagy az ügyben, hogy az elmúlt évben a hosszan tartó, több mint 20 évig tartó huzavona után a geotermális energiának a kertészeti célú hasznosításában történt intézkedések során a kertészet, a hajtatasos kertészet valóban egy kitörési lehetőséget kapott. Hosszú évtizedek óta erre nem volt példa és nem tudtunk ilyen eredményt elérni. Én köszönöm a minisztériumnak és az összes szakigazgatási szervnek, aki ebben segített a kertészek számára, hogy ebben ezt a fantasztikus lehetőséget fel tudják most már aránylag megfelelő költségek mellett használni.

Nagyon fontos számunkra az, főleg a Dél-Alföldön, hogy ezek a kérdések ilyen módon rendezésre kerültek.

Ide tartozik a kertészet vonatkozásában, mivel úgy gondolom, hogy az egyik kitörési ága lehet a magyar agráriumnak, és nem véletlenül készült el a kertészeti albizottság segítségével és a FruitVebbel az a kertészeti stratégia, amire miniszter úr is utalt, az 1 millió tonna zöldség és a 100 ezer gyakorlatilag foglalkoztatott számára.

Itt azért meg szeretném jegyezni, hogy ennél még egyéb plusz olyan lehetőségek is vannak, mint a gyógynövény-termesztés. Erről nagyon kevés szó esik ma Magyarországon, éppen ezért azt gondolom, hogy megfelelő hangsúlyt kell annak a lehetőségnek adni, ami a mi rendkívül komoly hagyományokkal rendelkező gyógynövénytermesztésünk és -feldolgozásunk volt. Aztán az elveszett, ma kezd éledezni, de én azt gondolom, hogy ehhez megfelelő ismételt támogatásra van szükség. Ez a kisebbség foglalkoztatásától kezdve a falusi népesség megfelelő foglalkoztatásán át egy komoly lehetőség, amely úgy gondolom, hogy megfelelő prioritást élvez.

A harmadik gondolatként: én annak is nagyon örülök, hogy az öntözővíz, habár azt tudjuk, hogy az öntözési szolgáltatást, az öntözővízzel való kérdéskört, ezt a hatáskört a BM jelentős mértékben átvette, de az eredmény, én úgy gondolom, mégis idetartozik, hogy azok az öntözővíz-költségek, amelyek állandó és változó vízdíjat jelentettek, azok nagymértékben megszűntek, illetve olyan mértékben csökkentek, ami szintén nagymértékben

hozzájárulhat az öntözéses gazdálkodásnak a hatékonyságához. Természetesen ez még csak az egyik oldal, majd az új földtörvény szerinti gazdálkodók számára is megfelelő lehetőséget kell biztosítani, hogy az a víz valóban eljusson oda, és itt a komplexitás kérdésköre – amiről az elnök úr is beszélt – fontos és kiemelt feladat.

Én úgy ítélem meg, hogy ezek a kérdések mind azok a kérdések, amelyekkel a minisztérium a későbbiekben is tud foglalkozni, és megfelelő segítséget tud adni a gazdálkodók és a gazdák számára. Én bízom abban, hogy ezek az elkezdett sikerek, elkezdett programok, ha ezeket végigvisszük, akkor valóban az a terv, amit én azért egy kicsit sajnálok, hogy visszamegyünk 25 évre, de ettől eltekintve úgy gondolom, hogy már ez is egy olyan előrelépés, amiről az előző években kevés szó esett, hogy mik azok a terveink, amiket el akarunk érni, most legalább ez kimondásra került. Én azt hiszem, hogy a magyar mezőgazdaságban, ezt meg merem nyugodtan erősíteni, ennél sokkal de sokkal több van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kónya Péternek adok szót.

KÓNYA PÉTER (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Miniszterjelölt úr, ön a beszámolójában viszonylag röviden tért ki arra, hogy miért is választják le a vidékfejlesztést a tárcáról, miközben semmiféle szakmai indoka nincs ennek. Amennyiben ön az előző tárca vezetőjeként és az előző tárca kudarcot vallott a vidékfejlesztésben, és ez az indoka a vidékfejlesztés leválasztásának, akkor ön alkalmasnak tartja-e magát, hogy a jövőben vezesse a földművelésügyi tárcát? Ezt szeretném megkérdezni.

Orbán Viktor miniszterelnök úr és miniszterelnök-jelölt úr azt mondta, hogy folytatják az előző időszak politikáját. Szeretném megkérdezni, hogy továbbra is folytatni kívánják-e azt, hogy fideszes oligarcháknak és politikusoknak játsszák át a földbirtokokat, és ezáltal nagybirtokokat alakítanak ki. Ezzel kapcsolatban szeretném megkérdezni, hogy megteremtik-e végre az átlátható és ellenőrizhető pályáztatási rendszer feltételeit a földbérleteknél, felülvizsgálják-e az eddigi szabálytalan pályázatokat, amelyekről a megkapott földbérleti pályázati bírálati lapokból kiolvasható, hogy valóban szabálytalanságok történtek, és nyilvánosságra hozzák-e a földpályázatok pontszámait végre, hogy erről most már érvényes bírósági ítélet is van?

Valamint szeretném megkérdezni, hogy hogyan kívánják rendezni a kishantosi ökogazdaság ügyét, egyáltalán fontos-e a tárcának az ökogazdálkodás Magyarországon?

Szeretném megkérdezni azt, hogy az előző ciklusban félévente halogatott és megígért szövetkezeti törvény benyújtását tervezik-e, amely a kisebb gazdaságok működéséhez elengedhetetlen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Meglepő kijelentések hangoznak el itt a baloldal részéről... *(Közbeszólás a kormánypárti képviselők sorából: Szokatlan!)* A függetlenként, de az Együtt-PM képviselőjeként jelen lévő Kónya Péter valami nagybirtok-oligarchia kialakításáról beszélt, miközben, ha jól értettem, Harangozó alelnök úr pedig éppen a nagybirtokok szétveréséről beszél – ezt a kettősséget majd tisztázza egyszer a baloldal, gondolom, egymás között. *(Harangozó Gábor István: Nincs kettősség!)*

Pócs Jánosnak adok szót.

PÓCS JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen. Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Bocsánat, egy megjegyzés, csak az előttem szólónak szeretném egy megjegyzéssel jelezni, hogy pár héttel ezelőtt volt egy országgyűlési választás, és a vidéki emberek döntöttek, a fölött is döntöttek, hogy kudarcot vallott-e a tárca – az eredmény, azt gondolom, hogy egyértelmű. Hogyha az emberek úgy értékelték volna, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium, a tárca kudarcot vallott, akkor nem az az eredmény születik, ami született, az emberek márpedig bölcssek, esetenként bölcsőbbek a politikusoknál. Ezen gondolatok jegyében a miniszter úrnak én meg szeretném köszönni az elmúlt négy évet és az a programot is, amelyet felvezetett, hiszen tudjuk, hogy honnan indultunk. A magyar föld védelme, az mindannyiunk számára fontos – e fölött is hoztak ítéletet az emberek a választások idején.

Én külön tisztelettel szeretném kiemelni azt a folyamatot, amit a zöldség-gyümölcs ágazat élén tett a miniszter úr, hiszen tudjuk, hogy 2002-től 2010-ig a felére, sőt sok esetben az egyharmadára csökkent ennek az ágazatnak a teljesítőképessége. Nem szeretnék az indokokba belemenni, mindenki tudja: a multik olyan szinten túl lettek szeretve, hogy a magyar termékkel szemben a külföldi áruk élveztek prioritást. Nagyon fontosnak tartom azt a programot, amit a miniszter úr elmondott a zöldség-gyümölcs ágazat tekintetében, az 1 millió tonna plusztermelést, hiszen a legnagyobb foglalkoztatás a kertészeti kultúrát illetően van a vidéki településeken.

Szeretném megköszönni és kérni a miniszter urat, hogy folytassuk annak a maffiapiac-hálózatnak a felszámolását, amit egyedül az előző kormány indított el az elmúlt négy év során, hiszen ez a maffiapiac-hálózat tönkretette a magyarországi termelőket és a magyarországi kereskedőket is.

Szeretném megköszönni és kérni, hogy folytassuk tovább azt a promóciós rendszert, ami a magyar termékeket a magyar vásárlók számára kiemelte. Hiszen mindannyian láthatjuk már, ha vásárolunk is, hogy milyen sokan keresik a magyar trikolorral ellátott termékeket, hiszen az egészséges ételmiszer mindannyiunk számára fontos, nemcsak a termelőknek, hanem a fogyasztók számára is. Óriási exportlehetőség van a kertészeti kultúrák területén, és mindannyian tudjuk, hogy az a kiemelt minőség, amit a magyar termékek tudnak produkálni, az Európában – Magyarország éghajlati és területi adottságainak köszönhetően – páratlan. Ezt ki kell használnunk, és nem utolsó sorban többek között az előttem szólóknak az érvei alapján is. Mindannyian tudjuk, hogy a kertészetben óriási kézimunkaerő-lehetőség van.

Miniszter úr, kérdésem lenne, hogy a téz-ek működését illetően tudunk-e változtatni, valamilyen szinten tudjuk-e gazdabarátabbá tenni a téz-ek működését? Hiszen tudjuk, hogy a 2002-2010-es időszakban az akkori kormányzat a téz-eket nem a gazdák, a kertészek lehetőségeinek a kihasználására vagy a támogatására építette fel, hanem épp ellenkezőleg, a különböző lenyúlási lehetőségeket látták benne. Épp ezért enyhe túlzással talán azt is mondhatnánk, hogy a gazdák irtóznak attól, hogy a téz-eknek a tagjai legyenek, márpedig az 1 millió tonna értékesítése területén valamilyen összefogásra szükség van. Köszönöm, miniszter úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Legény Zsoltnak adom meg a szót.

DR. LEGÉNY ZSOLT (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Köszöntöm a miniszter urat és természetesen a bizottság tagjait is. Én elsőként veszek részt

a Mezőgazdasági bizottság munkájában, szemben fideszes képviselőtársaimmal, ahogy ezt már az elején említette az elnök úr.

Miniszter úr, néhány rövid kérdést szeretnék feltenni.

A kormányzati struktúra úgy alakult Orbán Viktor miniszterelnök úr döntése alapján, hogy a földművelésügy és a vidékfejlesztés szétválasztódott, ha használhatom ezt a nem szép magyar kifejezést. Jelzés értékűnek kell-e tekintsük ezt, hogy most már nem egy kézben lesz? Erről mi a véleménye?

Számunkra nagyon fontos lenne az alapvető élelmiszerek árának csökkentése a magyar emberek, a magyar lakosság terheinek csökkentése érdekében. Azt szeretném megkérdezni, hogy ezzel kapcsolatosan a tárcának van-e álláspontja, és ha igen, akkor az mi, és hogyan tudják ezt esetlegesen megvalósítani?

Az idő rövidségére tekintettel, ahogy a bizottsági elnök úr említette, nem részletezném vagy nem értelmezném a kérdéseket, és nem magyaráznám, ezért tényleg szeretném röviden megfogalmazni. Azt gondoljuk, hogy a földtörvénynek sok olyan hibája van, amelyet rendezni kellene. Erre milyen lehetőségeket lát a miniszterjelölt úr? Például a földműves kategória hogyan alakulhat majd?

Lesz-e szövetkezeti törvény, és a mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel kapcsolatosan miket képzelhetünk el?

A zártkerti ingatlanokkal kapcsolatos anomáliákat hogyan tudjuk esetlegesen rendezni?

2014. augusztus 31-én lejár az AKG, ez az állattenyésztésnél, az állattenyésztési ágazatoknál egy jelentős támogatást jelentett. Most azokkal az információkkal rendelkezünk, hogy ez most meg fog szűnni. Lát-e arra lehetőséget, hogy Brüsszelnél, illetőleg az Uniónál most gyorsan kezdeményezzük, hogy esetlegesen mégis részesülhessenek ebben a magyar gazdák, ha pedig nem, akkor ennek ki a – mondjuk úgy: – felelőse? Szeretném, hogyha erre részletesen kitérne.

Említette miniszter úr...

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszterjelölt: Elnézést kérek, legyen szíves egy kicsit lassabban, és úgy két kérdéssel visszamenni. Az AKG-val mi lesz, odáig tudtam leírni.

DR. LEGÉNY ZSOLT (MSZP): Igen, tehát hogy 2014. augusztus 31-én lejár az AKG. Tervezik-e azt, hogy most megpróbálják mégis kérni, ugye, az átmeneti évben nem lesz AKG-támogatás, tervezik-e, hogy megpróbálják esetlegesen most gyorsan még Brüsszelnél kezdeményezni azt, hogy mégis részesülhessenek ebben az állattenyésztők?

Említette miniszterjelölt úr a beszámolójában vagy bocsánat, a programismertetésében az osztatlan közös földek megszüntetésének a kérdését. Azt gondolom, azt hiszem, hogy 5-6-8 aranykoronás, 1/1-es tulajdonú földek kialakításának nem nagy értelme van. Szeretném, ha arra egy picit kitérne részletesebben, hogy hogyan fogjuk tudni az osztatlan közös földek kérdését rendezni, ahogyan ezt bizottsági elnök úr is feltette.

Említette szintén a beszámolójában az állattartó telepek korszerűsítését. Kitért rá már Harangozó Gábor képviselőtársam, hogy sok olyan állattartó telep van, ahol vagy jelentős mértékben csökkentették az ezt kiszolgáló földterületek felhasznált területének nagyságát, hogyan fogják tudni ezt a jövőben megoldani? Számomra egy érdekes kérdés, miniszterjelölt úr

többször mondta már, hogy a sertésállományt szándékoznak növelni. Milyen módszerekkel és hogyan szeretné ezt a jövőben megoldani?

Egy másik kérdésem, és ezt is nagyon röviden mondanám, mit terveznek az őstermelőkkel kapcsolatban a csipkártyára való tekintettel?

És még egy kérdés a végére: érdekegyeztetésnek tartja-e azt miniszterjelölt úr, hogy egy tisztán Fidesz-közeli testülettel a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával folynak érdemi tárgyalások az ágazat jövőjéről és az ezzel kapcsolatos egyeztetésekről. Azt gondoljuk, hogy ezen a gyakorlaton változtatni kellene. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ez a Nemzeti Agrárkamara egy elég nyilvános választás útján alakult ki, én úgy tudom. Hogy miért döntöttek az emberek így, hogy ön Fidesz-közelinek jelöli, azt én nem tudom, ezzel nem is értek egyet. De tisztázzuk... *(Dr. Legény Zsolt: Természetesen lefolytathatjuk ezt a vitát.)...*, ők azok, akik a teljes agráriumot lefedik. Stratégiai célunk volt, hogy *(Dr. Nagy István: A társadalom kétharmada!)* bevonjuk az összes köztes szereplőt... *(Dr. Legény Zsolt: A társadalom kétharmada a 44 százalék?)...*, nemcsak a termelőket, hanem a feldolgozókat is. Nem tudom, hogy ez a logikai lánc eljutott-e az önök tudatáig, hogy stratégiailag alakult át a Nemzeti Agrárkamara úgy mellesleg *(Dr. Legény Zsolt: Én logikailag megmagyarázom.)*, és azt gondolom, hogy elég jelentős szerepe lesz neki a későbbiekben is.

Sallai R. Benedeknek adok szót.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagy tisztelettel köszöntök én is mindenkit. Én is elsőként vagyok itt a bizottságban, és higgyék el, hogy eléggé sajnálom én ezt, mert semmi kedvem nincs itt lenni és szívesebben lennék Túrkevéen a saját gazdaságomban... *(Zaj, közbeszólások. - Horváth István: Mi akadály?)*, de pont a vidék ügyei azok, amelyek azt indokolják, hogy nem éreztük azt a képviselőket, amit el kellett volna látni. *(Zaj, közbeszólások.)* Így van.

Összességében azért vagyok itt, mert nem szeretnék abba a 60 ezer emberbe tartozni, akik a múlt évben elhagyták az országot, és én nagy örömmel hallgatom miniszter úrnak a beszámolóját a sikerekről, és tisztelettel kérem elnézését, hogy ellenzéki politikusként nem erősítem ezeket, hanem nyilván más kérdéseket kell feltennem.

A német statisztikai hivatal szerint tavaly 60 ezer ember, bevándorló kért regisztrációt Németországban, ami 7,6 százalékos növekedés volt 2012-höz képest. Nagyon sok sikerről hallunk. A főváros népessége alapvetően nem csökken, tehát azt feltételezhetjük, hogy a magyar vidékről ez több mint két karcagnyi ember, aki elhagyta az országot. Tehát ha ennyi vidékfejlesztési siker van, akkor arra lennék kíváncsi, hogy miniszter úr mivel magyarázza ezt a tendenciát.

Összességében én örömmel hallom, hogy ha a földművelésügynél marad valamilyen szinten a vidékfejlesztés, én is csak arra kérdeznék rá, hogy amennyiben a források egy másik tárca rendelkezése alatt állnak, és a másik kassa rendelkezik ennek a felhasználásairól, akkor miként lehet ebben egy egészséges együttműködés majd a két tárca között, illetve kinek lesz domináns szerepe a pénzek felhasználásában?

Egy teljes mértékben szakmai kérdést szeretnék feltenni az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alappal kapcsolatban. Alapvetően azt

érezzük vidéken a legtöbben, hogy nagyon-nagyon leszűkül az élettér, és igazából csak azok tudnak erősödni, akiknek tőkájuk van. Az EMVA felhasználási rendszere - az egységes kifizetés kivételével - jelentős mértékben előfinanszírozással történik. Hiába vannak LEADER-pályázatok és EMVA turisztikai pályázatok, alapvetően csak azok tudják ezt felhasználni, akik érdemi tőkével rendelkeznek, hogy megelőlegezzék ezeket a pályázatoknak, és ezeknek a köre jelentős mértékben leszűkült az elmúlt években.

Nagyon kérem tisztelt miniszter urat, hogy ne érezze úgy, hogy ezt az elmúlt négy év tendenciájának tudom be, tehát én nem azt kérem számon, hogy a Fidesz mit nem csinált meg, hanem azt, amit az MSZP elrontott a korábbi nyolc évben, miért nem javította ki. És ezek a forrásfelhasználások pont erről szólnak, hogy jelentős mértékben nem lett megsegítve ahhoz a vidéki pályázók köre, hogy fel tudja ezeket használni.

Az agrár-középosztály megerősítését örömmel hallottam szintén miniszter úrnak a beszámolójában, de arra szeretném felhívni a figyelmet, és hogy ha megengedi elnök úr, a tisztelt bizottsági tagok figyelmét is, hogy pont azért van itt egy jogszabály-módosító javaslat a mai nap folyamán, mert a földforgalmi törvény polgári jogi alapelvekkel földszomszédnak és társtulajdonosnak helyez elsődleges elővásárlási jogot, ami alapvetően nem a közép-agrárosztályt segíti.

A magyarországi mozaikolt birtokszerkezetben nyilvánvalóan a nagybirtoknak és akinek sok földje van, annak van sok helyen szomszédsága és társtulajdonos része, emiatt ezeknek a polgári jogi alapelveknek az alkalmazása teljes mértékben szakmai szempontokat sért, és ezért javasoltuk volna azt a földtörvényben, hogy ne polgári jogi alapelvekként, hanem agrár alapelvekként a kisebb tulajdonosoknak legyen elővásárlási joga.

Az a kérdésem, hogy miniszter úr tudja-e támogatni azt, hogy mondjuk egy 50 hektárral nem rendelkező tulajdonosnak legyen elővásárlási joga bármilyen társtulajdonossal szemben?

A társtulajdonosság problémáját megemlítem az osztatlan közös esetében is, hiszen az osztatlan közösöknek a fenntartása pont azért érdeke a nagybirtoknak, mert ott egyetlen aranykorona vagy egy tized aranykorona megvásárlásával kifüggesztés nélkül tud utána bármennyit vásárolni a nagybirtok. Jelen pillanatban gyakorlatilag így zajlik az osztatlan közösnek a dolga.

Dr. Legény Zsolttól eltérően hadd mondjam meg, hogy a miniszter úrral együtt olyan helyről származunk, ahol 6 aranykoronás vagy 7 aranykoronás földek, pannon szikes gyepekként hektárnál nagyobb területek is lehetnek, tehát igenis, lehet létjogosultsága annak, hogy ilyeneket kimérjenek 1/1-es tulajdonba. Alapvetően a jogszabály 2500 négyzetméter minimum területet ír elő, ami azt jelenti, hogy én nem szeretném azt, hogy a kormány bármilyen szinten a tulajdonhoz való jogot korlátozza ezekben az esetekben.

Nagy örömmel hallottam a miniszter úr beszámolójában azt, hogy az erdők közjóléti funkciójának a fenntartása kormányzati cél lehet. Nagyon örülnénk neki, ha az erdőtörvény módosítása során azt átgondolná miniszter úr, hogy addig, ameddig mondjuk egy búzatábla meg egy pannon szikes gyeperánt pázsitfűfélékből áll, akkor miért lehetséges az, hogy egy egy genetikai állományú nemesnyáras és egy diverz tölgyes egy művelési ágban van, nem pedig külön.

Miért nem váltjuk szét végre a faültetvények és az erdők kérdését, mert annak a mérése, amit ön ígér a jóléti funkciók fenntartására, csak így lenne lehetséges, hogy ha nem egy művelési ágban tartanánk ezeket a területeket.

A földbizottságok kérdésére volt már több utalás. Én is, hogy ha megengedik, felhívom a figyelmét ismét a jogszabály-módosító javaslatunkra, ami a mai nap a bizottság előtt lesz, ahol nagyon szeretnénk azt, hogy kvótarendszerben megjelenjen egyértelműen az, hogy a kisbirtokosok, az állattartók egyértelműen teret kapjanak a földosztó bizottságok szerepében. Én nem szeretném élesen kritizálni az Agrárkamara döntéshozásait vagy a kiválasztási rendszerét, de azt azért látni kell, hogy nagyon-nagyon sok taghoz nem jutott el az információ arról, hogy ott helyi agrárkamarai bizottságok hogyan alakulnak meg. Erre több megyében egyértelműen visszacsatolások voltak, és ezért lenne jó, hogy ha helyi szinten megjelenne ez a kérdés.

Egyetlenegy dologra még szeretném felhívni a figyelmet. Tehát becsület istenemre mondom, hogy ha miniszter urat hallgatnám, meg a kormány képviselőit meg a kormányoldal tagjait, én már rég beléptem volna a Fideszbe és nem vidéken élnék, mert mindig olyan jókat hallunk, hogy mi minden történik, csak mint tudják, Túrkevéen élek és más a személyes tapasztalatom. Emiatt van az, hogy nem léptem még be. Itt van például az ön nevével fémjelzett nemzeti akcióterv az ökológiai gazdálkodás fejlesztéséért, ami nagyon jó gondolatokat tartalmaz, csakúgy, mint a nemzeti vidékstratégia, amit szintén nagy örömmel olvastam, és örültem, hogy az LMP-nek nem is kell csinálni választási programot a vidékpolitikában, mert gyakorlatilag ez mindent tartalmaz. Az az egy baj van, hogy ezeknek a végrehajtása nem is zajlik. Az ökológiai gazdálkodás fejlesztéséért kitűz célokat, hogy mennyi terület legyen ökológiai termelésben...

ELNÖK: Még fél perc.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Igen, befejezem. Ugyanakkor visszautalva a Kishantoson történetekre, látható az, hogy teljesen ellentétes hatás zajlik az országban.

Kishantoson 440 vagy 450 hektáron zajlott ökológiai gazdálkodás, 10 főt foglalkoztatott a gazdaság, ehelyett most egy - ha jól láttam a pályázati rendszereket - 4 fő foglalkoztatásába került át, úgy, hogy nem ökológiai gazdálkodásba. Tehát a saját akciótervükkel ellentétes dolgokat tapasztalok.

Mindazonáltal, miután feltételezem azt, hogy a többség, a kormányoldal támogatni fogja a kijelölését, a magam részéről jó munkát kívánok, és azt kívánom, hogy amiket nem sikerült az elmúlt négy évben megcsinálni, arra legyen erő és szándék is, hogy ki legyenek javítva. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Közben megérkezett Magyar Zoltán alelnök úr, Gyórfy Balázs szintén megérkezett közben, 9 óra után nem sokkal. Köszöntöm az alelnök urat! Itt bemutattam a bizottság tagjait, és jeleztem, hogy kik lesznek az alelnökök. Magyar Zoltán szintén többciklusú képviselő, ugyanúgy, mint Gyórfy Balázs képviselőtársunk. Most Magyar Zoltánnak adok szót.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Nem okozok meglepetést azzal, hogy én és a Jobbik sem

örül annak, hogy a vidékfejlesztés, még ha tagadják is, de gyakorlatilag teljes egészében le lett a tárcáról választva, és, gondolom, erről majd ki fogja fejteni a véleményét, hiszen több ellenzéki képviselő is elmondta ezt előttem.

Szintén érdekelne, hogy a Nemzeti Földalappal kapcsolatos pályázatok a jövőben hasonlóan fognak-e zajlani, mert azt én értem, hogy önök elégedettek a rendszerrel, de azért elég sok gyanús ügylet és elég sok botrány látott napvilágot. Ezért, azt hiszem, jogosan fogalmazzuk meg minimumelvárásként, hogy egy nyílt pályázati rendszert, ahol mondjuk jogorvoslati lehetőség is van, szeretnénk elérni, és úgy gondolom, hogy ez már középtávon egyébként az önök érdeke is lenne, nem értem, hogy miért nem mozdulhatunk el ebbe az irányba.

Érdekelne, hogy a sokat ígért vadászati törvény módosítása vagy egy teljesen új törvény mikor érkezhethet a Ház elé. Elég sok probléma van ebből is az országban, hogy egy rosszul szabályozott területről van szó.

Szintén érdekelne, hogy mit fog lépni a kormány abban az esetben, hogyha az Európai Unióból kiszűrődött hangok valósággá válnak, és mondjuk Brüsszel még abba is bele fog kötni, hogy hazánkban mondjuk a társas vállalkozások miért nem szerezhetnek földtulajdont. És ha ez ügyben mondjuk az új földtörvényt megsemmisítik, vagy olyan módosításra köteleznek minket, hogy ezt engedni kelljen, ebben az esetben milyen válaszreakció képzelhető el? És megoldásként esetleg a Jobbiknak a csatlakozási szerződés felülvizsgálatát, módosítását irányozó kezdeményezése elfogadhatóvá válik-e az önök számára?

Szintén érdekelne, hogy Illés államtitkár úr a sajtóhírek szerint nem lesz államtitkár a jövőben, ez végre jelentheti-e azt, hogy megszűnik az a gátló folyamat, ami mondjuk a szigetközi vízpótlás esetében gyakorlatilag egyedül az ő személyéhez volt köthető, és esetleg előreléphetünk-e ennek tekintetében? De nemcsak a Szigetközre gondolok itt, hanem úgy általában hazánk vizei szabályozásának a kérdésére. De mondhatnám itt a Fertő tónak az ügyét is, amiről köztudott, hogy 2006-ban, a szociálliberális kormányok idején egy SZDSZ közeli vállalkozó kiprivatizáltatott magának, a Világörökség részéről beszélünk. Mára az ökológiai katasztrófa szélére sodródott ez a terület, és sokadik kérdésünkre, nemcsak az enyémmre, hanem akár kormányoldali képviselők kérésére sem történt mégsem semmi. Ez ügyben is szeretném, ha bátrabban kiállna a tárca, hiszen komoly értékről van szó.

A földbizottságokkal kapcsolatban én arra szeretnék választ kapni, hogy mikor rendeződhet végre a sorsuk. Ma, jelenleg egy ilyen átmeneti, ideiglenes állapot folyik, ami, azt gondolom, tarthatatlan, és gyakorlatilag az történt, hogy a Fideszhez lojális agrárkamarához kerültek a döntési jogkörök. Jó lenne, ha végre megtörténne a földbizottságoknak a végleges rendezése.

És úgy általánosságban lenne az utolsó kérdésem, hogy változik-e a hozzáállása az agrártárának a törvényalkotáshoz, az ellenzékhez, a szakmai civil szervezetekhez, tehát lehetőségünk lesz-e mondjuk előzetesen a jogszabályok megismerésére, és nem fog-e előfordulni az, ami az elmúlt négyéves ciklusban, azt mondom, gyakorlatilag kéthetente, hogy a bizottsági ülés előtti percekben vagy az azt megelőző napon ismerhettük meg az adott jogszabályt. Úgy gondolom, hogy sok kellemetlenségtől megkímélték volna magukat is, hogyha lehetőséget biztosítottak volna erre az előzetes anyagmegismerésre, mást nem említek meg, csak talán a hegyközségi törvényt, ami a leginkább példázza azt, hogy mennyi felesleges munkától

kímélték volna meg önmagukat és minket is akkor, ha egy normális ügymenetben zajlik a jogalkotás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem látok több jelentkezőt a bizottsági tagok részéről. Ezért a miniszterjelölt úrnak adom meg a szót a felmerült gondolatok, kérdések megválaszolására. Parancsoljon, miniszterjelölt úr!

Dr. Fazekas Sándor válaszai, reflexiói

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszterjelölt: Köszönöm, elnök úr. Most azt nézem, próbálom rendezni azt a hét oldal kérdést, amit összeírtam, és örömmel válaszolok rá, még ennél több kérdésre is. Elnézést kérek, az elején kellett volna mondanom, hogy aki túl gyorsan mondja a kérdését, azt nem tudom leírni, és arra sajnos nem tudok válaszolni. Én kérem, hogy ezt jegyzőkönyvben rögzítsék, hogy nem amiatt van, hogy kitérek bármely kérdés alól, de szerintem komoly kézfejlesztő gyakorlat leírni ezeket az – elnézést! – hadart, torlódó, s a többi, kérdéseket, amelyeket a tisztelt jelenlévők egy része megfogalmazott. De igyekszem válaszolni.

Mindenekelőtt szeretném megköszönni azt, hogy ilyen sok irányú kérdéskörre tudok választ adni, hiszen látszik az, hogy a tárca működése milyen nagy területet fog át, függetlenül attól, hogy mint bármely kormányalakításnál, az egyes minisztériumokhoz tartozó feladatkörök mozognak, változások vannak, feladatokat adunk át, és feladatokat kapunk más területektől.

Az elnök úr kérdésére szeretnék először válaszolni. A mezőgazdaság számára szerintem is egy eredményes időszak volt az elmúlt négy esztendő. Az időjárási kitétségek olyan adottság, amelyet mérsékelni lehet, a hatásait mérsékelni lehet, de a mezőgazdaság ettől nem tud megszabadulni, legfeljebb korrigálni tudunk azokon a hatásokon, amelyek megjelennek, különösen itt, ebben az éghajlati zónában, ahol a nedves kontinentális és a száraz kontinentális hatások egyre inkább mediterránra váltanak. Ez felveti az öntözésnek a szükségességét.

Itt az elmúlt időszakban elkészítettük a nemzeti vízstratégiát, a Belügyminisztérium, amely ennek a területnek a gazdája, szerintem részletes tájékoztatást tud adni azokról a forrásokról, elképzelésekről és az elvégzett munkákról, amelyek ezt a területet megjelenítik. Az öntözés fejlesztésére egyébként vidékfejlesztési támogatások rendelkezésre állnak a jövőben is, és itt a nemzeti agrárkamara közreműködésével sikerült felmérni az öntözési igényeket, a tényleges öntözési igényeket. Mert nyilván egy dolog az, hogy mi általánosságban azt mondjuk, hogy az öntözés szükséges, de egy másik dolog az, hogy hol, mely gazdálkodók akarnak öntözni, vagy esetleg másfajta termelést folytatni, mondjuk szárazságtűrő növényekkel foglalkozni. Itt tehát a kamara, a vidékfejlesztési tárca és a Belügyminisztérium együttműködése szerintem egy hasznos alap lesz arra, hogy az öntözött területeket növeljük. Szándékunkban van növelni félmillió hektárra néhány év alatt.

Még azt el szeretném mondani, hogy itt azért volt több kérdés, hogy most valami idekerül, odakerül, akkor nem gazdája, elvették. Tisztelt bizottság, tisztelt elnök úr, azzal nyilván mindenki tisztában van, hogy Magyarországon egységes kormányzás van, egy kormány van, és a kormányzati teljesítményt, az egyes területek teljesítményét nem befolyásolhatja az, hogy melyik terület aktuálisan melyik minisztériumhoz

tartozik. Erre az elmúlt időszak is egy hasznos példa volt, amit a választási eredmény vissza is igazolt. Erre még majd szeretnék kitérni.

Az időjárásí kitétségnél az agrár-kárenyhítési rendszerre szeretném még felhívni a figyelmet, amely most már egy begyakorlott, a tapasztalatokat is kiállt struktúra, Európában is szerintem a legjobb példák közé tartozik, és jó néhány nehéz helyzeten átsegítette a gazdálkodókat, hiszen az elmúlt évek időjárására mindent lehet mondani, csak azt nem, hogy kegyes volt hozzánk, hiszen többször volt például száznapos aszály, árvíz, belvíz, esőkár, és minden egyéb katasztrófa, amit ki lehet találni, lassanként előfordul.

A jégkárrelhárításnál én nem tértem ki erre, de szándékunkban van egy egységes, teljes, országos lefedettséget biztosító jégkár-elhárítási rendszernek a kiépítése. Itt az előkészítő munkálatok zajlottak. A különböző technológiai megoldások kiértékelése nagyrészt megtörtént.

Osztatlan közös gondja – erre még majd vissza fogok térni. A kormány eltökélt szándéka az, hogy az osztatlan közös tulajdont, ott, ahol kérték, felszámoljuk. Két-három év alatt ezt meg lehet csinálni, és meg is kell csinálni, tehát a költségvetési háttérrel oda kell hozzá rendelni; meg is kell csinálni, mert erre van egy vállalásunk ezzel kapcsolatban az Uniónál a földvásárlási moratórium meghosszabbításával kapcsolatban.

A magyartermék-promóciók. Ez több alkalommal is elhangzott. Mindenképpen fontos. Ennek nyilván több szintje van: vásárok, kiállítások, külföldi megjelenés és a piacizavar-elhárítás.

Még nem alakult ki véglegesen az, hogy miképpen lesz az agrármarketing a jövőben. Az egyik oldala a szervezeti kérdés, a Turizmus Rt.-nél, a másik maga a pénzalapnak az elhelyezkedése. Mi arra törekszünk, hogy a piaci zavarok elhárítására szolgáló pénzügyi forrás az a Földművelésügyi Minisztériumnál legyen, hiszen ha egy gyors beavatkozásra van szükség, azt a leghatékonyabban az ágazat szereplőivel egyeztetve mi tudjuk végrehajtani.

Nyilván ehhez képest az, hogy egy két évvel később megrendezendő kiállítás, amelynek nem biztos, hogy csak az élelmiszer van a fókuszában, hanem más elemek is megjelennek, az lehet egy összetettebb akár turisztikai, akár külgazdasági kérdés.

Természetes, hogy ha a tárcához kerül az agrármarketing, akkor azt mi tudjuk működtetni.

Harangozó Gábor képviselő úr volt a következő kérdező. Köszönöm a kérdéseit, és örülök annak, hogy az MSZP úgy látszik, hogy észrevette a vidéket, észrevette azt, hogy van ilyen, hogy magyar vidék és valami felelősségteljes gondolkodás legalábbis a szavakban megjelent. Az az igazság, hogy az, hogy a magyar vidéken a falvak milyen állapotban vannak, meg miképpen alakult ki ez a helyzet, ez egy olyan gondolkodásmódnak a következménye, ami az önök egyik korábbi kormányánál meg is fogalmazódott, hogy a magyar falura nincsen szükség, az egy középkori hagyomány, és még tudunk ilyeneket mondani.

Tehát én azt javaslom, hogy a történelmi visszatekintésre figyelemmel, talán egy kicsit nagyobb szerénységgel kellene ezt a problémát kezelni.

És az, hogy a falusi emberek bizonytalan helyzetben vannak, én azt hiszem, még a Start-munka szolid biztonsága is több annál, mint amit a balliberális kormányzatok az elmúlt időszakban, amikor ők voltak a kormányzati pozícióban, képesek voltak nyújtani. A Start-munkában értékes termelő tevékenység zajlik, a mi tárcánk részt vett a kidolgozásában. Kertészetek, állattartó telepek létesültek, késztermékek jelentek meg a helyi

étkeztetésben, savanyító üzemek, mini húsfeldolgozók, lekvárüzemek, tésztaüzemek működnek jelenleg is. Tehát itt a magyar mezőgazdaságban abba az irányba tudunk haladni, hogy egy szociális szövetkezeti foglalkoztatási forma a piacgazdaság és a nonprofit területnek a határán, a költségvetési tervnek a határán erősödjön. Ehhez mi tudunk földet adni, szakértelmet biztosítani, a piacra jutásban is tudunk segíteni, hiszen a piacélésítési feltételeket is egyszerűsítettük, és a helyi piac, a falu piaca is magyar piac. Az elsőrendű célunk az, hogy a magyar piacot megtartsuk, és ez ilyen kis programokon keresztül is jelentős mértékben elérhető.

Tehát hangsúlyozom: a Start-munkát lehet kritizálni, lehet akár jobbító elképzelésekkel erősíteni is, de tartós elemnek kell felfognunk a jövőben, mert vannak olyan térségeink, ahol más foglalkoztatásra, különösen nagyobb létszámnak a foglalkoztatására aligha nyílik lehetőség. De természetesen a célunk az, hogy a professzionális mezőgazdálkodást erősítsük, azt az agrár-középosztályt, amely egy adott területen családi gazdasági keretekben termel piacra.

Ebből a szempontból az, hogy a vidékfejlesztési források felhasználása hol van, ezt többen kérdezték, majd még erre vissza fogok térni, nyilván egy fontos dolog, de azért a földművelésügy és a hozzá tartozó területekből maga a vidékfejlesztés a forrásaival, a személyi körrel, amely ezen a területen dolgozik, azért egy behatárolható és nem túl nagy terület. Ez néhány százalék a tárca feladatköréből, és a jövőben is a Miniszterelnökség arra a szakmai háttérre kíván támaszkodni, amit a tárca adott szakterületein dolgozók képesek biztosítani.

A földtörvény - mindent nem tudtam leírni -, a munkahelyteremtést szolgálja-e a földtörvény? Azáltal mindenképpen szolgálja, hogy megvédi a magyar földet, hogy az magyar tulajdonban legyen, ne külföldiek és spekulánsok kezére kerüljön, mert akkor az már nem jelent magyar munkahelyeket.

Az, hogy az állattartást miképpen segíti, én fel szeretném hívni a figyelmet arra, hogy az állattartás esetében a birtokmaximum az egyébként szokásos 1200 hektár helyett 1800 hektár, tehát az állattartók ebből a szempontból kedvezményt élveznek, de más vonatkozásokban is itt elővásárlási, illetve előhaszonbérleti lehetőségek is vannak a számukra.

Mi lesz azzal, aki elveszítette a területét? Azt el szeretném mondani, hogy korábban egy MSZP-s konstrukció eredményeként alakult ki az a helyzet, hogy egy csomó olyan állattartó gazdaság van, amelynek nem is volt növénytermelő területe, úgy szedték szét a tsz-t, hogy valaki vitte az állattartó telepet, valakik meg vitték a földet. Akkor ez a probléma az MSZP részéről nem került felvetésre. De hogy ha már itt tartunk, hogy ön felvetette, jelenleg három olyan gazdaság van, aki jelezte azt, hogy működési nehézségei vannak amiatt, hogy nem ő nyert a földpályázatokon. Három.

Ezekben az esetekben az állam hajlandó megvásárolni ezeket a cégeket. Tehát én azt javaslom, hogy itt a szófordulatok helyett inkább a reálfolyamatot nézzük. Vannak olyan gazdaságok - ahogy említettem -, amelyeknek eddig sem volt mezőgazdasági területük, nem volt szántóföldjük, mégis tudtak boldogulni. Termeltettek, megvették a takarmányt, és így tovább.

Ugyanakkor a Földet a gazdáknak program nem a földtörvénnyel van egyébként közvetlen összefüggésben, az állattartást preferálja, hiszen csak az nyerhet pályázaton, aki állattartó vagy állattartást vállal.

2010-ben, ahogy említettem, 600 földhasználó volt, 2014-ben 6 ezer azon a 240 ezer hektáron, amelyről szó van. Az átlagos terület 30 hektár, amit megnyertek, és 100 hektár fölött körülbelül 1 százaléka van a nyerteseknek döntően állattartó, illetve legelőterületeken.

A pontszám egyébként eddig is nyilvános volt, ez egy későbbi kérdés, tehát a pályázat az nyilvánosság előtt zajlik.

Hány földműves lesz? 450-500 ezer földművesre számíthatunk, mert a családi gazdálkodók, illetve az őstermelők gyakorlatilag ezt a létszámot adják ki. Jelenleg agrártámogatást igénybe vevő egyébként 177 ezer jogi és természetes személy van, de ez nem jelenti azt, hogy ha valaki agrártámogatást igénybe vesz, az feltétele lenne annak, hogy valaki földművesnek minősüljön.

A helyi földbizottságok megalakulását többen kérdezték. Olyanok is kérdezik ezt, akik ellenezték egyébként, vagy soha nem tettek javaslatot arra, hogy legyenek ilyen helyi földbizottságok, ahol a gazdatársadalom, illetve a helyi közösség is tudja hallatni a szavát. Meg fognak alakulni, bevárjuk az uniós véleményt a földtörvényről, és hogy ha szükséges, meg fogjuk erősíteni a földbizottságok jogi szabályozását, és utána lehet megválasztani őket. De az Agrárkamara egyébként a feladatokat ellátja.

További törvények, integrációs, üzemtörvény. A következő négy évnek a témája, egy jogalkotási menetrendnek a részét fogják képezni.

A szövetkezeti törvény. A szövetkezeti törvény nemcsak a mezőgazdasággal kapcsolatos szövetkezést kell hogy tárgyalja, bár tudom, hogy a bizottság látókörében elsősorban ez van, hanem más szövetkezeti formákat is. Ebben a ciklusban véleményem szerint megszületik a szövetkezeti törvény, de a jogalkotásért felelős tárca tud ebben időpontot mondani.

Most ezt próbálom elolvasni, mert gyorsan írtam, a degresszivitás témája, hogy az Agrárkamara kapott erre megbízatást. Egy széles körű társadalmi egyeztetés zajlik, ebből is látható, ez egy pozitív dolog. A vidékfejlesztési tárca is kidolgozta azokat az anyagokat, amelyek a végleges döntést elő fogják segíteni a degresszivitás témájában.

A területalapú támogatások átcsoportosítása és más kérdések, átmeneti támogatások. El szeretném azt mondani, hogy augusztus 1-jéig kell a partnerségi nyilatkozatot elfogadni, és még van idő arra, hogy a végleges álláspontok kialakuljanak. Ezek munkafázisban vannak, meg fog születni az a kormányálláspont - nem a tárca álláspontja, itt kormányálláspont szükséges -, ami lehetővé teszi azt, hogy az agrár-középosztályt erősítsük, minél nagyobb mennyiségű támogatást tudjunk lehívni, és a mezőgazdaság is növekedni tudjon.

Még egyébként az agrártámogatások iránti érdeklődést én tényleg dicséretesnek tartom, képviselő úr, majd tessék már megkérdezni Gyurcsány Ferentől, hogy itt a 2000-es éveknek a vége felé Davosban miért mondta azt, hogy nem is kell agrártámogatás a gazdáknak, azt inkább az agglomerációkra, a nagyvárosi agglomerációkra kell fordítani. Én azt javaslom, hogy ezt szíveskedjék megkérdezni, és érdekel a válasz is, ami ezzel kapcsolatban elhangzik. *(Harangozó Gábor István: Ne nekem címezze, miniszter úr!)*

Gyurcsány Ferenc, mint MSZP-s miniszterelnök tette annak idején ezt a nyilatkozatot, mint MSZP-s miniszterelnök tette, és úgy tudom, hogy ön az MSZP-t képviseli.

Hogy a nemzeti támogatásokkal mi lesz? Az átmeneti támogatásokat meg fogjuk tartani, ezek notifikációja megtörtént-e. Én nem kísérem

figyelemmel itt a 160 agrártámogatás notifikációját, ezeket mi tudjuk notifikáltatni, illetve ezeken a munkákon folyamatosan dolgozunk.

Az egységes kérelemmel mi lesz? Megmarad az MVH, az egy helyen lesz a földművelésügyi tárcánál, tehát ennek nincsen akadálya.

LEADER-elszámolások: 6 hónapról 9 hónapra ki fogjuk tolni az elszámolást. Ezt eddig is meg tudtuk oldani, bár az hozzátartozik, hogy én megértem mindenkit, akinek vis maior problémája van, nincsen pénze, gazdálkodási gondokkal küzd, de amikor valaki pályázik – ezt már jó néhányszor elmondtam –, akkor látja a kiírást, látja azt, hogy milyen dátumok vannak, tudja azt, hogy hogyan kellene teljesíteni. Tehát, mondom, megértem azt, hogyha gond van, de mégis csak elvállalja a pályázó, a szerződéskötő azokat a feltételeket, amelyeket be kell tartani. Tehát ehhez képest mondjuk ilyen alanyi jog arra, hogy hosszabbítás történjen, aligha keletkezik, ugyanis nekünk – és ez a jövőre nézve különösen fontos – az Uniótól megvan az, hogy évente mennyi a keret, amit le kell hívnunk, hogyha túl sok határidőt tolnak ki, az ország nem tudja lehívni a kereteket, és akkor az a pénz elvesz. Szerintem tehát ez inkább egy kivételes kategória. Nyilván megértéssel kezeljük ezt a dolgot, de kivételként, mert máshogy a vidékfejlesztési, illetve agrárbüdzsének egy részére nem tudunk majd számítani.

Farkas Sándor képviselő úrnak az elismerő szavakat köszönöm. Én tényleg nagyon hasznosnak tartom azt az együttműködést, ami akár a geotermikus energiánál, a kertészeti programnál és jó néhány más területen megvolt az elmúlt időszakban. Bízom abban, hogy ez folytatódik, mert szerintem a tárca munkájának, az Országgyűlés munkájának is összehangoltan abba az irányba kell hatnia, hogy minél sikeresebb legyen az ágazat, és a geotermikus energia lehetővé tette azt, hogy a magyar kertészet egy plusz növekedési esélyt kapjon, enélkül sok szempontból nem vagyunk versenyképesek, olyan konkurenseink vannak kedvező földrajzi adottságokkal, akik azért könnyebb feltételek mellett tudnak termelni.

Gyógynövény-termesztés. Ez egy olyan a minőségi élelmiszer kategóriában, prémiumtermék, hungarikum kategóriában, amiben nagy lehetőség van. Én már többekkel tárgyaltam, zajlik egy stratégiaalkotás, tehát van egy gondolkodás ezen a területen. Többekkel konzultáltam arról, hogy például Magyarországon nincsen nemzeti tea, nincs nemzeti teakeverék, más országokban van. Tehát olyan piaci lehetőségek vannak még előttünk, amelyekkel nem élünk, és én bízom benne, hogy az ágazat szereplői ezt akár a feldolgozói oldalról is meg tudják oldani. Sőt nincsen nemzeti üdítőital sem. A szomszédos országokban, Szlovákiában van Kofola, a szerbeknél is van, a horvátoknál is van, ezek általában gyógynövény alapúak. Ahol nincs, ott azt a piaci rést más terméke tölti ki, tehát ezt én ajánlom mindenkinek a figyelmébe, hogy úgy, ahogy egyes országok ezt meg tudták oldani, és így a piacot tudják fogni, ez Magyarország számára is egy lehetőség lehet, a gyógynövényágazatban pedig megélhetés.

Kónya Péter, a tárca kudarcot vallott-e. Tisztelt képviselő úr, gyanítom, hogy akkor nem én ülnék itt, ha a tárca kudarcot vallott volna, és nincs is szükségem arra, hogy ön támogasson ebben a beosztásban – a kérdésnek végül is ez volt a lényege. Én számítok arra, hogy a miniszterelnök úr és a Fidesz-KDNP-frakció támogat, tehát ezúton is szeretném önnek jelezni, hogy nincsen szükségem az ön támogatására, meg arra a stílusra sem, amit ön képvisel egyébként.

A másik dolog, hogy a vidék miképpen értékeli a munkánkat. Minden vidéki körzetet megnyertünk, jelentem, ellentétben önökkel, akiket pedig csúfosan leszavaztak az emberek. Ezt számokkal alátámasztva is bármikor készséggel az ön rendelkezésére tudom bocsátani.

Oligarchák, földbirtokosok. Hát, nézze, vannak olyan pártok, amelyek oligarchák által jöttek létre, és milliárdosok által, olyanok által is, akik nem fizettek ki gazdákat például, cserbenhagytak termelőket. Én tehát egy visszafogottságot javaslok önnek ezeknek a szavaknak a használatánál.

Egyébként a föld-haszonbérleti pályázatokat már említettem, de a földtörvény rendelkezései, ez más kérdést is érint, hogy nagybirtokosok vesznek-e földeket, meg növekednek-e a nagybirtokok: 300 hektár személyre jutó tulajdonmaximum van, e fölé nem lehet menni tulajdonszerzésben. Akár szomszéd valaki, akár kicsi, akár nagy, ott van egy abszolút plafon, és most már a földhivatali nyilvántartás lehetővé teszi azt, *(Ellenzéki képviselők jelzésére:)* hiába csóváljuk a fejünket, a földhivatali nyilvántartás lehetővé teszi azt, hogy ezeket a hektárokat, aranykoronákat, s a többi, pontosan tudjuk mérni. Nem baj, ha ez a köztudatban is megjelenik, mert most már az ilyen trükkös megoldások, hogy az egyik megyében ennyi földem van, a másik megyében kezdem előlről, véget értek.

A földpályázati rendszer felülvizsgálata. Én nem zárom ki azt, hogy egy pályázati rendszer ne változna, de lényeges módosítást mi nem tervezünk a földpályázatoknál. Én a 6 ezres számot nem véletlenül szoktam példaként felhozni. Ahol kifogás volt a földpályázatoknál, az szerintem olyan száz körüli, tehát ez nem egy túlságosan nagy arány. Nyilván törekszünk arra, hogy minél kevesebb kifogásolt pályázat legyen, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal is megvizsgálta ezeket a pályázatokat, jó néhány más szervezet is, mi is kivizsgáltuk valamennyi panaszos esetet, és általában azt kellett megállapítanunk, hogy a Nemzeti Földalap az előírások szerint járt el, de lehet, hogy a pályázók néha túloztak, elkerülte a figyelmüket néhány tény, vagy pedig a politikai küzdőtérre kéredzkedtek be a pályázati sérelmeikkel.

Ilyen kategóriában van Kishantos is, amely, ugye, ökolgazdaság meg termelőcéggként is van elkönnyelve, de, tisztelt bizottság, Kishantos egy pártközpont. Induljunk a történet elejéről! Az Élőlánc Magyarországért egy pártnak a központja, egy biogazdálkodást folytató, de igazából agrártámogatásból élő szervezet, egy politikai szervezet, és így vett részt abban a vitában, ami kibontakozott itt a közelmúltban. 462 hektáron volt egy darab kft., egy tőkéstársaság; nem biztos, hogy oligarcha méretű, bár volt, akinek már 136 hektárral is oligarcha volt valaki, mindenesetre egy tőkéstársaság, amely helyett kilenc új bérlőnk van, hét gazda, aki a Földet a gazdáknak! program keretében, bármilyen meglepő, mint gazda megnyerte ezt a területet, akik vállalják azokat az ökolgazdálkodási feltételeket, amelyek az AKG-ban és néhány más programban szerepelnek, oktatási célra is nyertek területet. És az, hogy hány főt foglalkoztatnak, nem tudom, hogy ez a mérés milyen, az a kilenc bérlő kilenc családot jelent. Én elkülönítem azt, amikor csak az alkalmazottat tekintjük mezőgazdaságból élőnek, azt a családot, amely önmagát eltartja, a gyermekeit, akár az unokáit is, azokat is olyannak kell tekinteni, mint aki foglalkoztatott, aki a mezőgazdaságból él.

A szövetkezeti törvény kisebb gazdaságok működéséhez elengedhetetlen, s a többi. Én azt javaslom, hogy terjesszen be a képviselő úr egy szövetkezeti törvényt. Nincsen annak akadálya, hogy a képviselők egyéni indítvánnyal járuljanak a parlament elé, szerintem az együttműködés egy

hasznos dolog, hogy abból a nézőpontból hogy nézne ki egy szövetkezeti törvény. Ahogy említettem, a jogalkotásért felelős minisztérium fogja össze ezt a munkát.

Pócs János képviselő úrnak az elismerő szavakat szintén szeretném megköszönni. Sok teendőnk van a kereskedelem tisztítása vonatkozásában, ezzel teljesen egyetértek. Hozzákezdünk ehhez, a pénztárgépek, az e-útdíj, a nyomon követhetőség fejlesztése kiemelt feladat az élelmiszerbiztonságnál, és én számítok arra, hogy az adóhatósággal, a NAV-val együttműködve itt előrébb tudunk lépni. Azért is támogatjuk egyébként a gazdapiacoknak a nyitását, mert ott a termelő közvetlenül értékesít, és fontos az a program, amit az agrárkamara is végez az őstermelői igazolványoknak a megújításával, szintén le tudjuk válogatni azokat, akik igazából nem termelők, hanem kereskednek, vagy ne adj' isten feketén kereskednek.

A piacra jutás segítését nagyon fontosnak tartom. Itt a termékjelölés, védjegy kérdését én érintettem, tehát egy tanyasi termék, egy adott tájegységre jellemző termék, biotermék, ma már a védjegyek felértékelődtek, és olyan jelöléseket is el lehet helyezni a termékeken, amelyek további információkat hordoznak, tehát ez szintén a dolog tisztulásához az egyik legfontosabb eszköz.

Tész-ek működése. Ez egy rendkívül nagy probléma. Az alulról építkező tész-ek támogatásában vagyunk érdekeltek, és erre ez a közös agrárpolitika a forrásokat biztosítja is.

Legény Zsolt képviselő úr kérdése: a vidékfejlesztés szétválasztásait azt hiszem, hogy már elmondtam, ami ehhez szükséges.

Az élelmiszerárak csökkentése. Az élelmiszerár-emelkedés megállt. Ez a gazdák számára nem kis kihívást jelent. Tehát vannak szezonális ingadozások, vannak olyan termékek, amelyekre ez nem mondható el, de összességében az élelmiszerár-emelkedés megállt. Ebben nem az áfacsökkentésnek lehet olyan hatását érzékelni, hanem általában az infláció az egész Európai Unióban lefékeződött, és ez nyilván könnyebbé teszi a más államok helyzetét.

De mi abból indultunk ki, hogy nem az adót kell csökkenteni, hanem a rezsicsökkentésen keresztül tudunk pluszforrást adni az embereknek ahhoz, hogy például több élelmiszert vegyenek, kifizessék az adósságukat, jobban éljenek. Ennek a hatásai megjelennek egyébként az élelmiszer-kiskereskedelmi forgalomban is.

Egy áfacsökkentés volt, az élősértés, hasított félsértés áfája, ezt év végére tudjuk kiértékelni. Kell egy rálátás, egy egyéves időszak azt hiszem, már kellő támpontot adhat.

De itt is el szeretném azt mondani, hogy rengeteg olyan honfitársunk van, aki odahaza meg tudja termelni az élelmiszert a kertben, zártkertben vagy legalább egy részét. Ezért indítottunk például háztáji mozgalmat és konyhakerti mozgalmat, hogy azért lehetőleg a vidéki, falusi ember is ne a marketben vásárolja a fokhagymát meg a sárgarépát, hanem saját maga is meg tudja azt termelni.

A földtörvény hibái. Én nem tudom, hogy milyen hibái lennének a földtörvénynek, tisztelt képviselő úr, gondolom, hogy majd ezeket kifejti. Én nem látok különösebb hibát a földtörvényben.

A földtörvény a magyar történelemben az egyik legerősebb biztosíték arra, hogy a föld magyar tulajdonban maradjon, és a földműves lehessen az, aki földet vásárol. Alaposan el kell olvasni, és akkor szerintem hasonló következtetésre juthatunk, hogy a földtörvénynek nincsenek hibái. Erősíteni

lehet rajta, ott, ahol valamilyen korrekció szükséges, azt meg tudjuk majd változtatni. Nem hiszem, hogy a földműves fogalmán például változtatni kellene.

Zártkerti anomália. Ezt nem tudom, hogy micsoda lehet.

Az AKG-val mi lesz, ez a következő kérdés. Az AKG változik, összefüggésben van a zöldítéssel, hiszen a közös agrárpolitika egészében komoly módosulások vannak, és a zöldítésen túlmutató teljesítmény-feltételek vannak, de még nem alakult ki a zöldítés teljes rendeleti háttere. Tehát utána tudjuk mi is a magyar szabályozást megalkotni és az AKG-feltételeket rögzíteni. Ez jelenleg így néz ki.

Az osztatlan közös megszüntetése: én nem érintettem azt, de az osztatlan közös, amennyiben szétmérésre kerül, megtörténik, nyilván lesznek kisebb, töredék területek, ezeknek az összevonására a jogi feltételek részben most is adottak, van rá EU-támogatás is, illetve költségvetési támogatás, de mi meg tudjuk azt oldani, hogy a jogi környezet barátságosabb legyen, tehát akinek több helyen van kisebb-nagyobb parcellája, az ezt össze tudja vonni.

De szerintem van ennek egy másik oldala is, egy földvásárlási hitelezési rendszer, amire már most is van hitelkonstrukció. Az lehetővé teszi azt, hogy az ilyen kisebb-nagyobb darabokat megvásárolják azok, akik szomszédok, akik ténylegesen földműveléssel foglalkoznak, és még folytathatnám.

Tehát ez a kör, aki a földpiacon jelen van, az a földműves kör, szerintem olyan helyzetbe tud kerülni, hogy a kisebb területeket megveszik. A nagyobb nyilván nagyobb kiadással is jár.

Tehát az osztatlan közösnek a megszüntetése mindenképpen egyszerűsíti a helyzetet, mert aki most földet akar venni, csak ilyen tulajdoni arányokat vagy aranykoronákat vesz, akkor pedig a kialakult vagy kialakuló ingatlanra tud majd vételi szándékot bejelenteni.

Az állattartó telepek korszerűsítése: ezt most nem látom, hogy hogyan lenne összefüggésben a földterülettel. Aki ilyen pályázatot nyert, annak nyilván van egy iksz ideje, ameddig fenn kell tartani a telepet, el kell számolnia, vissza kell fizetnie a hitelt. De a földhaszonbérleti pályázatoknál nem egyik napról a másikra történik a haszonbérlet cseréje, hanem egy hosszabb időtartam alatt. Tehát most 2017. március 31-ig hirdettünk meg földeket, van, ahol még évekig ott lesz a jelenlegi földhaszonbérlet, ahol pedig valami gondot jelent az, hogy a földet más „haszonbérleti”, letelt az egyik bérlet, ehelyett jön a következő, ott az állam - ahogy említettem - felajánlja, hogy átveszi a telepet.

A sertéslétszám-növelésnél szeretném jelezni azt, hogy kismértékű növekedést már észleltünk. Ebben szerepe van a sertésprogramnak, a sertésstratégiának, amelyet végrehajtottunk, de van több olyan eleme, a piacra jutás, volt egy sertésmarketing kampány, a minőségi magyar sertéshús védjegy, az állattartás kutatási, genetikai háttérének a rendezése, teljesítménymérő állomás létesítése például, amelyek azt a célt szolgálják, hogy ez az ágazat stabilizálódjon. Kismértékű csökkenés volt az elmúlt ciklusban, korábban pedig ciklusról ciklusra szinte feleződött a létszám. A kilátásaink egyébként jók, mert a világpiacon növekedik a kereslet a sertéshús iránt.

A NAK-kal ez az érdekegyeztetés, Fidesz-közeli-e a NAK, stb. Tisztelt Képviselő Úr! A Nemzeti Agrárgazdasági Kamarának 350 ezer körüli tagja van. A korábbi Agrárkamarának olyan 10-12 ezer tagja volt. El kell indulni a választáson, az agrárkamara választáson, úgy, ahogyan sok gazda elindult, és

meg kell nyerni, úgy, ahogy most is a gazdák megnyerték. A gazdák átvették az Agrárkamarát az agrár-oligarcháktól, lehet, hogy ez valakinek nem tetszik, de ez a helyzet. Mi együtt tudunk működni az Agrárkamarával, az előző ciklus egyik legfontosabb döntése ez volt, nekem meggyőződésem. Egy olyan agrárkamarát tudtunk létrehozni, amiben a mezőgazdaság és az élelmiszerfeldolgozás valamennyi jelentős szereplője benne van. Nem valamilyen szektaszzerű, létező, nem létező szervezet van, hanem egy valódi érdekérvényesítésre, szakmai munkára képes, hatósági feladatokat is átvett szervezet. Ez szerintem egy sikeres történet, és azon leszünk, hogy a jövőben ezt még inkább elmondhassuk róla. Nyilvánvaló, hogy egy-két év működési tapasztalatát tudjuk most megítélni, de az első lépések biztatóak, és én bízom benne, hogy majd három-négy év múlva, akkorra ez a munka kiteljesedik.

Sallai R. Benedek képviselőtársamnak szeretném megköszönni a jókívánságokat. Most nézem a kérdéseket, a vidék, a kivándorlás kérdése. Ez egy tragikus folyamat, az elvándorlás és a kivándorlás egyaránt. Ez összefüggésben van azzal, hogy megnyíltak a határok, összefüggésben van azzal, hogy a versenyképesebb országok, ahol nem volt ilyen MSZP-s, SZDSZ-es kormányzás, gazdaságpusztító, országfelszámoló politika, ott folyamatos volt a gazdasági növekedés, ami vonzza az embereket, hogy máshol keressenek boldogulást.

2010-ben ez az ország csődhelyzetben volt, és az, hogy erkölcsileg milyen mélyre jutott, jól mutatja, hogy a Gyurcsány Ferenc nevű MSZP-s miniszterelnök, akit már mégiscsak idézek, itt vannak a képviselők többen is, ő mondta azt, hogy akinek nem tetszik, annak el lehet menni. Ugye, erre emlékszünk?

Most az az egyszerű vidéki ember, aki bizony, nem boldogul, akit magára hagytak, aki helyett Davosba mentek parádézni és ilyen helyekre, az ebből mit ért meg? Hát bizony azt, hogy elmegy. Megy a megyeszékhelyre, megy a nagyvárosokba, az agglomerációba, és aztán megy külföldre is. Ez nem egy olyan folyamat, ami négy év alatt alakult ki, ezt jól tudjuk, és nem is egy olyan folyamat, amit egyik napról a másikra meg lehet fordítani. De ha most elmegyünk a magyar vidékre, azért látunk kedvező jeleket. Én voltam olyan faluban, ahol 320-an vannak és 14 óvodás van. Voltam olyan faluban, ahol a Start-munka bevezetése előtt egy születés volt, egy gyermek született évente, 750 lakosra, és utána azonnal 11-en születtek. Olyan falvakban is jártak, ahol nincsen munkanélküli, mert vagy néhány gazda foglalkoztatja őket vagy a Start-munka, vagy valamilyen más program keretében odatelepült vállalkozás.

Tehát ez egy hosszú folyamat lesz, de attól, hogy nehéz a kérdésre megoldást találni, attól mi nem fogunk csüggedni, és ehhez bizalmat ad az, hogy a magyar vidék a Fidesz-KDNP-t támogatta a választáson. Arra a vidékpolitikára is igent mondott, amelyet képviselünk, és arra, hogy egy nemzetépítő kormányzás időszaka, amelyben élünk, amikor minden településre oda kell figyelni, a leghátrányosabb helyzetben lévőre is.

Tehát ez egy tragikus folyamat, de meg lehet fordítani, és én bízom benne, hogy erre képesek leszünk.

Ehhez egy erős gazdaság kell, és határozott döntések, amelyeknek jelentős része egyébként már megszületett, az Alkotmánytól kezdve a gazdaságfejlesztésen keresztül, a hátrányos helyzetű régiók kiemelt támogatásán át, és még sorolhatnám.

A vidékfejlesztést már érintettem.

Az EMVA-előfinanszírozási gond: ez egy EU-s szabály, én úgy emlékszem, tehát egy 2010-es, itt jött is erre egy adat, egy 2010 előtti szabály, hogy előfinanszírozás van az uniós támogatásoknál.

El lehet játszani azzal a gondolattal egyébként, hogy ha utófinanszírozott lenne, akkor mégis csak az adófizetők pénze. Tehát nyilván vannak olyan konstrukciók, amelyek utófinanszírozottak, de a főszabály az előfinanszírozás. Akinek nincsen annyi önereje, hogy előfinanszírozzon, annak valamilyen másfajta támogatási formát kell találnunk, vagy pedig kisebb léptékben kell pályáznia. Ez egy elméleti válasz, egy elvi válasz, nyilván a konkrét esetekben kell megnézni azt, hogy ez lehetséges-e.

Elővásárlási jog, kinek legyen elővásárlási joga, kinek ne legyen, támogatjuk-e? Tessék leírni, és akkor meg fogjuk nézni ezeket a szabályokat.

Mi az, hogy kisebb tulajdonos. Ugye, itt az előbb hallottam ilyen vidám jelzéseket, amikor mondtam, hogy össze van kötve a földnyilvántartás a telekkönyvi nyilvántartással, és le tudjuk gyűjteni azt, hogy kinek mennyi földje van. Itt azt kell meghatározni, hogy ki az, aki kisebb. Felvetődik a méret kérdése, meg az, hogy igazat mond-e, sőt a nyilvántartás valóban a tényleges helyzetet tükrözi-e. Ezen a földhivatali nyilvántartásoknál is sok munka lesz még, de amikor ilyen szabályokat hozunk vagy építünk be, akkor lehet, hogy majd néhányan elkezdnek kicsivé válni, legalábbis papíron, vagy behozni újabb embereket. Tehát valószínű, hogy egy szomszéd még mindig konkrétabb, mint az, hogy ki az, aki kicsi.

Nagybirtok, földvásárlás. Már említettem: nagy földtulajdonos nincsen, 300 hektár a földtulajdoni plafon, tehát a nagybirtokos az földhasználó. Ettől még persze több pénze lehet arra vonatkozóan, a földvásárlásra még lehet több pénze, mert nagyobb termelési háttérrel, nagyobb területtel rendelkezik, mint annak, aki csak a tényleges területén gazdálkodik, vagy esetleg egészen kis méretekben. Tehát ha ezeket a lehatárolási problémákat meg lehet fogalmazni, akkor szerintem érdemes vele foglalkoznunk.

Egyébként itt egy földtörvényi kiskapura is figyelemfelhívás történt, és máshol is, egy aranykorona meg extrém haszonbérleti díjat írnak be, és más kiskapukat próbáltak keresni a sajtóban is, politikusok is a földtörvényben. Fel szeretném hívni a figyelmet arra, hogy lehet, hogy valami kiskapunak tűnik, de még mindig ott van egy hatósági engedélyezési eljárás a földvásárlásoknál, a földhaszonbérletnél, és a Nemzeti Földalapról egy föld-elővásárlási jogosítványa is létezik, egy olyan korlátlan elővásárlási joga van, hogy bárhol be tud lépni, ahol valami gyanús ügyletet észlel. Itt tehát az államnak a kezében van egy olyan fegyver, amellyel meg tudja védeni a spekulánsoktól, a törvény kijátszóitól a magyar földet.

Erdő és faültetvény szétválasztása művelési ágként. Ez az erdészeti jogalkotásban szerintem most is külön van. Ezen dolgozunk, hogy miképpen lehet elhatárolni a különböző energetikai célú ültetvényeket, erdőterületeket, újraerdősült területeket. Itt szerintem az egész erdészeti, vadgazdálkodási ágazatnak az újragondolása szükséges.

Nemzeti akcióterv az ökológiai gazdálkodásért, a végrehajtás hogy zajlik vagy hogy áll, és a Nemzeti Vidékstratégia is. A Nemzeti Vidékstratégiával kezdeném. A Nemzeti Vidékstratégiának a végrehajtása az egyes területek programjaiban és a programok eredményeként megjelenő pályázatokban nyomon követhető. Mondok erre egy példát: egy állattartó-telepi gépbeszerzési pályázatot úgy írunk ki, hogy akinek kisebb állatlétszáma van, illetve kisebbet akar pályázni, az is számíthat egy elkülönített keretre. Ez

például mutatja azt, hogy a kisebb termelőket is segíteni igyekszünk, de jó néhány más ilyen terület is van.

Az ökológiai gazdálkodási akcióterv, ez egy új anyag, ennek még szerintem aligha lehet a végrehajtását mérni, hiszen tavaly vagy tavalyelőtt fogadtuk el. Nincsen összhangban ott az egyes szereplőkkel, hogy most az egyiknek hogy sikerül a gazdasága, vagy a földterülete megmarad-e vagy sem, itt a Kishantos is feljött. Én bízom benne, hogy ez az akcióterv, amit egyébként az ágazat szereplőivel dolgoztunk ki vagy két év alatt – nem is volt egyszerű, mert nem könnyű megteremteni néha a konszenzust –, eredményes lesz. Mi ezt tudjuk segíteni egyébként a termékeknek a piacra juttatásával és agrártámogatással is, sőt a biogazdálkodók pluszpontokat kapnak különböző megmérettetéseken, pályázatokon.

Kishantost már érintettem. Nincsen hatása szerintem erre az ökológiai dologra, mert akik belépnek, ők is folytatják, és számítunk újabb belépőkre is. Azt csak zárójelben szeretném megjegyezni – nem is véletlen, hogy itt van ez a kishantosi téma, nem tudom, még ki az, aki nem kérdezte –, hogy itt legutóbb a bíróság megállapította azt, hogy akinek letelt a bérleti ideje az nem támaszthat jogalapot a jövőre nézve a terület használatára Kishantos esetében. Mi mindig is azt mondtuk, hogy, kérem szépen, ez olyan, mint egy garázsbérlet, a területbérlet is, vagy mint egy lakásbérlet, hogy amikor letelt a határidő, onnantól a bérlőnek már nincsenek alanyi jogai a folytatásra; a tulajdonos dönt, kiírja a pályázatot, azon majd valaki nyer, ha a korábbi bérlő nyer, akkor ő folytatja, ha egy újabb bérlő, akkor más folytatja. Ez tehát kizárólag egy politikai vihar, ami nyilván valakiknek jól jött reklámként, egy párt próbált ebből megélni. A bíróság végül igazságot szolgáltatott, és én bízom benne, hogy valamennyi még függőben lévő perben ez fog bekövetkezni.

Magyar Zoltán kérdéseinek jelentős részét érintettem már, a vidékfejlesztést kérdezte, a földpályázatok rendszerét.

A vadászati törvény mikor jön? Hamarosan, tehát arra készülünk, hogy a vadászati törvény... Nyilván az erdővel együtt tudjuk beadni. Néha értek kritikák bennünket – ez az előző ciklusnak a témája –, hogy túl sok törvényt vittünk be, most pedig egy olyan kérdés merül fel, hogy miért nem vittük be ezt a törvényt. Egymásra épül: egyszer van egy alkotmány, egy államivagyon-törvény, utána van a földtörvény, ezeket ebben a sorrendben lehet megalkotni, és a földtörvényt követően tudjuk a halászati, vadászati, erdő- és más jogszabályokat is az Országgyűlés elé vinni. A halászati megtörtént, ott – hogy is mondjam? – a helyzet indokoltta tette azt, hogy az legyen hamarabb, és aztán ez is sorra fog kerülni.

Az EU mikor köt bele a földtörvénybe, hogy a jogi személyek nem vehetnek földet? Ön azt akarja, hogy a jogi személyek vegyenek földet? (*Magyar Zoltán: Nem.*) Mert az EU még nem hozta ezt szóba, de szerintem minden ilyen felvetés, amit néznek mások, akár az EU részéről is, automatikusan indukálja azt, hogy bennünket ezzel a kérdéssel szembesítsenek. Gratulálok önnek, képviselő úr, felhívta a figyelmét az EU-nak arra, hogy van egy ilyen rendelkezéshiány a földtörvényben, mert a magyar földtörvény deklarálja azt, hogy magyar földműves vehet földet, tehát nem jogi személy. Ez óriási viták tárgya volt az elmúlt időszakban. Én úgy tudtam, hogy ezt le tudtuk zárni, de sajnálattal veszem tudomásul, hogy ön felmelegít egy olyan témát, amit szerintem egyáltalán nem kellett volna. De nem fogunk engedni egyébként a földtörvényi rendelkezésből.

EU-csatlakozási szerződés módosítása. Rajtunk kívül van még néhány EU-tag, tehát ez jól hangzik, hogy majd módosítsák mimiattunk az EU-szerződést, meg még néhány tagállamot meg lehet nyerni annak, hogy a föld ne legyen a tőkejavak kategóriájában, és így tovább, de hogy erre mennyi a reális esély? Szerintem az a néhány képviselő, aki önöktől kinn van az EU-ban, feszüljön neki ennek a témának, és akkor majd lehet mérni a támogatottságot, tehát én ezt javaslom önnek. *(Megérkezik az ülésre Lázár János. – Lázár János: Szervusz, Sándor, miniszter úr! – Zaj.)* Én azt javaslom önnek, hogy szondázza meg a néhány EU parlamenti jobbkios képviselő ezt a lehetőséget, aztán majd várom a visszajelzését akár a parlamentben is.

Szigetközi vízpótlás, vízgazdálkodási kérdés. Természetesen mi is foglalkozunk ezzel a témával. Ez nincs összefüggésben azzal, hogy az államtitkárok személyében változás van a tárcánál. Újra át fogom tekinteni. Ennek van egy nemzetközi jogi, határvízi, Bős-Nagymarossal kapcsolatos, vízgazdálkodási, tájgazdálkodási, természetvédelmi vonatkozása is, ez egy olyan szintű kérdés, amit a kormány jogosult eldönteni.

Fertő tavi téma. Néhány évvel ezelőtt foglalkoztam ezzel a nádgazdasági privatizációs dologgal, minden részletére már nem emlékszem, ezért elnézést kérek. Elő fogom venni. Akkor egy határidő-probléma volt, tehát a szerződésbontáshoz nem volt meg a feltételrendszer, a jogi feltételek nem voltak adottak, illetve még volt egy kifutása a szerződésnek. Én bízom abban, hogy ezt meg tudjuk majd oldani. Köszönöm, hogy felhívta rá a figyelmemet.

A földbizottságokra volt egy kérdés, ezt már említettem, itt a törvény rendelkezései egyértelmű iránymutatást adnak.

Végül hogy a jogszabályokat későn ismerte meg a képviselő úr. Hát, én nem éreztem azt, hogy ön megismerte volna a földtörvényt, már elnézést, az elmúlt időszakban, ez a parlamenti hozzászólásaiból dokumentálható. Én bízom abban, hogy az előttünk lévő négy évben ilyen probléma nem merül fel, én is a rendszeres, ütemezhető munkavégzésnek vagyok a híve, akkor is, hogyha vitákról van szó, akkor is, hogyha jogszabályalkotásról vagy konkrét utasítások kiadásáról és számonkéréséről van szó.

Tehát én is abban a szellemben adom ki a feladatot a munkatársaimnak, hogy a jogszabályokat úgy készítsük elő, hogy annak a megtárgyalására legyen kellő idő, mód, lehetőség a tisztelt bizottság és a bizottsági tagok számára is természetesen.

Köszönöm szépen, hogy válaszolhattam a kérdésekre, hogy meghallgattak. Köszönöm a jókívánásokat, az elismerést is, illetve azokat a kérdéseket is, amelyek segítik a munkánkat a jövőben reményeim szerint. Én biztos vagyok abban, hogy egy olyan időszak elé néz a tisztelt bizottság, a mezőgazdaság, a Földművelésügyi Minisztérium is, ami a magyar mezőgazdaság számára legalább olyan eredményes lesz, mint az, amit magunk mögött tudhatunk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Most látszik még inkább, hogy kicsi lett a termünk, hogy megérkezett Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt úr is, akitől egy kis türelmet kérnénk szépen, és nagy szeretettel köszöntöm őt és munkatársait. Ugyan csak néhány percünk maradt hátra, de ahogy jeleztem, miniszterjelölt úr válaszait követően 2 percnél nem hosszabb kérdésfeltevésre adok lehetőséget, és ezt

ebbe a szűk, most már 6-7 percbe kell beszorítanunk, hogy még miniszterjelölt úr is válaszolhasson.

Kérdezem, hogy van-e erre igény a bizottsági tagok részéről. *(Harangozó Gábor István: Majd a parlamentben írásban.)* Nincsen. Köszönöm szépen a toleranciát.

Megköszönöm Fazekas Sándor miniszterjelölt úrnak, miniszter úrnak, hogy rendelkezésünkre állt, az időkeretet tudtuk tartani, és hogy tételesen az elhangzott kérdésekre válaszolt, nyugodtan mondhatom, hogy számunkra megnyugtató választ adott.

A formalitásnak megfelelően a bizottságnak döntenie kell Fazekas Sándor földművelésügyi miniszterjelölt kinevezéséről, arról, hogy a bizottságunk alkalmasnak találja-e erre a felkért posztra. Ezért kérdezem, ki az, aki egyetért, hogy dr. Fazekas Sándor miniszterjelölt úr erre a posztra alkalmas, és ebben a bizottságunk támogatja.

Határozathozatal

Aki ezzel egyetért, kézfeltartással ezt jelezze! *(Szavazás.)* Ez bizonyára a többség, 7 taggal. Kérdezem, hogy ki az, aki nemmel szavaz, nem támogatja miniszterjelölt urat? *(Szavazás.)* 4. Ki az, aki tartózkodik? *(Nincs jelzés.)* Nincs ilyen.

Megállapítom, hogy a bizottság többségi döntéssel miniszterjelölt urat alkalmasnak találja a betöltendő posztra. Gratulálunk hozzá, miniszter úr, jó munkát, sok sikert kívánunk a magunk nevében!

Köszönöm szépen. Ezzel az első napirendi pontot lezárom. *(Rövid szünet.)*

Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

Rátérnénk a második napirendi pontra. A második napirendi pontunk Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt kinevezése előtti meghallgatása.

Köszöntöm Lázár János miniszterjelölt urat, köszöntöm az őt segítő kollégákat, akik szintén az ülésteremben helyet foglalnak.

Szeretném tájékoztatni miniszterjelölt urat, hogy a Hárszabály mostani forgatókönyve szerint már az ülés megkezdésekor ismertetnem kellett az időkereteket, és 20 percet javasoltunk, hogy a miniszterjelöltek vezessék fel gondolataikat, elképzeléseiket a jövőt illetően.

Ezt követően a bizottsági tagok 5-5 perces hozzászólással, kérdéssel élhetnek, majd visszaadom a szót a miniszterjelöltnek, aki a felmerült kérdésekre, gondolatokra reflektál. Ezután egy rövid, 2 perces megszólalási lehetőségük van a képviselőknek, amennyiben erre igényt tartanak.

Ezt a forgatókönyvet szeretném most is javasolni. Ennek keretében megadom a szót Lázár János miniszterjelölt úrnak 20 perces időkeretben. Parancsoljon, jelölt úr!

Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása

Lázár János bevezetője

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt: Igen tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Úr! Először is köszönöm szépen a bizottság elnökének és képviselőtársaimnak a lehetőséget, hogy a miniszterelnök úr jelölése alapján ma a vidékfejlesztésért felelős Mezőgazdasági bizottság meghallgat.

Három dolgról szeretnék röviden beszélni. Először szeretnék a kormány általános feladatairól két mondatot mondani, ami engem érint. Szeretnék a Miniszterelnökség működéséről egy rövid áttekintést adni, ami azt hiszem, hogy a vidékfejlesztéstől függetlenül is törvényhozóként fontos dolog lehet az önök számára, és harmadrészt pedig a vidékfejlesztési rendszer átalakításáról szeretnék egy rövid tájékoztatást nyújtani önöknek, és készen állok arra, hogy a kérdéseikre érdemben válaszoljak.

Mielőtt ezt megteszem, szeretném jelezni, hogy itt az asztalnál Balczó Barnabás, Vidoven Árpád és Sonkodi Balázs kollégáim ülnek velem, akik a Miniszterelnökség vezető beosztású munkatársai lesznek, amennyiben a köztársasági elnök úr kinevez, és az eskümet leteszem a pénteki nap folyamán.

Először is azzal szeretném kezdeni, hogy az Alaptörvény egy érdekes mondatot mond a kormánnyal kapcsolatban, hogy mi a kormány feladata, felelőssége és hatásköre. Az Alaptörvény azt mondja, hogy a kormány feladata, feladat- és hatásköre mindaz a végrehajtást illetően az országban, tehát minden dolog az országban, amit esetleg egy törvény ki nem von a kormány intézkedési területei, feladat- vagy hatásköréből.

Körülbelül így áll a Miniszterelnökség is, hogy ha megkérdezik tőlem, hogy mi a Miniszterelnökség feladata: minden, amiről másképpen nem rendelkezik akár a miniszterelnök, akár a kormány vagy éppenséggel az Országgyűlés.

Én a munkám során, tekintettel arra, hogy a képviselőtársaim közül nagyon sok mindenkivel van személyes viszonyom, legyen akár kormánypárti vagy ellenzéki képviselő, a munkám során fontosnak tartom az eddigi tapasztalataimat, és fontosnak tartom annak a hangsúlyozását is, hogy az a mondat, amit a miniszterelnök a beiktatási beszéde alkalmából mondott, az komolyan veendő. Ez a kormány nem a kétharmadnak kíván a kormánya lenni, hanem a háromharmadnak, a miniszterelnök a háromharmad miniszterelnöke kíván lenni.

Az én feladatom és felelősségem pedig egy olyan kormányzati munkának a megszervezése, amely arról szól, hogy ez a kormány minden magyar érdekeit képviseli, függetlenül attól, hogy rá szavazott-e vagy sem. Kiemelten fontosnak tartom, hogy azok, akik nem a kormányra szavaztak, azok is úgy érezzék - legalább részletkérdésekben -, hogy a kormány mindent elkövet annak érdekében, hogy az egész ország, az egész nemzet és minden választópolgár érdekeit megpróbálja képviselni.

Igazából a miniszterelnök úr azt kérte tőlem, hogy egy olyan kormány szervezésében vegyek részt és irányításában működjek közre, amely mindent elkövet annak érdekében, hogy ne nehezítse meg a választópolgárok életét, és lehetőség szerint mindent elkövet annak érdekében, hogy megkönnyítse a választópolgárok életét.

Ismert az a sztoikus és némileg cinikus filozófia, hogy az emberek életét a kormányok nehezítik meg egy demokratikus jogállam keretei között. Egy olyan kormányzati struktúra megszervezése a feladatom és egy olyan kormányzati munka elvégzése és felügyelete, amelyben a legfontosabb, hogy a kormány ne nehezítse a választópolgárok életét.

Ezzel együtt azt a feladatot kaptam a miniszterelnök úrtól, hogy Közép-Európa leghatékonyabb kormánya legyen a magyar kormány, amely érdemben befolyásolja az ország gazdasági, társadalmi versenyképességét, és itt nyilvánvaló, hogy a szabadság és jólét programja, az igazságosság, a nemzeti függetlenség, a felelősségvállalás és mindaz, ami az Alaptörvényben benne van, képviselőre érdemes és képviselnünk kell.

Sokan kérdezik tőlem, hogy mit jelent a politikai kormányzás, hiszen a miniszterelnök úr többször utalt arra, hogy politikai kormányzásra van szükség. A politikai kormányzás a választói érdek képviselőjét jelenti. A Miniszterelnökségnek az a feladata, hogy minden esetben számon kérje, kikövetelje, és ha kell, akkor végre is hajtsa a magyar kormánynak a választók felé tett ígéreteit.

Ami a munkámat illeti, nemcsak általánosságban a kormányzati munka felügyelete tartozik a tevékenységi körömbé, hanem megkaptam bizonyos nemzetstratégiaileg kiemelt feladatokat a mostani új, felálló kormányban. Ezeknél a legfontosabbnak azt tartom, amit már a Fejlesztési Ügynökség átvételekor is a sajtó és az érdeklődő nyilvánosság figyelmébe ajánlottam: az kell vezesse a következő négy esztendőben a kormány kezét, amikor pénzekekről, támogatásokról, lehetőségekről dönt, hogy ne az öncél, hanem a közcél legyen a jellemző ezeken a folyamatokon. Bőségesen van tennivalónk az elmúlt 24 év tanulságai alapján, hogy az öncél helyett a közcél érvényesülhessen.

Ha a Miniszterelnökségről szólhatok, akkor szeretném azt elmondani, hogy nyilván a kormány általános politikai programjának az összehangolása, összefogása, koordinálása a feladatom, és ahogy jeleztem, kiemelt feladatokat is kaptunk. A közigazgatási államtitkárság a Miniszterelnökségen belül a kormányületek felügyeletét, illetve előkészítését fogja ellátni, ez azt jelenti, hogy a Miniszterelnökségen belül lesz a közigazgatási államtitkári értekezlet és a politikai államtitkári értekezlet is, a Miniszterelnökség közigazgatási államtitkára az Igazságügyi Minisztérium közigazgatási államtitkárával közösen fogja vezetni a kormány közigazgatási államtitkári fórumát, amely a kormány legfontosabb döntés-előkészítő szerve, a kormányülés előtti legfontosabb döntés-előkészítő szerv. A politikai államtitkári értekezletet pedig továbbra is személyesen fogom majd vezetni.

A Miniszterelnökségen a kormányzati stratégiáért, illetve a stratégiai működésért felelős államtitkárság is lesz, amelyen belül két csoport biztos hogy működni fog: az egyik egy referatúrarendszer – nem abban az értelemben, amelyben Stumpf István Miniszterelnökséget vezető miniszter, illetve Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter tette azt '98 és 2002 között, hiszen azt gondolom, hogy ma Magyarországon vannak kiemelt jelentőségű feladatok, amelyekkel a Miniszterelnökségnek fokozottan kell foglalkoznia, és vannak olyanok, amelyek tárcaszinten kezelendők, de biztos, hogy lesz egy referatúrarendszer –, valamint a stratégiai döntéshozatalt erősítendő, az ország középtávú folyamatait elemezendő és a nemzetközi, közép-európai versenyképességet támogató részlegre is szükség van.

A Miniszterelnökségen fejlesztéspolitikai államtitkárság is működik majd, amely felügyeli annak a 6700 milliárd forintnak az elosztását, amely Magyarország rendelkezésére áll 2014 és 2020 között. A fejlesztéspolitikai államtitkárság lesz az európai uniós támogatások, a felzárkóztatásra szolgáló támogatások koordinációs szerve, ami azt jelenti, hogy a minisztériumok döntéseket készítenek elő, a kormány dönt, a Miniszterelnökségnek minden döntés fölött vétőjoga van, illetve a Miniszterelnökség köteles arra, hogy a kormány társadalmpolitikai elveit érvényesítse ezekben a döntésekben.

A Miniszterelnökségen informatikai koordináció is lesz, ami azt jelenti, hogy az informatikával kapcsolatos stratégiai döntéseket kell meghoznia a kormányzatnak. Itt két célunk van: a vidékfejlesztéshez kapcsolódó információstechnológia-fejlesztés minden magyar háztartás számára a Deutsche Telekommal való együttműködés jegyében, valamint a magyar állami közszolgáltatások jelentős színvonalemelése. Itt jegyzem meg, hogy a közigazgatás irányítása, illetve a közigazgatás jövőjének meghatározása is a Miniszterelnökség feladata lesz. Itt vagyok talán a legelégedetlenebb, mert egy olyan közigazgatási mentalitást kell megváltoztatni, amely alapvetően uralkodik, és nem szolgálja ezt az országot, és ebben nagy személyi és nagy szervezeti változásokat tervezek. Polgármesteri munkám tíz éve alatt ebben a jártasságomat és a hatékonyságomat, úgy gondolom, már jelentősen bizonyítottam. Olyan országban szeretnék élni 2018-ban, ahol az ügyfél az első, az, aki az állami szolgáltatásokat igénybe veszi, és minden magyar adóforintból fizetett köztisztviselő, akár főt, akár lent, köteles képviselni az ügyfelek érdekeit, és a problémáikat megoldani.

Szeretném önöket arról tájékoztatni, hogy a területi közigazgatásért való felelősség is a Miniszterelnökségre kerül, ami azt jelenti, hogy a kormányhivatalok, a kormányhivatalok alatt működő járási hivatalok is a Miniszterelnökség felügyelete alá tartoznak. Itt is átszervezésekre kerül sor, tekintettel arra, hogy a kormányhivatalok megerősítését tervezi a kormány, illetve a miniszterelnök úr.

A Magyar Fejlesztési Bank, a Takarékbankkal kapcsolatos kormányzati lépések, a takarékszövetkezetek átalakítása és a Magyar Posta felügyelete is a Miniszterelnökséghez tartozik. A következő négy év legfontosabb célkitűzései közé tartozik az, hogy hogyan tudja a magyar bankszektort és a magyar bankrendszert a kormány átalakítani, például a vidék érdekében hogyan tud egy erős takarékszövetkezeti hálózatot, egy erős népbanki hálózatot, egy erős, állami befolyás alatt is álló agrár- és zöldbanki hálózatot létrehozni.

Szeretném arról tájékoztatni önöket, hogy az építészet és az építésügy is a Miniszterelnökséghez kerül. Tekintettel arra, hogy a fejlesztéspolitika idetartozik, a közigazgatás idetartozik, ezért úgy gondoljuk, hogy a következő időszakban a Magyarországon megvalósuló beruházásoknál a magyar építészeti szempontjainak figyelembevétele kiemelten fontos, azzal, hogy a megkönnyítés a cél, és nem a megnehezítés, tehát az építésztársadalomtól azt várjuk, hogy az építési szabályokon keresztül könnyítsék meg a beruházóknak, az építkező magán- vagy közszervezeteknek a tevékenységét.

Szeretném azt is jelezni, hogy legkésőbb az Európai Bizottság megalakulásakor az európai ügyekért való felelősség is a Miniszterelnökséget terheli, tehát – a miniszterelnök úr döntésének megfelelően – a Külügyminisztériumtól legkésőbb az Európai Bizottság megalakulásának pillanatában az európai ügyek is a Miniszterelnökséghez fognak tartozni.

A kormányzati kommunikáció irányítását államtitkárság keretében fogjuk elvégezni a jövőben, és a nemzetpolitikai terület is a Miniszterelnökséghez tartozik Semjén Zsolt tárca nélküli miniszter úr, miniszterelnök-helyettes úr felügyelete mellett.

És ha ez még nem lenne elegendő, akkor a mondandóm harmadik részére rátérve – az elnök úr által megszabott időkeretek maximális betartására törekedvén – a Miniszterelnökség a vidékfejlesztési területtel is foglalkozni fog a jövőben, ezért ülök most itt, úgy gondolom, a személyes, jó hangulatú beszélgetésen túl. A vidékfejlesztésért való felelősség két dologból jön: az egyik, hogy a kormány szeretné az európai uniós támogatások egységes kezelési rendjét megvalósítani. Ez azt jelenti, hogy egyszerű, átlátható, követhető, ügyfélbarát, az európai uniós pénzeket igénybe vevők szempontjait messzemenőig mérlegelő európai uniós támogatási rendszerre van szükség. Az elmúlt hét évben működő európai támogatási rendszer lassú volt, korrump volt, visszaélt az ügyfelek türelmével, a működésképtelenség határára jutott 2013 közepére, és mindenféleképpen változásra szorul.

A vidékfejlesztés azonban nemcsak pragmatikus okok miatt kerül a Miniszterelnökséghez, nemcsak azért, mert a vidékfejlesztési előirányzat a következő hét esztendőben mintegy 1019 milliárd forint lesz, hanem azért is a Miniszterelnökséghez kerül, mert a miniszterelnök úr és a kormány szempontjából kiemelt fontosságú kérdés a vidék megtartó képessége. Önök, akik szinte kivétel nélkül vidéki képviselők, pontosan tudják, hogy jelentős elvándorlási nyomással, jelentős elöregedési nyomással, súlyos demográfiai problémákkal, jelentős szociális és gazdasági nehézségekkel kell szembenéznie az ország egy jelentős részén a vidéki társadalomnak. A kormány legfontosabb kihívásai közé tartozik a következő négy esztendőben, hogy hogyan tudja Magyarországon a kistelepüléseket, a 2000 fő alatti vagy 5000 fő alatti településeket élhetővé tenni, hogyan tudja ezeknek a településeknek a megtartó képességét erősíteni.

A kormányának az az ideája, hogy a magyar állam és a magyar társadalom rendelkezésére álló erőforrásokat úgy kell visszaosztani vagy úgy kell újra elosztani, hogy azok ne koncentrálódjanak, elsősorban ne kerüljenek külföldi kezekbe, lehetőség szerint minimális mértékben koncentrálódjanak, és a kistelepülésen élők érdekeit maximálisan szolgálják.

Az az ideánk, hogy ha a kormány jobban osztaná el a rendelkezésére álló erőforrásokat, többet áldozna, és több pénzt irányítana a vidéken élők életminőségének javítása érdekében, gazdasági lehetőségeket nyitna előttük, legyen szó akár az általuk szervezett közösségekről, önkormányzatokról, vagy legyen szó akár egyénekről, akkor ezeknek az embereknek több lehetőségük van arra, hogy ott boldoguljanak, ahol megszülettek, ott éljenek, ahol megszülettek. Ma rengeteg elnéptelenedő vidéki település van. Az elmúlt 7 éves programot ebből a szempontból nem tekintjük sikeresnek. Úgy ítéljük meg, hogy az elmúlt 7 esztendőben a vidékfejlesztésre fordított források egy jó része koncentrálódott.

Nekünk az az ideánk, hogy a vidékfejlesztési forrásokat agrárkiadásokká kell átalakítani nagyrészt, szükség van településfejlesztési kiadásokra, és szívesen beszélek legközelebb önöknek arról, hogy az európai uniós források felzárkóztatási alapjaiban a vidéki szempontokat, a szociális szempontokat hogyan tudjuk érvényesíteni. Nekünk az az elképzelésünk, az a véleményünk, az a meggyőződésünk, hogy az agrárium támogatása, az agráriumban rendelkezésre álló erőforrásoknak a növelése, azoknak a

számának a növelése, akik mezőgazdaságból élnek, az hozzájárulhat sok minden más tényezővel együtt a vidék megtartó képességéhez.

Ha vidékfejlesztés, akkor nyilvánvalóan nemcsak agrártámogatási rendszerről kell beszélni. Akkor kell beszélni arról, ami a kormány előtt álló komoly kihívás lesz: a kistelepülésen milyen oktatási rendszer működik a jövőben, az általános iskolák sorsa, az alsó, felső tagozat sorsa. A kistelepüléseken milyen szociális ellátás működik a következő időszakban, milyen egészségügyi ellátás működik, a háziorvosi szolgálatnak a megerősítése elengedhetetlenül szükséges. Össze kell fésülni a rendelkezésre álló forrásokat és térképeket, magyarul: elképzeld, hogy a kórházakat centralizáljuk, és közben egy óra alatt sem tudja a vidéken élő kórházközeli lakosság megközelíteni a saját maga által lakott kistelepülésről ezeket az egészségügyi, állami, oktatási ellátó rendszereket.

Tehát a vidékfejlesztés komplex téma, sokat tettünk annak érdekében, hogy változzon a helyzet, de a rendelkezésre álló erőforrásokat nem osztottuk el igazságosan, nem tudtuk a 2006-2007-es döntéseket megváltoztatni az elmúlt négy esztendőben, és koncentráltuk a forrásokat. Részben külföldiekhez kerültek, részben nagyüzemekhez kerültek az agrárforrások, most ezt meg akarjuk változtatni. Az a célunk, hogy a vidékfejlesztési forrásoknak mindkét lábában, tehát az alanyi jogú támogatásoknál és a pályázati rendszer keretében elosztott vidékfejlesztési támogatásoknál is a kis gazdaságok, a kisebb gazdasági egységek, kisvállalkozások vagy maximum a közepes családi gazdaságok, családi érdekeltségek boldoguljanak és gyarapodjanak.

Így szeretnénk az egész forrásrendszert átalakítani. Úgy gondolom, hogy érthető ágazati szempontok miatt ennek a megvalósítását nem lehet egy minisztériumra bízni, hiszen az előbb utaltam rá, hogy ez egy nagyon bonyolult és nagyon komplex kérdés, hogy hogyan lehet a vidéken élő ember számára életlehetőséget teremteni, életlehetőséget nyitni. Ennek egyik nagyon fontos eszköze, hogy ez az 1000 milliárd forint hogyan kerül felhasználásra.

Őnök pontosan tudják, hogy a kormánynak az a célja, hogy megváltoztassa a korábbi pályázati rendszert. Nemcsak technológiában szeretnénk sokkal egyszerűbbé tenni, még egyszer mondom: a forrásokat koncentrálni szeretnénk a vidék kis szereplői számára, a kis egzisztenciák, a kisgazdaságok, a kisvállalkozások számára. Ez nagy átrendezést igényel.

Megdöbbenve tapasztaltam, olvastam és láttam azt a számot, amit senki nem tudott megcáfolni, hogy az elmúlt 7 éves időszakban a földalapú támogatások 70-80 százaléka a birtokosok 10-20 százalékánál koncentrált. A másik ágon, a vidékfejlesztési pályázatok esetében pedig a vidékfejlesztési támogatások, amelyek nem társadalmi felzárkóztatást vagy nem kulturális célokat szolgáltak, azokat most ebből kivonom, amely gazdasági célokat szolgált, legalább 70-80 százalékban nagyüzemi, nagygazdasági vagy nagyvállalati érdekeket szolgált.

Én úgy hiszem, hogy ez egyenes összefüggésben van azzal, hogy egy embernek milyen lehetősége van abban a faluban élni, ahol született. Ez egy 150 éves probléma, a nagybirtokrendszer problémája, ha ezt nem változtatjuk meg, akkor úgy hiszem, hogy ugyanaz a helyzet áll elő, mint az 1900-as évek elején, hogy a falvakban élők kénytelenek voltak elhagyni azt a közösséget, amelyben éltek, a falut, sőt még az országot is.

Tehát ezért tartom kiemelten fontosnak annak a kezdeményezésnek a támogatását az agrártámogatások esetén, ahol a földalapú támogatások

degresszivitását fogja a kormányzat mérlegelni. Az Agrárkamara azt kezdeményezte a kormánynál, hogy a földalapú támogatások igazságosabb elosztása érdekében a 150 ezer eurót meghaladó földalapú támogatások esetében alkalmazzon degressziót. Ez egy európai uniós elvárás is, minimum 5 százalékos degresszió alkalmazása szükséges, de a kormány mérlegeli a 100 százalékos degresszióknak is a nagyságrendjét.

150 ezer euró fölötti földalapú támogatást ma 1 millió 164 ezer hektár után vesznek igénybe Magyarországon. Tehát 150 ezer eurónál nagyobb földalapú támogatást ma 1 millió 164 ezer hektár után vesznek igénybe. Ha lesz elég politikai bátorság a kormányzatban és a parlamentben ahhoz, hogy augusztus elejéig ezt a döntést meghozza, tekintettel arra, hogy erről most kell döntenünk, ez érdemben befolyásolja a vidéken élők lehetőségét, annak a társadalmi csoportnak a lehetőségét, aki akár egy népi baloldali, akár egy jobboldali néppárti politika szempontjából kiemelt csoport és kiemelten támogatandó közösség.

A vidékfejlesztési támogatások összegét pedig még egyszer szeretném hangsúlyozni, hogy meg fogjuk változtatni. Ott is degressziót fogunk alkalmazni, csak egy példát mondok: a csak növénytermesztéssel foglalkozó mezőgazdasági vállalkozókat, vállalatokat mérettől függetlenül ki fogjuk tiltani ebből a vidékfejlesztési alapból, az állattenyésztéssel, kézimunkaerő-igényes foglalkoztatást végző családi gazdaságok, kisgazdaságok és bizonyos gazdasági vállalkozások részesülhetnek támogatásban a következő időszakban.

Tehát a vidékfejlesztési pénzek agrártámogatási pénzek lesznek. Az agrárágazaton belül a kicsiket fogjuk megcélozni, és a kicsik közül azokat támogatjuk, akik munkahelyet teremtenek, képesek önmagukat vagy másokat eltartani, kertészet, zöldség, növénykultúra, kézimunkaerő-igényes kultúrák támogatása, állattenyésztés támogatása, ezeket fogjuk előtérbe helyezni az élelmiszeripar, a feldolgozás lehetőségével együtt.

Nekünk az a véleményünk, hogy ha ezt a pénzt jól osztjuk el, akkor a vidéken élők számára sokkal több lehetőséget tudunk teremteni a következő 7 esztendőben, mint tettük ezt eddig.

Ez természetesen konfliktusokkal jár, mondanom sem kell. Először is meg kell változtatni azt a tervezést, ami eddig zajlott a minisztériumban. A kormánynak az a terve, hogy a jövő héten lezárja az Európai Bizottsággal a folyamatban lévő partnerségi megállapodásnak a tárgyalását. Június 7-ével megkezdődnek az operatív programok, így a Vidékfejlesztési Operatív Programnak a benyújtását is. Ezek mind olyan döntések, amelyek a következő hetekben kormányzati szinten el fognak dőlni. Azért gondolta miniszterelnök úr, hogy a vidékfejlesztésnek itt kell lennie a Miniszterelnökségen, hogy a különböző érdekcsoportok nyomásának ellent tudjon állni a kormányzat. Nagyon súlyos és nagyon nagy összegű támogatásokról van szó, amelynek az újraelosztása azt gondolom, az egész társadalom és az egész ország érdeke. Nagy ellenállás és nagy vita lesz ebből, azt remélem, hogy Brüsszel támogatását ezzel szemben viszont élvezni fogjuk.

Ha már konfliktus, akkor a végén engedjenek meg egy személyes megjegyzést is. Valószínű, hogy a miniszterelnök úr választása, már ami a Miniszterelnökség vezetését illeti, sem 2012-ben, sem most nem volt független a személyiségtől. Én olyan ember vagyok, akit hétszer választottak meg a választópolgárok, négyszer parlamenti képviselőnek, háromszor pedig polgármesternek, és a két választási időszak között mindent megtettem annak

érdekében, hogy a választási programot végrehajtsam, és úgy gondolom, hogy a döntések meghozatalában van kompromisszum, a végrehajtás azonban nem demokrácia kérdése.

Ezért az a feladatomban, hogy a döntések kapcsán a demokrácia teljes legyen, a kormányzaton belül egyeztetések legyenek, a végrehajtás azonban már sem kormányon belül, sem közigazgatáson belül nem demokráciakérdés.

Ezzel együtt én a várható jó néhány konfliktus okán is szeretném az együttműködésemet képviselőtársaimnak továbbra is megerősíteni és felajánlani, és szeretném, hogy ha tudnák támogatni azt a munkát, amelyben nem az öncél, hanem a közcél fog érvényesülni, és az a szempont, hogy minden vidéki település élhető legyen Magyarországon. Köszönöm szépen, elnök úr a meghallgatást.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterjelölt úr.

Most megadom a lehetőséget a bizottsági tagoknak a hozzászólásra a jelzett időkeretben. *(Jelentkezések.)* Harangozó Gábornak adok először szót.

Kérdések és hozzászólások

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen a tájékoztatást. Elég meglepő tájékoztatás volt, merthogy az sem volt túlzottan előkészítve, és nem volt rá felkészülve senki, hogy a vidékfejlesztés el fog kerülni a földművelésügyi tárcától, illetve hogy ez a két szerep kettévál. Teljesen egyetértek azzal, hogy a vidék életének a megváltoztatása egy pozitív irányba egy rendkívül komplex folyamat, ami nyilván azért a mezőgazdaság nélkül nehezen fog menni. Természetesen van abban logika is, hogy ezért a mezőgazdaság és vidékfejlesztéssel foglalkozó tárcát erősítem meg jobban ahhoz, hogy ennek a komplexitásnak megfeleljen – önök nem ezt választották, hanem az agrárirányítást különvették, és egy, a vidék életével is foglalkozó, egészen komplex fejlesztéspolitikát akarnak megvalósítani, hogyha jól értem.

Korábban nyilatkozta a miniszterjelölt úr, hogy rossz volt a támogatási rendszer, mert a vidék életére szánt források javarészből templomok felújítására, járdák felújítására és hasonló beruházásokra mentek, amivel én abszolút egyet értem, valóban, szerintem rossz az egész szerkezet, merthogy a források javarészből a fejlődőképes centrumokba mennek, alapvetően a fejlődőképes városokba, ott van megfelelő társfinanszírozás, ott vannak jó projektek. Egyetértek azzal, hogy ezen változtatni kell, mert így hiába szépülnek a falvak, gazdasági értelemben nem indul meg egy helyi gazdaságfejlődés, aminek következtében az igen nagy méretű uniós fejlesztési forrással – az előző ciklusban 8 ezer milliárd, most 6700 – a különbségeket csak növeljük, ahelyett, hogy csökkenteni tudnánk, ami további társadalmi feszültségeket okoz. Ha hozzájárulunk ehhez a rendszerhez, akkor az előző meghallgatás során Fazekas miniszter úr – mert ő most jelenleg is miniszter – azt mondta, hogy a vidéki foglalkoztatásnak a Start munkaprogram részével kapcsolatban érdekesebb lenne vagy érdemes lenne a szociális gazdaság irányába továbbfejleszteni az eddig megtett lépéseket a szociális szövetkezetek támogatása, azok működési feltételeinek a javítása érdekében. Na, ha valahol az egységesítés indoka tetten érhető, az ezen a területen például abszolút, merthogy uniós forrásokból valóban megfinanszírozható lenne az, hogy atipikus foglalkoztatásként Szociális Alapból munkabért támogassunk, nonprofit vállalkozásként, hogyha öt évig fenntartjuk, akkor a beruházási támogatást az IKSZT-khez hasonlóan 105 százalékban meg lehetne

vidékfejlesztési forrásból támogatni – nem megyek tovább. Vannak-e ilyen elképzelések, hogy ezen a területen lesz egy ilyenfajta előrelépés?

Ami a degresszivitást illeti, én nem vitatkozom azzal, hogy alapvetően a területalapú támogatások egy jövedelempótló támogatás, azt nem feltétlenül oda kell koncentrálni, ahol az egyébként is jövedelmezőbb nagygazdasági tevékenység van. Nyilván az Európai Unió is ezért kínált fel erre két opciót, mi abból a területalapú támogatásoknak a nagyobb birtokokból a kisbirtokok felé való átcsoportosítását nem választottuk – igazából ennek az okait sem nagyon ismerjük, hiszen ez a parlament elé nem került –, hanem a degresszivitást választjuk, aminek az a lényege, hogy a nagyobb birtoktól elveszünk a támogatást, és odaadjuk a vidékfejlesztésnek. Ebben azonban van egy olyan opció, hogy a foglalkoztatási költségeket le lehet vonni ebből, amit elveszünk. Az a kérdésem, hogy mi ezzel a szándék. Mert ha a foglalkoztatási költségek levonásra kerülnek, akkor értem az egésznek a logikáját, és elkerüljük azt a veszélyt, hogy ezzel a lépéssel a meglévő munkahelyekből rengeteget elveszítsünk, hiszen helyesen mondta miniszterjelölt úr, hogy a támogatások jelentős része megy ehhez a körhöz, azonban azt is látni kell, hogy 110 ezer embert hivatalosan foglalkoztatnak, adót fizetve, bejelentve. Ezzel kapcsolatban kérdezném tehát, hogy mit terveznek, már csak azért is, mert tudjuk, hogy augusztus 1-jéig be kellene jelenteni azt, hogy az elvont forrásokat mire akarjuk használni.

Azt szeretném még megkérdezni, hogy azt mondta a miniszterjelölt úr, hogy egységesíteni akarják az egész támogatási rendszert. A vidékfejlesztésben eddig támogatási kérelmek voltak, és nem pályázat, ami egy sokkal egyszerűbb és gyorsabb forma. Érinteni fogja-e az egységesítés ezt a kérdést, tehát hogy átállnak-e itt is pályázati rendszerre (*Lázár János: Igen.*), ha igen, akkor mennyire fogja lelassítani, vagy ezt hogyan próbálják meg hatékonyan megvalósítani?

Talán, azt hiszem, most ennyi elég lesz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kónya Péternek adok szót.

KÓNYA PÉTER (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Miniszterjelölt úr, ön a bemutatkozó beszédében a következőt mondta: öncél helyett közcél vezesse a kormány munkáját, és tanulni kell az elmúlt időszak hibájából. Ön most egy olyan tárca vezetője lesz, amelyik gyakorlatilag az összes európai uniós források, fejlesztési források felett fog irányítást gyakorolni. Az elmúlt napok sajtóhírei arról szóltak, hogy a közpénz felhasználásával önnek személyesen is problémái lehettek vagy voltak. Szeretném megkérdezni, hogy tanult-e az elmúlt időszak hibáiból.

Szeretném megkérdezni azt, hogy a kormány tanult-e az elmúlt időszak hibáiból, hiszen az elmúlt 20 vagy 25 év legnagyobb problémája és a korrupció melegágya volt a közbeszerzések és pályáztatások átláthatatlansága, tisztátlansága. Kívánnak-e ezen a módszeren változtatni, hiszen az önök kormányzása alatt is számos probléma volt ebben a kérdésben.

És ha azt mondjuk, hogy öncél helyett közcél a fontos, akkor rendkívül fontos az, azt gondolom, hogy a kormány úgy valósítsa meg a kormányzati programját, hogy közben egyeztet, folyamatosan egyeztet az érintett felekkel, és az elmúlt kormányzati ciklusban leginkább az jellemezte az önök munkáját, hogy kiüresítették az érdekegyeztetés rendszerét és ennek formáit. Kívánnak-e ezen a gyakorlaton változtatni a jövőben? És, valóban, azzal én maximálisan

egyetértek, hogy a döntéseket követően nem demokratikusan kell dönteni, ha már meghoztuk a döntéseket, mármint a végrehajtásban, de a döntések előkészítésében rendkívül fontos az, hogy figyelembe vegyünk mások gondolatait és akaratát. Ezt szeretném megkérdezni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Horváth István alelnök úrnak adok szót.

HORVÁTH ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Először is szeretném megköszönni a tájékoztatóját. Ennekem nagyon tetszett az a koncepció, amelyen végig tetszett menni, és a következő hét évet fogja majd kijelölni. Én azt gondolom, az elmúlt hét évben a vidékfejlesztés valóban nem érte el azt a hatékonyságot, amelyet mi vidéki emberek szeretünk volna megélni, és sajnos az elmúlt négy évben is már egy kijelölt út volt a pénzek felhasználásával kapcsolatosan. Ebből a szempontból tehát most történelmi pillanat előtt állunk, hiszen a következő hét év lesz az utolsó lehetőség, hogy ilyen nagy mennyiségű európai uniós pénzeket használjunk fel.

Azt gondolom, hogy akkor fognak az emberek vidéken maradni, illetve vidékre visszajönni, hogyha megéri majd vidéken élni. Sokszor megkérdezték, hogy miért menjen, miért maradjon valaki ott a faluban, miért menjenek vissza. Az emberek nyilván akkor fognak visszamenni, hogyha megéri nekik ott élni, ha lesz olyan életkörülmény, amely egy minőséget jelent, és lesz olyan jövedelem, ami véleményem szerint túlmutat csak a szociális megélhetésen, tehát akár egy tőkefelhalmozódás is lehet az embereknél, a családoknál, hogy úgymond egy vidéki jólétet tudjanak létrehozni, ami Nyugat-Európában, a fejlettebb gazdasággal rendelkező országokban már megvan.

Nekem nagyon tetszett a miniszterjelölt úrnak a gondolatmenetében, hogy a kertészet, a feldolgozóipar, a nagyobb hozzáadott értéket megteremtő kis- és középvállalkozásoknak a támogatását szeretnék a következő időszakban támogatni. Én azt gondolom, hogy erre van a legnagyobb szükség, hogy valóban olyan értelmes beruházások, olyan értelmes vállalkozások legyenek, amelyek valóban egy nagyobb hozzáadott értékben jelentősebb jövedelmet tudnak a családok számára biztosítani.

Arra azért fel szeretném hívni a figyelmét, illetve azt szeretném megkérdezni, hogy ezzel kapcsolatosan a szakképzésre, illetve a felnőttképzésre is gondoltak-e, tehát amikor kertészetről beszélünk, arról beszélünk, hogy a kertészeti termékeknek a helyben való feldolgozását teremtsük meg, utána a piacra jutását, ez úgy önmagától nem fog menni, hiszen az elmúlt években sajnos felnőtt egy olyan generáció a fiatalok számára, akik elvesztették ezt a fajta tudást vagy ezt a fajta készséget, amikor látták volna a szüleiktől azt, hogy ők így szokták csinálni, így szokták eladni a termékeket. Az elmúlt időszakban a Vidékfejlesztési Minisztériumnál a helyi piacok, a helyi termékek, én azt gondolom, egy sikertörténet volt. Erre alapozva, ennek az úgymond szakmai háttérére alapozva tervezik-e, hogy e mellett az ilyen fajta pályázati konstrukció mellett nagy hangsúlyt fektetnének a szakképzésre, első körben a felnőttképzésre, tehát hogy akik még ott vannak, vagy esetleg más területen voltak, tudják átképezni magukat a konzervipar szempontjából, a gyógynövény-feldolgozás, ennek valamiféle integrációs szervezése. Hiszen sok esetben azt is lehet tapasztalni, hogy lenne egy jó ötlet, csak nem merik elkezdni a vidéki emberek, mert nem tudják, hogy kinek adják el, meg milyen módon. Tehát megvan-e a megfelelő árualap, megvan-e

az ehhez kapcsolódó integráció, ami az ott megtermelt javakat, a helyi piacokon kívül még adott esetben akár külföldre is eljuttatja ezeket a termékeket.

Tehát azt szeretném megkérdezni, hogy a pályázati konstrukció mellett az ehhez kapcsolódó szakképzésnek, felnőttképzésnek a szervezésére is odafigyelnek-e, vagy van-e erre valamiféle elképzelés? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Legény Zsoltnak adok szót.

DR. LEGÉNY ZSOLT (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Miniszterjelölt úrnak köszönjük a részletes tájékoztatást. Ha megengedi, én két konkrét kérdést szeretnék kérdezni, Harangozó Gábor képviselőtársamhoz csatlakozva. Ő említette, hogy a kérelem vagy pályázat kérdését szeretnénk tisztán látni, hogy milyen irányba megyünk el, és azt szeretném megkérdezni, hogy ha pályázati rendszerre állnak át, akkor ki fogja ezt elbírálni, tehát melyik szervezet?

Illetőleg a második kérdésem is roppant konkrét: hivatalosan mikor szándékoznak benyújtani EMVA-t, és azt szeretném még kérdezni, hogy mikor várható ebben az első kiírás? Köszönöm.

ELNÖK: Ha nincs további kérdező, akkor én szeretnék néhány gondolatot... (*Magyar Zoltán jelentkezik.*) Bocsánat, Magyar Zoltánt most vettem észre, de akkor megadom a szót még Zoltánnak. Parancsolj!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt miniszterjelölt úrhoz az lenne a kérdésem, hogy ha ezeket a döbbenetes arányokat és számokat, amelyeket ön elmondott itt a vidékfejlesztési támogatásokkal kapcsolatban, már hogy a nagyüzemek és a nagybirtokok mennyivel nagyobb arányban részesültek eddig ezekből. Ha ezekkel tisztában voltak az elmúlt négy évben is, akkor miért nem tettek ez ellen semmit? Illetve miért tagadták folyamatosan ezeket a számokat, amikor hétről hétre mondjuk én is ezeket a parlamentben felvettem.

Örülök, hogy most egy ilyen önbeismerés megtörtént és felfogták, hogy ez milyen súlyos problémákat eredményezhet a jövőben, és eredményez már ma is, de azért mégiscsak kíváncsi lennék, hogy a múltban miért nem tettek ezért semmit. Illetve szeretném azt is megkérdezni, hogy az, hogy ilyen döbbenetes aránytalanságok vannak a vidékfejlesztés területén, az jelent egy bizonyos birtokszerkezetet is, illetve azt is jelenti, hogy ezek a nagyüzemek már ma is léteznek, és ma is nagyobb súllyal tudnak megjeleni ezeken a területeken.

Hogy ez az állapot jegelve marad-e, tehát ezek az üzemek megmaradnak-e a lehetőségeiknél, vagy esetlegesen más eszközökkel is próbálnak majd afelé nyomást gyakorolni, hogy megtörténjen az átrendezés? És nemcsak a támogatások területén, ahogy ön említette, hanem akár a birtokszerkezetben is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ha nincs további jelentkező, akkor most adnám át az ülés vezetését Horváth István alelnök úrnak, én szeretnék néhány gondolatot elmondani.

(Az ülés vezetését Horváth István, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Megadom a szót Font Sándor elnök úrnak.

FONT SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Ketten vagyunk itt a teremben, Farkas Sándor képviselőtársamra gondolok, akik 1998 óta képviselők, és mind kormányoldali, mind ellenzéki oldalról nézve ezen 16 év alatt egész sok rendszert átalakító vagy ilyen kezdeményező kormányzati tevékenységet láttunk.

Általában az elképzelések indokoltak vagy legalábbis az akkori kormányok részéről indokoltak voltak. Aztán ahogy az idő haladt előre, egyetlenegy kérdés maradt, hogy ezek megvalósulnak-e. Tehát a végrehajtás hatékonysága milyen lesz.

Természetesen Lázár János miniszterjelölt úrról sokan sokfélét írtak már az elmúlt két évben a Miniszterelnökséget vezető államtitkári tevékenységéről, de egyben úgy látszik, hogy még a bulvármédia szintjén is elismeréssel szólnak: ez a hatékonyság. Akik ebben az elmúlt két évben az államtitkárságot vezető munkatársakkal és Lázár Jánossal munkakapcsolatuk alakult ki és velük tudtak érdemben beszélni, azok azt látták, hogy az azelőtti időszakban nagyon nehéz volt eligazodnunk jó néhány ügyben. Az egész NFÜ-nek - ha konkrétizálhatok egy területet - a megmozdítása és átvétele és azok a beragadt és majdnem veszendőbe tűnő, múltó fejlesztések, amelyek már jó ideje nem mozdultak meg, Lázár János megérkezésével nem azt mondom, hogy ostorcsapásszerűen, de így egész tudatosan és felépítve egyszer csak megindultak, és hál' istennek, ha jól tudom, nincs olyan terület, vagy legalábbis minimális az a terület és összeg, ahol ne tudtuk volna kihasználni a 2013 decemberében lejáró fejlesztési támogatási forrásokat, amelyek az Unióból érkeznek.

Mindaz az igen nagy terv, amelyet most a Miniszterelnökséghez itt miniszterjelölt úr felsorolt, hogy milyen széles az a spektrum, amelyet most felügyelni fog az újonnan felálló Miniszterelnökség, ha olyan hatékonysággal kerülnek az ügyek végrehajtásra az összes területen, mint amilyen az elmúlt két évben államtitkári tevékenysége alatt, akkor azt merem így most mondani, hogy nem kell aggódnunk. Egyetlenegy kérdés, hogy ehhez a Lázár János dinamikájához alkalmazkodni képes apparátus is rendelkezésre fog-e állni.

Én bízom benne, hogy az eddigi tapasztalatai, amit ő is említett, polgármesterként és a parlamenti munkában eltöltött feladatoként, lehetőséget biztosít arra, hogy ezek a munkatársak megedződve hozzá fognak kerülni. Nem kérdéses, hogy egy ilyen széles területet átfogó minisztériumnál rengeteg olyan megkeresés fog érkezni, amelyet igen nehéz lesz lekezelni, hiszen túl széles a spektrum. Én arra kérem majd miniszterjelölt urat, miniszter urat, hogy ezeket az igényeket, kérdéseket, javaslatokat egy strukturált módon, mint ahogy a miniszterelnökségi hivatalban ezt államtitkárként is tette, ezek kerüljenek becsatornázásra, és érthető válaszokat és információkat kapjanak a képviselők.

Ugyanakkor egy technikai kérdést szeretnék megkérdezni, amely konkrétan bennünket érint: a vidékfejlesztés, az irányító hatóság kérdésköre, a pénzügyvetési kérdéskör. Értettem, értjük, hogy nagy erővel készül a Miniszterelnöki Hivatal leendő apparátusa ennek a rendszernek az átvételére, és itt teszem hozzá, és remélem, hogy a folyamatos működtetésére. Hiszen tudjuk, hogy itt ügyek vannak folyamatában. Nem ismerem, nem tudom, hogy

az EU-val hol tartanak a tárgyalások, hogy az eddigi irányító hatósági feladatkör és a pénzügyi feladatkörök a Miniszterelnöki Hivatalhoz fognak kerülni, a Miniszterelnökséget vezető miniszterhez.

Én arra kérem miniszterjelölt urat, hogy mindent tegyen meg azért, hogy itt ne legyenek zökkenők, ne legyenek kimaradt időszakok. Bennünket, a terepen dolgozó képviselőket iszonyú nyomás alá helyeznek ilyenkor az érintettek, legyen az a vidékfejlesztést, vagy bármely területet érintő pályázó. Ha azt látja, hogy ő mindent megtett azért, hogy az ő pályázata rendben van, sikeres, befejeződött, már az ellenőrzési jegyzőkönyv, minden megvan, a kifizetésnél nem tudják, hogy mi történik, aztán egyszer csak néhány hónap múlva mégis érkezik egy hiánypótlás, ezzel újrakezdődik az egész. És ekkor természetesen a terepen dolgozó, bennünket egyéni képviselőként megválasztó állampolgárok hozzánk fordulnak, mi pedig ezekre a kérdésekre természetesen majd szeretnénk választ kapni és abban bízunk, hogy ez az átalakulás az előbb jelzett hatékonyságnak megfelelően nem okoz problémát a jelenleg folyó ügyek területén. És abban különösen bízom, hogy az EU is akceptálja azt az egyébként társadalompolitikai szempontból nagyon logikusnak tűnő szándékot, amelyet itt miniszterjelölt úr említett, hogy a vidék megtartó képességének és a források tartalmas, igazságos és a helyben maradékat támogató elosztása valósuljon meg. Mi mindvégig emellett voltunk, bízom benne, hogy ehhez a munkához segítőtleg tudunk majd itt a bizottság részéről is hozzájárulni. Köszönöm szépen.

(Az ülés vezetését Font Sándor, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Amennyiben nincs további kérdező, akkor megadom a szót miniszterjelölt úrnak a felvetett kérdések megválaszolására. Parancsoljon!

Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt válaszai

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt: Köszönöm szépen. Ami a Miniszterelnökség vezetését illeti, kérdésként, már hogy a Miniszterelnökség vezetése hogyan alakul majd, milyen vezetők lesznek: a Miniszterelnökség sikere azon múlik, hogy tudok-e olyan embereket megfelelő helyre kiválasztani, illetve jelölni, majd a miniszterelnök úrral kinevezni, akik ennek a feladatnak, ennek a tempónak és ennek a munkaminőségnek megfelelnek. Igyekszem.

Igyekszem olyan embereket találni, akik ezt a munkát részben vállalják, részben képesek a teljesítményre. Nem vagyunk könnyű helyzetben, azt mindenkinek pontosan kell látnia. Egyrésztől azért, mert cikluszárásban vagyunk, tehát a 2007-2014 közötti időszak lezárása zajlik, ami azt jelenti, hogy az utolsó két év fokozott felelősséget jelent. Ez pedig érdemben befolyásolja Magyarország gazdasági helyzetét, érdemben befolyásolja a költségvetés helyzetét is.

Azt hiszem, hogy a jelenlegi gazdasági növekedési adatok nem elválaszthatóak attól, hogy a 2007 és '14 közötti fejlesztési időszakban, az utolsó két-három esztendőben mennyi pénzt fizettünk ki itthon, mennyi pénzt hoztunk haza Brüsszelből, és az idej esztendőben mennyi pénzt tudunk még kifizetni. A tavalyi esztendőben, amikor átvettem az európai fejlesztési pénzek felügyeletét, akkor 2013. augusztus 1-jén úgy álltunk, hogy heti 18 milliárd forint volt a kifizetés – 2010-ig heti 6 milliárd –, 2013. augusztus 1-je óta

pedig 36,5 milliárd forintot fizetünk ki átlagosan hetente. Azt hiszem, ez, az európai támogatások rendszere nem elválasztható a gazdasági növekedéstől. Tavaly 1700 milliárd forintot fizettünk ki, az idén 2000 milliárd forintot kell kifizetnünk. Azt kell mondjam, hogy a legenyhébb kifejezés az, hogyha a miniszterelnök úr által szabott feladatra gondolok, hogy a nyakam van rajta, hogy a gazdasági növekedéshez és a gazdaság működtetéséhez szükséges források mind kikerüljenek a rendszerbe, tehát Magyarország le tudja hívni a pénzt, és ki is tudja adni, ki tudja fizetni a számlákat, amik benn állnak.

Ez vonatkozik a vidékfejlesztési pénzekre is, de a vidékfejlesztés nem áll egyébként rosszul, összességében átlag fölötti a teljesítménye mind a Vidékfejlesztési Hivatalnak, mind a minisztériumnak, ami a szerződések megkötését, a pénzek leszerződését és kifizetését illeti, tehát technológiai értelemben nem állunk rosszul. Itt a vita nem technológiai jellegű, tehát nem azzal van elsősorban probléma, hogy hogyan folyósítják a pénzeket, hiszen a földalapú támogatások kifizetése kapcsán nem volt érdemi probléma az elmúlt években, mint ahogy a vidékfejlesztési támogatásokkal, amikor már van szerződés, akkor már nem volt érdemi probléma. Mondjuk állami vezetőként amikor a Vidékfejlesztési Hivatal egy részét elviszi a rendőrség, annak azért nem örülök, tehát az egy érdemes és körültekintőbb mérlegelést igénylő kérdés a jövőre nézve, tehát azért az mégiscsak izgalmas, amikor már viszik őket, de ezzel együtt úgy hiszem, hogy a gazdatársadalom vagy a vidékfejlesztési pénzekből részesülők, a támogatási kedvezményezettek erre nem voltak igazából panaszosak, bár sok a bürokrácia, és nagyon erős, de ez részben összefüggésben van az uniós szabályokkal.

A mondandóm azért kapcsolódik ehhez a témához, mert aki bejön vidékfejlesztési államtitkárnak a Miniszterelnökségre, annak foglalkoznia kell a jelenleg zajló kifizetésekkel, a jövő héten a kormánynak – és itt több kérdésre válaszolok egyszerre –, a jövő héten a kormánynak Brüsszelbe el kell juttatnia a vidékfejlesztési operatív programot, Barroso elnök úr várhatóan június 24-én Magyarországra látogat, az a célunk, hogy június 24-éig lezárjuk az összes kérdést, ami a partnerségi megállapodással kapcsolatban nyitva van, fixáljuk az operatív programot, és lehetőség szerint a jelenlegi Európai Bizottság mandátuma alatt a megegyezések és a különböző szerződések, kézfogások létrejöjjenek az Európai Bizottsággal, tehát azt a feladatot kaptam részben a gazdasági minisztertől, részben a miniszterelnöktől, hogy a pályázati pénzeknek még az idén meg kell jelenniük a rendszerben. Tehát legkésőbb ősszel a pályázatoknak el kell kezdődniük, és a kifizetéseknek meg kell indulniuk.

Nagy nyomás alatt leszünk 2014 és '20 között is, mert az Európai Bizottság most úgy döntött, hogy minden évre egy kifizetési tervet ír elő minden országnak, amit teljesítenünk kell, tehát az egy dolog, hogy mi hogy akarunk kifizetni jövőre, de ha nem hozzuk a tervet, elveszítjük a forrást. Itt tehát egy nagyon feszes, kézben tartott rendszerátállásra van szükség. Az a tervünk, hogy a Földművelésügyi Minisztériumtól átvesszük az apparátust, én mindig ragaszkodom ahhoz, hogy átnézzük, hogy valójában ki hogyan teljesít – az egy jó szlogen, hogy Magyarország jobban teljesít, és a minisztérium is jobban teljesít, de szeretem személyesen is látni, hogy akik ott dolgoznak, azok valóban hogy dolgoznak –, és azt szeretném elérni, hogy a Miniszterelnökség egy válogatott elítcsapat legyen a kormányzaton belül. Szeretnék fiatalok számára lehetőséget biztosítani, szeretnék – hogy fogalmazzak, hogy ne hogy valaki félreértse? – a konfliktusok vállalásában is jeleskedő, kurucmentális

fiataloknak lehetőséget biztosítani pont a vidékfejlesztés területén; itt sok mindenkit várok ebbe a csapatba, akiknek vannak ötleteik arra, hogy a vidékfejlesztést hogyan lehet társadalmi értelemben is kiemelten kezelni. Font elnök úr felvetésére tehát: azt remélem, hogy sikerül hatékony embert választani, az apparátust, a bürokráciát sikerül csökkenteni, megerősíteni ugyanakkor a munka minőségét és mentalitását.

Ami világos kell hogy legyen: az irányító hatóság átjön a Miniszterelnökségre, a Vidékfejlesztési Hivatal marad a Földművelésügyi Minisztériumnál. Nekünk döntéseket kell hoznunk minél gyorsabban, minél egyszerűbben. Nem gondolkodunk újabb pályázati rendszerben, tehát nem arról van szó, hogy pályázatok lesznek, sőt még a kérelmeket is egyszerűsíteni szeretnénk. Az a vélemünk, hogy 180 ezer földalapú pályázó van, ebből 70 ezer kisméretű, apró földterülettel rendelkező, vagy használó mezőgazdász vagy agráriumban érdekelt, számukra minden kötöttség, minden kérelem nélküli átalánytámogatási rendszert szeretnénk. Tehát nem a pályázati rendszer irányába akarunk elmozdulni, hanem még a kérelmeket is szeretnénk egyszerűsíteni, úgy, hogy a jelenlegi 180 ezer igénylőből 70 ezer számára automatikusan járjon a pénz, hogy ez nagyon kötelezettségmentes és kötöttségmentes legyen, és hogy ez a jogviszonyok igazolásán túl ne járjon semmiféle kötelezettséggel. Ez a célunk.

Itt szeretném elmondani, hogy amit önök feszegettek, a birtokméret és a vidékfejlesztés összefüggései, itt három dolgot kell a kormánynak összefésülnie szerintem az agrárium és a vidékfejlesztés kapcsán. Először is az egy komoly szakmai konszenzus, hogy elfogadjuk, hogy az agrárium támogatása a vidékfejlesztésen belül prioritást érdemel, nem vagyunk olyan gazdagok, hogy megengedje az agrárium magának, hogy ebből a keretből másra is költsünk. Azt fogjuk majd képviselni a kormányzaton belül kellő hatékonysággal, hogy erre a forrásrendszerre ne terheljenek rá kulturális beruházásokat, városrehabilitációs beruházásokat, szociálpolitikai beruházásokat, azt az a tárca csinálja meg a saját EU-s forrásából, ahova a téma tartozik. Harangozó képviselő úrral tehát száz százalékban egyetérték, amikor azt mondja, hogy ez munkahely-teremtési célú támogatási rendszer kell hogy legyen.

A kormány sikere részben azon múlik gazdasági értelemben, hogy a rendelkezésre álló EU-s forrásokat hogyan tudja felhasználni, lesz belőle új munkahely, a meglévő munkahelyeken több jövedelem, a vállalkozók számára több lehetőség, vagy pedig látványpékség lesz-e, és látványberuházásokra fog elmenni a pénz. Én azt szeretném, és azt fogom képviselni a kormányon belül, hogy a vidékfejlesztésben minél nagyobb arányban a munkahelyteremtés komplex támogatási rendszere legyen a cél akár a szociális szövetkezeteken, más szövetkezeteken keresztül, összefogásokon keresztül, de egyébként pedig sikerült az Európai Bizottsággal azt elfogadtatni, hogy más, tehát a Kohéziós Alapban 60 százalékban munkahely-teremtési célú támogatási rendszer legyen a kis- és középvállalkozókat megcélózva, és csak 40 százalék legyen a humán- és a reálinfrastruktúrának az arány. Tehát a 6500 milliárdos kasszának a 60 százaléka megy a vállalkozókhöz munkahelyteremtés céljából, ráadásul kis- és közepes vállalkozásokat célozunk meg, és 40 százalék megy csak humán-, reálinfrastruktúrára, idézőjelbe téve – itt látványos különbségek vannak a korábbi számokhoz képest –, a vidékfejlesztésen belül pedig azt a meccset kell itt két héten belül lezárnunk az Európai Bizottsággal, hogy minél több pénz itt is munkahelyteremtésre forduljon át.

Három dolgot kell összeszedni: először is van a kormánynak egy birtokpolitikája, amit a földtörvénnyel, a földforgalmi törvénnyel és a vonatkozó jogszabályokkal hozott nyilvánosságra. Tudjuk, hogy mit értünk kisgazdaság, közepes gazdaság és támogatott birtokméreten, 1200 hektárnál van egy látványos határ, ami 1800 hektárra korrigálhat abban az esetben, hogyha ehhez foglalkoztatás és állattenyésztés párosul. Ehhez a rendszerhez szeretnénk igazítani a támogatáspolitikát, és ehhez a rendszerhez szeretnénk igazítani az adópolitikát is. Rendet kell abban is vágni, hogy ki micsoda: őstermelő, családi gazdaság, ugyanakkor még kft.-je is van. Ennek egyetlen oka van ma: mert az adórendszer ebbe az irányba preferálja, de nem gazdaságszervezési vagy gazdálkodásiegység-szervezési tudatos oka van annak, hogy én őstermelő maradok, családi gazdaság tagja vagyok, vagy pedig kft.-n keresztül művelem a földemet, ez kifejezetten adópolitikai, adóoptimalizálási szempontoknak van alárendelve. Ezt is korrigálni kell, mert a három dolog együtt: a birtokpolitika, az adópolitika és a támogatáspolitikája, amely sikerre vezethet, hogyha agrárfejlesztésekben gondolkodunk.

Ami a birtokpolitikát illeti, ezt többen is szóba hozták, hogy akkor hogy is fog ez kinézni. Teljesen elszánt a kormányzat abban, hogy komolyan vegye, amit a MAGOSZ és az Agrárkamara kért. Itt szóba hozta Kónya képviselőtársam az egyeztetéseket. Azért most a kormányalakítás előtt a miniszterelnök úr jó néhány társadalmi szervezettel folytatott egyeztetést, jó néhány hasznos ötletet merítve és jó néhány hasznos programpontra kiemelve ebből, ezért degresszió mindenféleképpen lesz, tehát augusztus 1-jéig az Európai Bizottságnak a kormány be fogja jelenteni, hogy élni kíván a degresszivitás lehetőségével a 150 ezer eurót meghaladó mértékű támogatásnál. Ennek a mértéke, hogy mit veszünk figyelembe, itt egyetértek Harangozó képviselőtársammal. Fontos érdekünk az, hogy a nagyüzemek által foglalkoztatott 110 ezer embernek a munkahelye ne kerüljön veszélybe. Ezért a kormány számára komoly mérlegelési pont az, hogy akár sávos rendszerben, felmenő rendszerben, 1800 hektárig mindenféleképpen, de ha 1800 hektárnál nagyobb területe van valakinek és állattenyésztéssel foglalkozik és foglalkoztat, akár ott is, mérlegelje ezt a szempontot.

Én azt nem tartom egészséges dolognak, hogy ha valaki 5-6000 hektáron csak növénytermesztést végez, és ott az európai uniós támogatás extraprofitot jelent számára, mert ahhoz nem társul foglalkoztatás, ahhoz nem társul munkahelyteremtés, magas technológiai transzfer mellett minimális hozzáadott értékkel nagyon komoly gazdasági, pénzügyi eredményt lehet elérni.

Ezt a célcsoportot célozza meg a kormányzat. Nem akarjuk veszélybe sodorni az állattenyésztő telepek munkahelyeit, nem akarjuk veszélybe sodorni azokat, akik ebben a szektorban munkahelyeket teremtenek, ugyanakkor mindenkinek látnia kell, hogy a nagybirtokrendszert vissza akarjuk szorítani az 50 százalékról 20 százalékra, a teljes birtokstruktúrán belül 80 százalék kis- és középgazdaságot és 20 százalék nagybirtokrendszert tud tolerálni szerintünk Magyarország.

Természetesen tisztában vagyok azokkal az érvekkel is, hogy a magyar mezőgazdaság versenyképességét a nagybirtokrendszer adja meg adott esetben európai összehasonlításban. Ezért ez mindig egy nagy társadalomszervezési vita is.

Én abban egészen biztos vagyok, hogy is mondjam: meggyőzőhetetlen az álláspontom, hogy a falu szegénysége, a falu kilátástalansága egy 500-1000

fős település ellehetetlenülése egyenes összefüggésben van az állami és magángazdasági forrás- és tőkekoncentrációval.

Ezért tanácsolom azt a miniszterelnök úrnak, hogy az állami erdőgazdaságok sorsát is bírálja felül, nézze meg a kormány, hogy hogyan működnek, akár magyar anyanyelvű területen az erdő-közbirtokosságok, vagy hogyan működtek Magyarországon korábban, és a falu eltartó képességéhez a falu határában lévő erdő közvetlenül járuljon hozzá. Nekünk semmiféle előnyt nem jelent az, hogy ha a nagy, koncentrált, állami logika alapján létrehozott erdőgazdaságokból bejön 100 millió forint profit, de egyébként a faluban 300 millió segélyt kell szétosztani, mert egyébként senki nem maradna ott.

Tehát arról beszélek, hogy ezeknek az állami lehetőségeknek az újraosztásába második választási győzelem után, második kétharmaddal kell annyi bátorság legyen a kormányban, hogy ha bárkinek is sérti az érdekeit, fogja olyanoknak az érdekeit sérteni, akik Fidesz-támogatók, és fogja olyanoknak az érdekeit sérteni, akik MSZP-támogatók adott esetben vagy baloldaliak, ennek ellenére, józan párbeszédet folytatva, mégiscsak bele kell vágni, mert a vidék számára a megtartó képesség elsődleges.

És ide tartozik az a megjegyzésem is, hogy miért nem voltunk kritikusak az elmúlt 7 esztendővel kapcsolatban. 2010-ben a magyar kormány Brüsszeltől nem kapott arra felhatalmazást és mandátumot, hogy a 2006-ban megkötött szerződéses rendszert megváltoztassa. Az a véleményem, hogy 2018-ban bárki fogja Magyarországot kormányozni, a most megkötött operatív programok és partnerségi megállapodás érdemben fogja befolyásolni a 2018 utáni európai uniós pénzosztást is. Tehát ennek a kormánynak és a mostani parlamenti többségnek óriási a felelőssége, mert nem négy évre fogja a pénzek elosztási rendszerét meghatározni, elveket kitűzni, hanem 7 esztendőre. Ez a helyzet.

És azt hiszem, az hiba lenne, ha irigység motiválna bennünket. Tehát nem az kell motiválja a kormányt, hogy néhány nagybirtokos mennyi pénzt keresett az elmúlt 7 esztendőben, vagy a nagybirtokrendszerben mennyi profit termelődött, mert abból adóbevétel lett, munkahelyteremtés lett, társadalomszervezési elveket kell meghatározni és ahhoz kell a döntéseket érdemben rendelni.

Az viszont hosszú távon egy nagy kérdés Magyarországon, amit Teleki annak idején úgy fogalmazott meg, hogy „Akié a föld, azé az ország!”, és ebben azt hiszem, hogy hosszú távon fontos döntést hozott a magyar kormány, amikor a földtörvényt elfogadta, és próbálja azt az Európai Bizottság előtt is érdemben megvédeni.

Ami a pályázati rendszerre vonatkozik, szeretnék világosan beszélni. Mindent el fogunk annak érdekében követni, hogy akár a Kohéziós Alapban, akár a vidékfejlesztés területén a pályázati rendszer visszaszorításra kerüljön. Mondok egy példát.

Az a tervünk, hogy a vállalati szektor számára 2 millió eurós beruházásig nincsen pályázat. Lényegében alanyi jogú a Nemzetgazdasági Minisztérium támogatása, a 2 millió eurós beruházás az 1 millió eurós támogatást jelent. 43 ezer vállalkozó nyert pályázatot 2007-2014 között, ennek a 43 ezer vállalkozónak a 80 százaléka nem investált, illetve nem fektetett be 1 millió eurónyi összeget. Tehát magyarul: a teljes magyar vállalkozói szektor mentesíthető lenne a pályázati pénzhúzástól, mert a pályázati rendszerben a projektírás, a projektgondozás, a pályázatírás, a pályázattal való gondozás, a közbeszerzési tanácsadás, ezek elvitték az EU-s pénzek 15

százalékát. 9200 milliárd forintnál 1200 milliárd forintot szakított egy szoft szektor. Erre most nincs az országnak lehetősége. Ezt szeretnénk a minimumra visszaszorítani és a szükségszerűség és ésszerűség határai közé szorítani.

Ez vonatkozik az EMVA-ra vagy vonatkozik a vidékfejlesztési pénzekre is egyaránt. Tehát „alanyijogúsítani”, egyszerűsíteni, kevesebb bürokrácia, kevesebb pályázati vérszívás, és sokkal több pénz a gazdaságba. Ezek az elvek.

Ez érinti azt, amit Kónya képviselőtársam kérdezett, a közbeszerzésnek a rendszerét. Az Európai Bizottság kritizálja néhány ponton - nem titok - a magyar közbeszerzési rendszert. Először is azt mondja, hogy a magyar közbeszerzési rendszer jobb az európai átlagnál, mert az irányelvet jobban veszi át, tehát alapvetően a közbeszerzési rendszerünk rendben van, de pont hatékonysági, bürokratikus, bonyolultsági problémák vannak, és számon kérheti az átláthatóságot is.

Azt a feladatot kaptam miniszterelnök úrtól, hogy a közbeszerzési rendszer kerüljön a Miniszterelnökségre, és a Miniszterelnökségen legyen egy új közbeszerzési koncepció, akár a közbeszerzési törvények módosítása által is.

Egyszerűsítés, nemzetiérdek-képviselő, hozzáadott érték szerepeltetése, egy olyan rendszernek a felépítése, amely védi a beruházót, akár állam, akár önkormányzat, segíti a magyar nemzeti érdekkörben lévő pályázókat, csökkenti a külföldiek részesedését az európai uniós pénzből, ugyanakkor teljesíti a transzparencia követelményeit is.

Az érdekegyeztetés tekintetében: természetesen miután Kónya képviselő urat jól ismerem még a Honvédelmi bizottságból a 2006-2010 közötti időszakból, és tudom, hogy érdekképviselői munkája sokak számára tiszteletre méltó, ezért pontosan tudom, hogy ő személy szerint elkötelezett ebben az ügyben. Ez kulturális kérdés ebben az országban, ezt ön pontosan tudja. Az egyeztetés kultúrája, nem beszélve az érdekegyeztetés kultúrájáról, nem alakult ki az elmúlt 24 esztendőben. Nekem az egyik feladatom pontosan az lesz a kormányzaton belül, hogy a kormányon belül vagy a kormányon kívül eső egyeztetéseket megpróbáljam elvégezni.

Igyekszem ezt megtenni, mert a döntés az demokrácia kérdése, a végrehajtás meg nem. Ezért kifejezetten támogattam azt, hogy most példát mutatva, a miniszterelnök úr találkozott jó néhány érdekképviselői vezetővel a kormányalakítás előtt, akik szembesítették azzal, hogy egyébként milyen keveset keresnek az ágazatban dolgozók, legyen szó katonáról vagy legyen szó adott esetben rendőrrel, vagy szembesítették azzal, hogy mi a helyzet az agrárágazatban, ami a kereseti viszonyokat vagy a támogatási rendszer anomáliáit illetik.

Én ezt helyes dolognak gondolom, hogy a kormányzati politikát társadalmasítani kell, még azon a szűrőn keresztül is, hogy az ember sokszor hall olyat, ami egyébként az álmaival vagy a valóságérzékelésével politikusként nem feltétlenül van köszönőviszonyban.

Ami pedig a személyes megjegyzését illeti Kónya képviselő úrnak, aki régóta követi a személyes tevékenységemet kitüntető figyelmével, ezt a szokását mindenféleképpen tartsa meg. Mindig nagyra értékelem, hogy ha képviselőtársaim kritizálnak és kritikájukkal megpróbálnak nevelni, és az sem szégyen, hogy 39 évesen ezt a felelősséget felvállalom. Nyilvánvaló, miután nem vagyok hibátlan ember, ezért követhetek el hibákat is. Én mindig csak a sportszerű és fair eljáráshoz ragaszkodom. Sajnos, ma a politikában sokszor

fontosabb a személy, a személyeskedés és a személyes megjegyzés vagy a személyes viszonyoknak a pellengérré állítása, mint a képviselt érték vagy az elvégzett teljesítmény.

Én, ha lehet, akkor azt kérném, hogy a személyes megjegyzéseken túl, amit még egyszer mondom: mindig nagy tisztelettel fogadok, mert azt hiszem, hogy még 39 évesen is bőségesen van tanulnivalóm és a hibákból is kell tanulni adott esetben, és ha ekkora felelősséget ró rám a miniszterelnök úr, akkor különösen körültekintőnek kell vagy kellene lennem. De emellett a munkámat is tegyék mérlegre, illetve a teljesítményt is értékeljék.

Tisztelettel fogadok minden kritikát, ami azt hiszem, hogy a munkámnál elengedhetetlen, és szívesen jövök a bizottság elé bármikor beszámolni, egyeztetni, a kritikai észrevételeket meghallgatni, és a képviselők rendelkezésére is fogok állni, függetlenül attól, hogy kormánypártiak vagy ellenzékiek. Én azt gondolom, én soha nem voltam még miniszter, tehát nem tudom, hogy miniszternek milyen lenni, dolgoztam kormányban, járok kormányülésre, én azt gondolom, hogy egy miniszternek egy parlamenten belül arra, hogy normális személyes viszonyai legyenek pártoktól függetlenül, igenis, törekednie kell, és ennek érdekében mindent meg kell tennie. Minisztertársaimnak azt tanácsoltam most, amikor a kormányalakítási beszélgetések zajlottak, hogy az ellenzéki képviselők felvetéseire, esetleg választókerületi kérésére még jobban oda kell figyelni, mint a kormánypártiakra, mert azt gondolom, hogy egy kétharmados mandátummal és többséggel rendelkező kormány esetében a nagyvonalúság elengedhetetlen, az elengedhetetlen, egy minisztertől is mindenféleképpen ez várható el.

Amit Horváth képviselőtársam szóba hozott, nagy támogatója vagyok az agrárkérdéseknek, agrárügyeknek személyes érintettség folytán, amit a sajtó már többször pellengérré állított, és fog is, de azt hadd mondjam el, hogy a kormánynak nagyon bölcs döntése volt, hogy a mezőgazdasági szakiskolákat és a szakképző rendszert a Földművelésügyi Minisztérium fenntartásába helyezte, ebben nagy lehetőség van. Ha én befolyásolni tudnám, vagy esetleg ott leszek azon a kormányülésen, amelyen ez szóba kerül, azt merném mondani, hogy lehet, hogy még az agrár-felsőoktatás is vissza kellene vinni a tárcához, mint ahogy 2000 előtt volt, mert könnyen lehet, hogy az agrár- és vidékfejlesztés szempontjából ez közelebb vinne a megoldáshoz és ahhoz, hogy Magyarországon az agrárium és az agrárképzés jobban kiszolgálja az agrár-munkaerőpiaci viszonyokat. Ebben tehát nagy támogatója vagyok a földművelésügyi tárcának és a földművelésügynek.

Elnök úr, körülbelül ennyit tudtam a kérdésekre válaszként megfogalmazni. Ha valamit kifejejtettem, akkor állok a rendelkezésükre.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most adok lehetőséget két percben még a képviselőknek további hozzászólásra, kérdésfeltevésre, hogyha van ilyen igény. *(Jelentkezések.)* Parancsolj, Harangozó Gábor alelnök úr.

További kérdések, hozzászólások

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Miniszterjelölt úr, énszerintem az elszántság meg a tenni akarás mindenképpen tiszteletreméltó egy politikusnál, nekem is szimpatikus egyébként, ahogy a miniszterjelölt úr előadja a terveit. Azonban főleg ebben a körben nagyvonalúságról beszélni, hogy egy kétharmad után mégis csak nagyvonalúan meg kell hallgatni legalább az ellenzékét, és nagyobb társadalmi

egyeztetésekre szükség lenne, ezt azért egy elég disszonáns is ide nem illő kijelentésnek érzem, hiszen az előző meghallgatás..., csak ha az előző meghallgatást veszem alapul, ahol a földművelésügyi miniszter mondta el, hogy mivel fog foglalkozni, vagy hogyan, itt igen nagy átfedés volt abban, amit ő mondott el, meg amit ön mondott el, szerintem nincsen ő sem tisztában azzal, hogy akkor az most nála lesz, vagy önnél lesz, vagy hogyan fog működni.

Olyan kérdésben, mint ez a degresszió kérdése, hogy egyáltalán itt nincsen erről parlamenti vita, hanem a miniszterjelölt úr közli, hogy akkor a jövő héten ezeket kiküldjük Brüsszelbe, és akkor ott le lesz adva, Brüsszellel megegyezünk, és majd ismertetjük, hogy akkor mi lesz, hogy hogyan lesz. Lehet, hogy nagyon jók a gondolataik, és Isten adja, hogy ez jöjjön be, és működjön, csak ez így nem egy parlamenti demokrácia szerintem. Ennekem ezzel a működéssel, ahogy most ezt előkészítették, ezzel azért nagyon komoly gondom van.

És akkor még egy szakmai jellegű kérdésfelvetés: mondtam, hogy részben egyetértek a tőkeerős cégekkel kapcsolatos kérdések felvetésének a jogosságával, de mondjuk azon is el lehet gondolkodni, hogy vidéken, aki tőkeerős, aki fejleszteni tud, aki munkahelyeket tud csinálni, van könyvelője, ért a menedzsmenthez, azért azok ezek a tőkeerős cégek. Nem érdemes-e jobban azon elgondolkodni, hogy hogyan lehet őket ösztönözni, érdekeltté tenni abban, hogy járuljanak hozzá jobban a foglalkoztatáshoz, és akár nemcsak feltétlenül a mezőgazdaságban, hanem valamilyen melléküzemági tevékenységben is? Most elnézést, hogy ezt a kifejezést használom, de talán itt ezt mindenki érti. Tehát az, hogy azt mondjuk, hogy lefejezzük a támogatást..., ebben is van logika, de én inkább azon gondolkodnék el, hogy hogyan tudnám őket érdekeltté tenni abban, hogy legyen neki nagyobb foglalkoztatása akár nem csak a mezőgazdaságban, hogy meg tudja őrizni a támogatást, és akkor szerintem sokkal hatékonyabban járnánk el. Ezért lenne érdemes ezekről a kérdésekről érdemi vitát folytatni, és nem kész tények elé állítani a szakmai és a szakpolitikai közönséget. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Csak meg szeretném jegyezni, hogy 2006-ban, amikor Gráf József volt a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, ha jól emlékszem, pedig jól emlékszem, ez egészen biztos, nem hozták be kérésünk ellenére sem, a teljes magyar vidékfejlesztési programot úgy küldték ki Brüsszelbe az összes hibájával együtt, amit Isten tudja hányszor visszadobott Brüsszel, hogy nem engedték meg, hogy parlamenti vita legyen erről. *(Harangozó Gábor István: Érdemes a hibákból tanulni!)* Ezek után nagyon furcsa nekem, hogy egy szakmatechnikai kérdésben itt most a jelölt urat esetleg megkérdezik arról *(Harangozó Gábor István: Ez nem technikai!)*, hogy miért nem a parlament döntését vagy vitáját követően küldik ki esetleg a magyar álláspontot. No, ennyit az idő múlásáról és a feledékenységről!

Miniszterjelölt úr, én egy mondatban még meg szeretném említeni, hogy ahhoz a kérdésfeltevéshez, amelyek itt őstermelő, egyéni vállalkozó, kft.-tulajdonos és adózási szempontok kérdéskörét illetik, úgy érzem, hogy nagyon szorosan kapcsolódna az a problémánk vagy az az esetleges előttünk álló törvényalkotási feladat, ami az üzemszabályozás kérdését illeti. Ha ezt is rendezni tudnánk, hogy egy személy hány üzemben lehet mondjuk érdekelt – mert van egynéhány ország, amely olyan szabályt hozott, hogy egy magánszemély csak egy üzemben lehet érdekelt, tehát nem lehet több szinten agrárvállalkozó –, akkor netán rendeződnének ezek a kérdések is azon

pillanatban, és mindenki eldöntené, hogy melyik adózási kategóriában szeretne a későbbiekben tevékenykedni.

A másik pedig, hogy itt Horváth István képviselőtársam a mezőgazdasági szakközépiskolákról szólt, és most ön, jelölt úr, említette, hogy az is megfontolandó, hogy esetleg a felsőoktatás is a Földművelésügyi Minisztériumhoz tartozzon. Én itt mindig megjegyzem, amióta az MSZP kiszervezte a kutatóintézeteket, a mezőgazdasági kutatóintézeteket, hogy legyünk szívesek, ne felejtsük el, hogy azok is vissza kell hogy kerüljenek az egységes állami irányítás alá. A VM sok komoly lépést tett ez ügyben, de nem fejeződött be a munka, tehát az agrár-középfoktatás, -felsőoktatás és a - kutatóintézetek együttes kezelését szeretném majd javasolni és kérni az elkövetkezendő négy évben.

Pócs Jánost látom még, hogy megszólalna, Parancsolj!

PÓCS JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen. Miniszterjelölt úr, én egészen biztos vagyok abban, hogy a rendszerváltás óta még nem történt olyan stratégiai gondolat vagy stratégiai lépés, ami a vidék életében akkora fellendülést jelentene, mint az, amit a beszámolójában hallottunk. Én szeretném ezt egy saját példával alátámasztani: én a Jászságból, olyan környezetből jöttem, ahol az ország egyik legnagyobb vállalkozója a rendszerváltás idején egy szerszámos táskával és egy lovas szekérral kezdte, és az ország legnagyobb vállalkozója lett. Az a szemlélet, hogy biztosítsuk vidéken a kicsik számára, hogy a kicsiből nagyok legyenek, az a vidéknek és az ország felemelkedésének az alapja. Én egészen biztos vagyok benne, hogy ilyen stratégia még csak megfontolás szintjén sem született a rendszerváltás óta, és nagyon szeretném támogatni.

A vitában jól hangzik, és jó dolog mindig milliárdokról beszélni és milliárdokról vitatkozni, én mégis szeretnék kiemelni egy dolgot, ami a miniszterjelölt úrnak a mondanivalójában elhangzott: a közigazgatási mentalitás. Miniszterjelölt úr, amikor vidéken vagy bárhol az emberekkel tárgyalunk, szeretnek a milliárdokról hallani, de nem érzik a bőrükön; a bőrükön pontosan ezt érzik, ami most itt megfogalmazódott, a közigazgatási mentalitást. Talán nem is fogalmazódott volna meg a miniszterjelölt úrban sem ez a nagyon fontos gondolat, hogyha – ahogy fogalmazott is – nem a saját bőrén, polgármesterként tapasztalta volna meg ezt. Én is ezt teszem, és azt tapasztalom, hogy a rendszerváltás után több mint húsz évvel az emberek összeszorult gyomorral mennek be az önkormányzati hivatalba, a járási hivatalba, a kormányhivatalba, esetenként még a „tanács” szót is kiejtik a szájukon, mert nem sikerült véghezvinni azt a harmóniát, amit ebben a gondolatban megfogalmazott, hogy a politika, a hivatal, a hatóság és a szolgálat harmóniája végre megvalósuljon. Az emberek ezt fogják leginkább érezni a saját bőrükön, a saját tapasztalatukban, és ehhez sok sikert kívánok! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Amennyiben nincs további kérdés, újra visszaadom a szót a miniszterjelölt úrnak.

Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt válaszai, reflexiói

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszterjelölt: Köszönöm szépen a szót. Nem visszaélve a türelmükkel néhány szakmai kérdésre, és voltak általános megjegyzések is.

A szakmai kérdésre: nagyon nehéz elhatárolni a Földművelésügyi Minisztérium és a vidékfejlesztési államtitkárságnak a portfólióját és tevékenységi körét, hiszen munkánk során nekem a Miniszterelnökség vezetésében napi szinten kell egyeztetnem így is a Földművelésügyi Minisztériummal, hiszen rengeteg olyan kérdés van, amelyben közösen kell döntenünk, illetve a kormány-előkészítő munka átfedést jelent. Tehát a kormány-előkészítő munka, amit eddig is végeztem, az napi szintű egyeztetést jelentett. Most, hogy a vidékfejlesztés a Miniszterelnökséghez kerül, szervezeti értelemben a vidékfejlesztési államtitkárságot teljes egészében kivesszük, és áttesszük a Miniszterelnökséghez, a feladatok között, például a tartalomszolgáltatás tekintetében, az agrárfejlesztés kérdéskörében a Földművelésügyi Minisztérium szakmai tudása, szakmai víziója nélkül nehéz lenne boldogulni. Tehát én nem tudok száz százalékos elhatárolási pontot mondani majd, hiszen együtt kell működnie a két szervezeti egységnek, ami lehet, hogy furcsa, de Magyarországon sajnos, még minisztériumok között is van ilyen probléma - tapasztaltam ezt az elmúlt két évben -, hogy két minisztérium egymással szót értsen, kisszerű presztízscsatákat folytatnak.

Én úgy gondolom, hogy képes vagyok ezeknek a problémáknak a vezetésbeli vagy személyes áthidalására.

Tehát nem lehet teljes egészében szétválasztani a két témát egymástól, nem is akarjuk szétválasztani. Lökést akarunk adni ennek a területnek, hogy a döntések megszülessenek, hogy a végrehajtás kiemelt helyzetbe kerüljön, és kiemelten legyen kezelve. De ez nem azt jelenti, hogy a földművelésüggyel nem működünk együtt.

Nekem semmiféle kifogásom az ellen, hogy ha a bizottság vagy a parlament ezt napirendre kívánja venni. Szerintem a Vidékfejlesztési Operatív Programnak a társadalmi vitája sok mindenre alkalmas volt. Minden operatív program mögött társadalmi vita áll, az érdekképviseleti szervezetekkel, több száz szervezettel egyeztetett a kormányzat az operatív programok tervezése kapcsán, Cséfalvay Zoltán államtitkár kollégám vezetésével.

Ha a parlamentben bármelyik részletét is ennek a kérdésnek napirendre akarja venni, én a magam részéről szívesen állok mindig ez elé a vita elé. Ami a nagyüzemek foglalkoztatás-ösztönzését illeti, én igyekeztem pontosan fogalmazni: a földalapú támogatásnál szerintem van realitása annak, hogy az állattenyésztést nem végző, csak nagyüzemi növénytermesztéssel foglalkozó mezőgazdasági vállalkozások korlátozásra kerüljenek. Ez szerintem társadalmilag igazolható, akár még politikai konszenzus is teremthető, nyilvánvalóan a foglalkoztatás akceptálása mellett. Ezt megértettem, amit ön mondott.

A másik sávban, a vidékfejlesztési pályázatok között én nem mondtam azt, hogy ki vannak zárva a nagyüzemek, de a nagyüzemeknél is a foglalkoztatásra, a kézimunkaerő-igényre kell a figyelmet fordítani. Tehát ha egy nagyüzemi keretek között van egy zöldség-gyümölcs termesztő ágazata a nagyüzemnek, és ott foglalkoztat, többletfoglalkoztatást végez, akkor akár az értékesítéshez, akár a hűtéshez, akár a tároláshoz, akár ennek a megműveléséhez szükséges gépegységek esetében nincs kizárva

automatikusan a pályázati rendszerből. De a kritériumoknak meg kell felelni, és előnyt jelent, hogy ha mindezt valaki kicsiben csinálja.

Tehát ez az, amit próbálok érzékeltetni. Tehát nincsenek kizárva. Akit szerintem abszolút korlátozni lehet - és szerintem érdemes is -, aki csak nagyüzemi növénytermesztéssel foglalkozik.

Az üzemgazdasági kérdés, mármint hogy milyen üzem, üzemtörvény tulajdonképpen, ez egy elmaradás, hiszen a földművelésügyi tárcának volt terve az üzemtörvény benyújtására. Elfogyott a politikai szándék, és ezért nem került benyújtásra, de egyébként az üzemtörvénynek a tervezetei szakmai körökben már kint keringtek egyeztetéseken, és úgy gondolom, hogy ez fel fog merülni újra, mert előbb-utóbb ezeket a kérdéseket rendezni kell.

És itt merül fel az átalakításnak a határideje is. Most a földtörvényből az következik, hogy legkésőbb a most hatályban lévő földbérleti szerződések lejártával be kell állni az 1200, illetve 1800 hektáros üzemméreti szint alá, mert itt szigorú összeszámítási szabályok vannak. De hogy ez alatt mi van, efölött mi van, hogyan alakulnak az üzemviszonyok, vagy ennek az adópolitikai, társadalombiztosítás-politikai viszonyai, az valóban nincsen jelen pillanatban leszabályozva, nem véletlenül, nem érett meg erre a társadalmi vita vagy a társadalmi környezet.

Ami pedig az egyeztetés kultúráját illeti, meg amit én magam még mondtam: a bizottsági meghallgatás műfaját illetően a jelölt alkalmasságáról szól. Ha jól értem, önök arról fognak szavazni, hogy én személyemmel alkalmas vagyok-e a miniszteri munka elvégzésére, hiszen a jelölés joga a miniszterelnököt illeti, ő viseli egy személyben a kormányért a felelősséget, a végrehajtásért a felelősséget a törvényhozás előtt.

Én úgy hiszem, hogy ahhoz kétség, hogy én szuverén ember vagyok, ahhoz kétsége sem a pártomban lévő politikustársaimnak, sem azon kívül soha nem lehetett. Én mindig a magam nevében beszélek, azt viszont mindig megtartom. Tehát ha én azt mondom, hogy kész vagyok az egyeztetésre, és igyekszem a parlamentben a képviselőtársaimmal, akikkel itt szakmai kapcsolatban vagyok, nagyvonalúságot is tanúsítani, mert úgy gondolom, hogy a kétharmad erre kötelez, akkor én ezt maximálisan komolyan gondolom és komolyan is fogom venni a jövőben, és ajánlom fel az együttműködésemet az engem támogató és az engem nem támogató képviselőtársaimnak is.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Döntéshez érkeztünk, miután minden kérdés elmondására lehetőséget adtam és a válaszokat is döntő mértékben megkaptuk.

A bizottság tagjait kérdezem, hogy támogatják-e, alkalmasnak látják-e Lázár János jelölt urat a Miniszterelnökség vezetésére. Aki ezzel egyetért, az kézfeltartással ezt jelezze! *(Szavazás.)* Ez bizonyára 7 igen szavazat. Ki az, aki nemmel szavaz? *(Szavazás.)* 4 nem.

Megállapítom, hogy 7 igen szavazattal és 4 nem szavazattal a bizottságunk alkalmasnak látja Lázár János miniszterjelölt urat a Miniszterelnökség vezetésére.

Gratulálunk! Sok sikert kívánunk és hatékony működést, mint ahogy eddig is megszoktuk öntől. Köszönöm szépen.

A napirendi pontot ezzel lezárom.

Öt perc technikai szünetet rendelék el.

(Szünet: 12.15 – 12.23 óráig,
Elnök: Font Sándor)

A termőföld tulajdonjogának megszerzését és használatát korlátozó átmeneti rendelkezések bevezetéséről szóló H/8. számú határozati javaslat (Döntés tárgysorozatba-vételről)

ELNÖK: A napirendnek megfelelően folytatnánk a bizottságunk munkáját. A 3. napirendi pontban a termőföld tulajdonjogának megszerzését és használatát korlátozó átmeneti rendelkezések bevezetéséről szóló határozati javaslat szerepel, amelyet a Jobbik képviselői nyújtottak be, a Jobbik képviselőcsoportjának több képviselője. Jelen van Magyar Zoltán, akinek a neve a benyújtók között olvasható. Megadom neki a szót a szóbeli ismertetésre a határozati javaslattal kapcsolatosan.

Magyar Zoltán (Jobbik) szóbeli kiegészítése

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Nagyon rövid leszek, hiszen ezen javaslatot, illetve azokat az okokat, amelyek előidéztek azt, hogy ezt a javaslatot benyújtottuk, mindannyian ismerhetjük, sok vitát folytattunk erről a parlament falai között, illetve itt a bizottsági ülés keretei között is. A Jobbiknak az a határozott álláspontja, hogy az új földtörvény és a hozzákapcsolódó egyéb jogszabályok sem alkalmasak arra, hogy elérjük azt, hogy a magyar termőföld hosszú távon is magyar kézben maradjon. Azt, hogy ezt miért tartjuk elsődlegesnek, és miért tartjuk nagyon fontosnak, szintén nem indokolnám hosszasan ebben a körben, azt hiszem, hogy ez mindenki számára egyértelmű, sokat beszélgettünk itt arról, akár csak a mai miniszterjelölti meghallgatások kapcsán is, hogy a földtulajdonjog milyen komoly hatásokkal bír a társadalmi szerkezetre vagy éppen a gazdaságra is. Épp ezért a Jobbik azt tartaná indokoltnak, hogy a külföldiek termőföldvásárlásának a megakadályozására egy teljes tilalom kiharcolása legyen lehetséges, és tisztában vagyunk azzal, hogy ehhez az Európai Unióhoz történő csatlakozási szerződésünknek a felülvizsgálata lenne a legfontosabb lépés. Mind az idáig, amíg ez nem történik meg, vagy egy népszavazás keretében tudnánk ezt kiharcolni, hogy önökre megfelelő nyomást gyakorlása következtében megtörténjen ez a felülvizsgálat, vagy pedig esetleg egy olyan kormány alakulna, amely ezt az ügyet komolyan veszi, és megteszi ezeket a lépéseket, addig is szeretnénk ezeket a külföldiek földvásárlási lehetőségét engedő jogszabályokat felfüggeszteni és a moratóriumot kvázi továbbra is fenntartani.

Röviden ezt szerettem volna elmondani indoklásként, és akkor kérném a támogatást ehhez a jogszabálytervezethez.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az új szabályok szerint a bizottságunk csak tárgysorozatba-vételről dönt. A tárgysorozatba-vételnél a kormány nem köteles álláspontot kifejteni, de azért megkérdezem, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium jelen lévő munkatársai közül valaki esetleg szeretne-e ezzel kapcsolatban állásfoglalást mondani önkéntesen. *(Jelzésre:)* Igen, Andréka Tamás helyet foglal, megadom a szót.

**Dr. Andréka Tamás (Vidékfejlesztési Minisztérium)
tájékoztatója**

DR. ANDRÉKA TAMÁS főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. A tárgysorozatba-vétellel kapcsolatban nem szeretnék állást foglalni, azonban néhány, a döntéshez szükséges információt szeretnék elmondani.

Amikor az Európai Unióhoz csatlakoztunk 2004-ben, akkor a csatlakozási szerződésben vállalta Magyarország, hogy egy 7 plusz 3 éves átmeneti időszakot követően a földszerzésre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseit összhangba hozza az európai uniós szabályokkal, elsősorban a tőke szabad áramlására, illetve a letelepedés szabadságára vonatkozó uniós elvekkel. A csatlakozási szerződést nem az Európai Unióval kötöttük, a csatlakozási szerződést az Európai Unió tagállamaival kötöttük, tehát a csatlakozási szerződésnek a módosítása, hogyha egyáltalán lehet ilyenről beszélni, az nem az Európai Unió szerveinek a hatáskörébe tartozik, hanem az valamennyi tagállam egyhangú elfogadását igényli – gyakorlatilag egy képtelen elvárásról van szó.

Ami a földforgalmi törvényt illeti, a földforgalmi törvény egy olyan, öt pilléren nyugvó eszközrendszer vezetett be, amely hatását tekintve alkalmas arra, hogy a magyar földeket elsősorban és gyakorlatilag kizárólag magyar gazdálkodók tudják művelni. Ez az öt pillér: a hatósági engedélyezési eljárás, a földszerzés alanyi körének a földműves státuszhoz való kötése, a személyes művelési kötelezettség előírása, a birtokmaximumok köre, illetve az elővásárlási, elő-haszonbérleti jogosultságoknak a rendszere.

A kormánynak tehát az a határozott álláspontja, hogy a földforgalmi törvény képes azt a társadalmi, illetve politikai elvárást teljesíteni, ami itt most megfogalmazódott, ugyanakkor a földforgalmi törvény rendelkezéseinek – ahogyan a határozati javaslat említi: – a felfüggesztése azt a jogi helyzetet vonja maga után, hogy ebben az esetben semmilyen szabályozás nincs, ami a föld megszerzését valamilyen feltételhez vagy korlátozáshoz kötné, tehát ez a magyar földpiac teljes liberalizálását jelenti. Olyan jellegű jogszabály pedig az uniós rendelkezések miatt nem tartható, ami ellentétes az uniós szabályokkal, ez egészen addig volt tartható, amíg a csatlakozási szerződés ezt biztosította, ezt követően az Európai Bíróság megsemmisítené, illetve az alkalmazásának a mellőzését rendelné el azoknak a szabályoknak, amelyek ellentétesek az uniós joggal.

Tehát hiába lenne egy kategorikus tilalmat megfogalmazó jogszabályi rendelkezés, erre azt fogja mondani az Európai Bíróság, hogy azt nem lehet alkalmazni, tehát olyan, minthogyha nem is lett volna.

Tehát olyan irányú szabályozási rendszert kell működtetni, ami egy feltételrendszeren keresztül biztosítja a földszerzést, és a hatásában, a feltételek együttes alkalmazását követő hatásában éri el azt az eredményt, ami a társadalmi, politikai elvárás. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nagy Istvánnak adok szót. Alelnök úr!

Kérdések, hozzászólások

DR. NAGY ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Azt kell mondjam, hogy elolvasva e kezdeményezést, végtelenül felelőtlennek ítélem, hiszen ha a jelen szabályozást megszüntetnénk, akkor egy olyan anarchia és jogbizonytalanság állna fenn a földforgalom szabályozása kapcsán, ami nem

tartható, és nem lehet a vidéki gazdákat, illetve a földtulajdonosokat vagy a vásárolni szándékozókat ilyen bizonytalan helyzetbe sodorni.

Másrészt gyakran fordul elő a politikában, hogy másról beszélünk a színen és más van a háttérben. Azt kell mondanom, hogy én biztatom a Jobbik képviselőit, hogy ne a földtörvény kapcsán próbáljanak népszavazási kezdeményezéssel az Európai Unió ellen fordulni, hanem nyíltan tegyék fel azt a kérdést a magyar polgároknak, hogy akarnak-e az Európai Unió polgárai lenni vagy nem akarnak az Európai Unió polgárai lenni, szeretnének abból kilépni, és akkor egyértelmű helyzet jön.

Mindaddig, amíg a földtörvény vagy a földforgalmi törvény mögé bújva próbálnak kezdeményezéseket tenni, az végtelenül káros az egész magyar rendszerre. Azt kell mondanom, hogy mind maga a földforgalmi törvény, mind pedig az azzal együtt hatályba lépő zsebszerződések elleni törvény kellő garanciát nyújt ahhoz, hogy a magyar föld egyrészt magyar kézben maradjon, másrészt amit ön is tapasztalhat a mi vidékünkön, hogy elindult annak a folyamata, hogy a külföldiek által művelt területek magyar kézbe kerülnek, harmadik személy által visszakerülnek a magyar forgalmi rendszerbe.

Tehát mind a földforgalmi törvény, mind pedig a zsebszerződések elleni törvény most kezdi kifejteni a hatását. Nagyon szeretném kérni önöket, hogy ne keltsenek zavart a vidéki rendszerben, hanem nyíltan, egyenesen tegyék fel azt a generális kérdést, ami az egész Jobbik politikáját befolyásolja európai uniós tagságunkkal kapcsolatosan, és nem a földforgalommal kapcsolatosan. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Györffy Balázs!

GYÖRFFY BALÁZS (Fidesz): Köszönöm szépen. Én nem vonom kétségbe a Jobbiknak azt a szándékát, hogy a magyar termőföldet magyar tulajdonosok kezében akarja tudni, és azt gondolom, hogy ebben talán konszenzus is mutatkozik. Ugyanakkor a jó szándék mellett is azt kell megállapítani, hogy ez a benyújtott jogszabály ennek pont az ellenkező hatását váltja ki. Hiszen ezzel, hogy visszavonjuk a pillanatnyilag hatályban lévő földforgalmi törvényt, a teljes magyar földpiac liberalizálását tudjuk végrehajtani, és ha jól emlékszem, itt 5 napot határoz meg törvényi szintű szabályok megalkotására, ami képtelenség.

Tehát arra kérném a Jobbik képviselőit, hogy tartsák meg ezen hozzáállásukat, és tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy ezt a célt, amivel jómagam is és a Fidesz-frakció is egyetért, hogy a magyar föld az lehetőség szerint a magyar gazdálkodók kezébe kerüljön, egy kicsit megfontoltabban közelítsék meg a témát, mert a cél az közös, viszont ez az út, ha jó szándékkal is van kikövezve, de a pokolba vezet.

Tehát ez kivitelezhetetlen és óriási veszélyeket hordoz magában. Képviselőtársamnak, alelnök úrnak az érvrendszerével egyetérték, azt nem ismételném meg. Irreális felvetéseik is részét képezik ennek a javaslatnak, tehát az, hogy az Európai Unió alapelvein változtassunk, én azt gondolnám, hogy ennek zéró a realitása, záró az esélye, és erről népszavazást kiírhatunk, nyilván hogy ha kiírnánk egy olyan népszavazást, hogy eltöröljük-e az összes adót és járulékot Magyarországon, jó eséllyel igennel szavaznának erre a magyar állampolgárok, mondván, hogy a fenének se hiányzik, ugyanakkor ezzel a teljes magyar közigazgatást és államiséget tennék tönkre.

Én talán ehhez tudnám hasonlítani ezt. A céllal egyetértek, az eszközt viszont tragikusan rossznak gondolom. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én magam is úgy látom, hogy olyan kérdést feszeget újra a Jobbik, amely értelmetlen. Egyrészt állítjuk, hogy az új termőföldforgalmi törvény ki fogja állni az idők próbáját, sőt ha jól érzékelem, most egyelőre még a magyar gazdálkodók is túl szigorúnak tartják, nemhogy a külföldiek, vagyis az EU-s állampolgárok. Látva az osztrák mozgolódást, ez minket igazol, hogy mégiscsak jól végeztük a dolgunkat, mert ők is kritikát gyakorolnak egyelőre. Bár a kritikájuk véleményünk szerint alaptalan.

Az pedig, hogy olyan határozati javaslatot fogalmazzunk meg és fogadjunk el, hogy a földforgalmi törvény valamennyi rendelkezését átmenetileg függesszük fel, és utána majd a leendő agrárminiszter nyújtson be egy új földforgalmi törvényt, ez azt hiszem, hogy a realitások talajától nagyon messzire rugaszkodott el ebben a kontextusban. Ezért a magam részéről sem látom okát, indokát, hogy ezt a határozati javaslatot így befogadjuk.

Van-e valakinek még kérdése, észrevétele, mert akkor vissza fogom adni a szót az előterjesztőnek. *(Nincs jelzés.)* Ha nincs további ilyen, akkor visszaadom a szót az előterjesztőnek.

Magyar Zoltán (Jobbik) válaszai

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Azzal nem értek egyet, hogy ez a földpiacnak a liberalizációjával érne fel, hiszen világosan kifejtettük, hogy a jogbiztonságot garantáló átmeneti jogszabályoknak a meghozására természetesen a kormánynak lehetősége, sőt kötelezettsége lenne. *(Gyórfy Balázs: 5 nap.)* Ha az 5 nap kevés, akkor nyugodtan be lehet hozzá nyújtani esetleg egy kormánypárti módosító indítványt, ami ezt az 5 napot kitolja egy kissé reálisabb időszak felé. Ebben mi nyitottak vagyunk, tehát nem hiszem, hogy ezen áll vagy bukik a kérdés.

Azzal, hogy az Európai Unióról népszavazást írjunk ki, azzal is egyetértünk, benne is volt a programunkban, hogy természetesen kormányra kerülve mi erről a kérdéskörrel is népszavazást szeretnénk kiírni. De most tényleg nem ez az elsődleges szándék ezzel a kérdéssel. De nem is mennék bele a népszavazásba, hiszen ez a határozati javaslat nem erről szól elsősorban. Reméljük, hogy át fog menni a népszavazásunk egy más formában, és akkor majd az emberek erről is tudnak majd véleményt mondani közvetlenül.

Azt sem gondolom, hogy jó az az irány, amit itt többen megfogalmaztak, hogy a jelenlegi állapotokból indulnak ki. Most mélységesen nem értek egyet azzal, amit mondani fogok, de tételezzük fel, hogy igazuk van, és az új földtörvény valóban alkalmas ezen öt rendszeren, pilléren keresztül arra, hogy megsűrje a nemkívánatos földvásárlásokat. De mi van akkor, ha mondjuk jön egy olyan kormány önök után, aki ezen irányelveket nem akarja tiszteletben tartani, és a földforgalmi törvényt mondjuk olyan módon módosítja, hogy kiveszi ezeket a garanciákat. Szerintem jó lenne... *(Horváth István: Kétharmados többséggel.)*... akár kétharmados többséggel. Most előfordulhat, láttunk már ilyet ebben az országban, és ezért szerintem nagyon fontos lenne, hogy egy ilyen súlyos kérdésben, mint a földtulajdon kérdése, minél több garanciát tudjunk begyűjteni.

Tehát ha még az önök logikáját követem, akkor is úgy gondolom, hogy fontos lenne ezt megfontolni a kormánynak, illetve nem hiszem azt, hogy

lehetetlen lenne a csatlakozási szerződésünknek a módosítása. Körülbelül egy tucat olyan országot tudunk most Európában, akik szerintem hajlandóak lennének csatlakozni egy ilyen kezdeményezéshez, és más témákban, például a szabad munkaerő-áramlás témájában is hallottuk, hogy nyugati szomszédaink gondolkodnak azon, hogy esetleg módosítanák ezt a csatlakozási szerződést.

Tehát legalábbis próbaszinten úgy gondolom, hogy érdemes lenne ezzel foglalkozni. Ahogy ma már sokszor büszkén elmondták, másodszor kaptak kétharmados felhatalmazást a magyar emberektől, szerintem ehhez járulna annyi felelősség és annyi bátorság is, hogy az ilyen kényesebb kérdéseket is fel merjék vetni Brüsszelben. Úgyhogy a Jobbik mindenképpen fenntartja ezt a javaslatát, és továbbra is várom a támogatást.

Határozathozatal a tárgysorozatba-vételről

ELNÖK: Egy tucat ország nem elég ahhoz, hogy a csatlakozási szerződésünket módosítsuk, két és fél tucat, azaz 28 tagországnak kellene az egybehangzó akarata, ami, mint itt jeleztük, nem valószínű - mivel eddig ilyen nem is volt -, hogy egyáltalán ez keresztülvihető.

Ha nincs további kérdés, észrevétel, szavazunk a határozati javaslatról. Kérdezem, ki az, aki támogatja a H/8. számú határozati javaslat tárgysorozatba-vételét. Aki igen, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* 1 igen.

Ez mindenféleképpen kisebbség, tehát nem is teszem fel az ellenszavazatra és a tartózkodásra vonatkozó kérdésemet. Megállapítom, hogy bizottságunk nem vette tárgysorozatba.

A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/13. szám)

Kérem, hogy itt a munkatársaim abban segítsenek, hogy Sallai R. Benedek úr átjöjjön előadóként a másik teremből. Azt beszéltük meg, hogy erre az időpontra át fog jönni, a titkárság ezt jelezte, hogy ő akkor kimentti ott magát, mert személyesen szeretné előadni a 4. napirendi pontunknál a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló, előbb is idézett 2013. évi CXXII. törvény módosítására benyújtott törvénytervezetét.

Addig is egy kis türelmet kérek szépen, amíg az előterjesztő megérkezik. *(Megérkezik az ülésre Sallai R. Benedek.)*

A 4. napirendi pontban a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvénytervezethez nyújtott be az LMP képviselőcsoportjából több képviselő törvényjavaslatot. Sallai R. Benedek is az előterjesztők között van. Megadom a szót az előterjesztőnek.

Sallai R. Benedek (LMP) szóbeli kiegészítése

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelenlévők! Megköszönöm a lehetőséget, hogy bemutathatom ezt a pár módosítást.

A miniszteri meghallgatás során több esetben volt már szó a földforgalmi törvényről és annak esetleges problémáiról. Nem tagadva azt a tényt, hogy a korábbi földtörvénytől eltérően lényegesen több védelmet és intézkedést tartalmaz a földforgalmi törvény, nem tagadva az előrelépést a jogszabály átalakításával, azonban néhány dologban meggyőződésem szerint további intézkedésekre lenne szükség.

Alapvetően a meggyőződésünk szerint Magyarországon a termőföld felhasználását nem csupán a külföldi tulajdonszerzés veszélyezteti, hanem kifejezetten két másik jelentős tevékenység is nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy nem tudunk egységesen munkahelyteremtő céllal, igazságosabb hozzáféréssel a termőföldekkel gazdálkodni. Az egyikben nem hiszem, hogy van értelme vitát nyitnom, ez az állami földek használatával kapcsolatos kritikám, de azt hiszem, ezzel fálnak szaladnék, és ezt inkább megtartom magamnak. A másik vélemény viszont olyan, ami szerintem a kormánypárti képviselőket is érdekelheti, hiszen retorikában a miniszter úr által elmondottakban is egyetértünk abban, hogy a nagybirtoknak az a része, amelyen koncentrált birtoktulajdon jön létre, alapvetően gátolja a vidéki mezőgazdasági foglalkoztatást.

Nem szeretném, hogy úgy tűnjek, hogy alapvetően nagybirtokellenes vagyok pusztán, egyáltalán nem így van. Ismerek nagybirtokokat, amelyek mondjuk a téeszek utód-kft.-iből úgy jöttek létre, hogy megőrizve annak a foglalkoztatását 1200-1500 hektáron 70-80 embernek adnak tisztességes munkát helyi szinten – alacsonyan képzett embereknek – tisztességes jövedelemmel. Ezért számomra nem az az irányadó, hogy mekkora egy gazdaság, mert ismerek magántulajdonban családi gazdálkodót, aki 4400 hektár fölött rendelkezik, ahol négy főállású alkalmazott és néhány időnyomkás van, és itt viszont ha hektáronként lebontjuk a foglalkoztatásnak a hatékonyságát a termőföldekre, egy rendkívül rossz hatékonyságot látunk, és úgy látjuk, hogy tetemes erőforrás megy el pusztán a vagyonosodásra.

Emiatt a miniszteri meghallgatás során is mondtam azt, hogy nem értek egyet azokkal a polgári jogi alapelvekkel, amelyek a jogszabályban megfogalmazásra kerültek, amelyek elsődlegesen az elővásárlási jogoknál részben biztosítják a szomszédnak a földvásárlási jogát, elmondtam, hogy miért, de szívesen megismétlem: gyakorlatilag abból indul ki, hogy mozaikolt földszerkezetnél a nagybirtoknak több helyen van több földje, és ezért nagyobb előnye van, és lépéselőnye van azokkal szemben, akiknek kicsi földjeik vannak.

A másik része pedig egyértelműen az, hogy az osztatlan közösben, amiben tetemes mennyiségű föld van még mindig, gyakorlatilag kifüggesztés nélkül, pusztán az államnak történő felkínálással lehet a földet megvenni, tehát ez nem igényli a jelen szabályozás szerint azt, hogy ki legyen függesztve, és emiatt azoknál a nagybirtokoknál, ahol már van ott néhány aranykorona, akár száz hektár, ott egy lényegesen nagyobb helyrajzi számban nagyon könnyű tulajdont szerezni, és növekedni. Ezért nem érdeke nagyon sok embernek Magyarországon, hogy az osztatlan közös rendezve legyen, mert így még mindig könnyű tovább növekedni.

Ezen kívül a rendelkezésben van néhány olyan minimum, ami csak jobbítani akarja, tehát ami tényleg csak ilyen hegesztgetés. Az öt évre történő meghosszabbítást a helyben lakónál pusztán a zsebszerződések miatt tartottuk indokoltnak, hiszen a jogszabály tárgyalásával elkezdődően megtörténtek vagy volt Nyugat-Magyarországon állítólag egy ilyen jelenség – én kevésbé látok rá erre, de több ilyen információ jött be hozzánk –, hogy hirtelen volt egy ilyen bejelentkezési hullám is, tehát az, hogy hogyan lehessen kikerülni a szabályozást, és emiatt én úgy voltam vele, hogy aki időt nyer, az életet nyer, tehát hogyha jobban fel tudunk arra készülni, hogy milyen földmozgás vagy termőföldmozgás lehet, akkor esetleg tudjuk növelni ezzel a hosszabbítással.

Alapvetően kistelepüléseket célozva a helyi földbirtokmaximum meghatározását azért tartottuk indokoltnak, mert alapvetően elismerjük azt, hogy vannak olyan területek, ahonnan ha a nagybirtok kivonulna, jóformán nem lenne munkahely, tehát meg kell őrizni azt, hogy ott tudjon a gazdálkodó növekedni, mert nincs mindenkinek egyenlő tőkéje ahhoz, hogy sok egyéni és családi gazdaságot építsen fel, nincs hozzá gépészete, 35 százalékos mezőgazdaságigép-támogatással nem tud erőgépeket vásárolni, viszont valahol korlátot kell szabni, és teret kell engedni annak, hogy minél nagyobb gazdálkodói diverzitással teret engedjünk azoknak a közép- agrártulajdonosoknak, akiket a kormányzat is kiemelten kezel.

Ugyanerre az elővásárlási jogban elmondtam azt, hogy milyen problémák vannak. Mi azt szeretnénk volna, hogy tudjuk csökkenteni a lehetőségeket. A miniszter úr több alkalommal mondta ma – gondolom, a kormánypárti támogatást is élvezve ez a vélemény –, hogy a 300 hektáros birtokmaximum, tulajdonlási maximum az elegendő korlát, de azt kell mondanom, hogy sajnos ez nem így van. Jó néhány területi, helyi tapasztalatot ismerünk arról, ahol a 300 hektár, az mondjuk három gyerek meg egy feleség esetében, esetleg egy testvér bevonásával több ezer nagyságra tud növekedni, és emiatt mi a közös háztartásban élőknek a birtokmaximumát javasoljuk. Természetesen lehet vita tárgya az, hogy ezt a 300-at növeljük, ha közös háztartásban élőkéről beszélünk, nyilván szükséges volt olyan polgári jogi, elfogadható érvet mondani, ami egzaktan megfogalmazza azt, hogy kikre gondolunk, és az ilyen közös érdekeltségbe tartozót meg az ilyeneket ezért zártuk ki, és ezért hagytuk meg csak a közös háztartásban élőt. És miután úgy éreztük, hogy a Nemzeti Vidékstratégiából adódóan is és saját retorikájából adódóan is fontos a kormányzatnak is a családi gazdaságok megerősítése, ezért javasoltuk azt, hogy legyen elővásárlási joga azoknak, akiknek még egyáltalán nincs közös háztartásában 50 hektár föld, legyen utána azoknak, akiknek még nincs 100 hektár, azért, hogy azt a kívánt birtokstruktúrát tudjuk létrehozni, ami Magyarországon a lehető legnagyobb foglalkoztatást teremti meg.

Nagyon szeretnénk azt, hogy ez a földforgalmi törvény azt segítse elő a földforgalommal, hogy a termőföld a lehető legtöbb munkát teremtsen. Jelenleg ez a gondolkodás az, amit egy picit hiányoltunk a földtörvényből, mert a birtokstruktúrát nem lehet pusztán úgy rendezni, hogy egy kívánatos birtokstruktúrának a szempontja egy mérethatár legyen. Mi azt szeretnénk, ha ennek a foglalkoztatás állna a központjában, hogy hogyan lehet a legtöbb embernek munkát adni, és igenis létrejönne az a gyakorlat, hogy megközelítőleg – ez megint tárgyalás kérdése – 50 hektáronként, 60 hektáronként legyen foglalkoztatási kötelezettsége egy gazdálkodónak. Nem mindegy az, hogy most 10 hektáron beszélünk egy fóliasátras, vagy mondjuk ahhoz nem is kell 10 hektár, hanem még kevesebb, kisebb területről, egy zöldségtermesztő ágazatról, aminek nagy a foglalkoztató hatása, vagy egy intenzív több száz hektáros tábláról, ahol jóformán egy hatalmas nagy erőgéppel, egy-két foglalkoztatással lehet munkahelyet fenntartani. Tehát nagyon szeretnénk azt, hogyha a mezőgazdasági földek, a termőföldek mint Magyarország legfontosabb természeti erőforrása a lehető leginkább szolgálnák a foglalkoztatás szerepét a vidéken. Jelen pillanatban mondjuk Dániához képest az 5,3 százalékos mezőgazdasági foglalkoztatás jónak tűnik, de a mi véleményünk szerint igenis van még benne potenciál: hogyha a

nagybirtoknál növelnék a foglalkoztatás mértékét akármilyen kötelezettséggel.

Nagyon nagy problémának látjuk azt, hogy a szántóföldi művelési és az állattartási ágazat szétválasztódott, és ezért a veszteséges ágazat jobban magára maradt. Akár ösztönözni kell a nagybirtokot, hogy tartson olyan ágazatot is, ami jelentős mértékben foglalkoztat. A téeszrendszerben így lehetett elérni a nagyon nagy foglalkoztatást, hogy egyik hozta a másikat.

Végigvéve a módosításra javasolt szakaszokat nagyjából ezek a motivációk, és ezek a javaslatok fogalmazódtak meg. Egyetlenegy helyen volt még az, amit szintén a miniszteri meghallgatás során elmondtam, hogy a helyi földbizottságok során azért javasoltunk kvótarendszert, mert nem szerettük volna azt, ha pusztán információval való visszaéléssel lehet befolyásolni a földbizottságok létrehozását. Igenis azt szerettük volna, hogy ha van helyben biotermelő, ha van helyben állattartó, akkor lehetőség szerint legyen az, hogy nem pusztán egy közeg, egy érdekcsoport tudja ezt, és hiába van a jó szándék, én nem vonom kétségbe a kormányzat részéről azt, hogy ezt egy pluszbiztosítékként akarja beépíteni a földtörvénybe, az a baj, hogy szerintem itt a legtöbb képviselő, főleg ha egyéni körzetből jön vidéki térségből, tudja, hogy ezeket ki lehet kerülni, és ezért kell az erősebb szabályozás, hogy minél kevésbé legyen erre mód.

Gyakorlatilag ezeket az intézkedéseket javasoltuk tehát mint a legsürgősebbeket annak érdekében, hogy a május 1-jén hatályba lépett új földforgalmi törvény ne adjon lehetőséget arra, hogy a birtokstruktúra még tovább csökkentse a vidék népességmegtartó erejét, és igenis azt a célt szolgálja, hogy a lehető legtöbbeknek tudjon foglalkoztatást teremteni. Ennek érdekében születtek tehát ezek a javaslatok.

Én kérem a tisztelt bizottság támogatását, hogyha úgy adja az Isten, hogy ezt nem fogom megkapni, akkor viszont azt szeretném, hogy legalább egy későbbi időpontban a tisztelt bizottsági tagokkal bármilyen műhelymunkában esetleg ugyanezeket átvitathassuk vagy megbeszélhessük. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kormány képviselőit kérdezem meg, hogy akarnak-e véleményt kifejteni. (*Andréka Tamás jelentkezik.*) Igen.

DR. ANDRÉKA TAMÁS főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium): Csak nagyon röviden. A tárgysorozatba-vétellel kapcsolatban nem képviselünk álláspontot, azt azonban meg kívánnám jegyezni, hogy amikor a földforgalmi törvénynek az országgyűlési tárgyalása zajlott, akkor ezeket a kérdéseket már több körben is megtárgyalták, mind a kormány véleményt nyilvánított róla, mind pedig az illetékes bizottságok megtárgyalták, és nem kerültek bele a törvény véglegesen elfogadott szövegébe. Köszönöm szépen.

ELNÖK: A bizottsági tagoknak adok szót. Gyórfy Baláznak először.

Kérdések, hozzászólások

GYÓRFFY BALÁZS (Fidesz): Köszönöm. Én azt gondolom, hogy alapvetően szigorítani akarja az elfogadott és hatályos földforgalmi törvénynek a szabályozását. Nyilván egy másik érdekkör részéről meg

enyhítésre érkeznek különböző javaslatok. Nyilván itt meg kell találni a középutat, az egészséges egyensúlyt.

Szokták mondani, hogy ami az ultisoknak kevés, az a betliseknek sok. Tehát most azt gondolom, hogy ez alapvetően egy ilyen generális szabályozónál, mint a földforgalmi törvény, ez az örökökévalóságig így lesz.

Azt gondolom, hogy vannak benne olyan dolgok, amelyek az életszerűséget azért nem feltétlenül veszik figyelembe, és én egy dolgot hadd emeljek ki. Tehát: amennyiben a gazdálkodó birtokterületének legalább a 60 százaléka az adott település területére esik, akkor lehet tag. Szeretném jelezni, hogy akkor az én családomból senki nem lenne tag, ugyanis nagyon sok településre tagolódik a gazdaság, és sehol nem érjük el szerintem még a 40 százalékot sem, nemhogy a 60-at. Tehát ezzel egyébként nagyon sokan ki lennének zárva a földbizottság munkájában való részvételből. Csak erre szerettem volna felhívni a figyelmet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: További hozzászóló van-e? Magyar Zoltán jelentkezett.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. A Jobbik alapvetően egyetért ezzel a módosítással. Úgy gondolom, hogy nem a földforgalmi törvény legnagyobb hibáira hívja fel a figyelmet, de a pontosításoknak egy része elfogadható. Én sem gondolom úgy, hogy egy az egyben minden átvihető ebben a formában, de arra mindenképpen alkalmas ez a javaslat, hogy a Ház falai között újranyissuk ezeket a vitákat, és most már egy kis idő azért eltelt, meg több tapasztalat, több információ beérkezett mindannyiunkhoz, és úgy gondolom, hogy tényleg a java része alkalmas arra, hogy egy vitát követően akár a földforgalmi törvénynek a részévé váljon.

Úgyhogy a Jobbik - ahogy mondtam - támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászóló? *(Nincs jelzés.)* Amint hallottuk, van az Európai Unióval bizonyos vitánk a földforgalmi törvénnyel kapcsolatban. Ugyan itt nem hangzott el a miniszterjelöltek meghallgatásánál, hogy ennek a vitának a kapcsán meg kell-e újra nyitni az esetleges földforgalmi törvényt, de van egy függőben maradt kérdés, ez a helyi földbizottságok kérdésköre, amelyre ugyan az előterjesztő tesz javaslatot, bizonyos kvótarendszerre, de épp a megválasztás módja egy kritika jelenleg az EU felől. Az az alapstruktúra, hogy a helyi gazdálkodói közösség képviselői szerve a közösség tagjai által megválasztott helyi földbizottság legyen, itt az EU kritizálja, hogy mi az, hogy összejönnek a gazdák és magukat egy gazdálkodói közösségnek nevezik. Ezek után ez a szervezet maga közül választ tagokat, de nincs meg a legitimitása ennek a szervezetnek, ki az, hogy gazdaközösség? Aztán ráadásul kvázi vétójogot adunk ennek a helyi földbizottságnak bizonyos eljárási rendek folyamában.

Tehát nagyon nem javasolnám, hogy újra ezt a kérdéskört elkezdjük feszegetni.

A másik kérdéskör, amivel nagy részben foglalkozik az előterjesztés, hogy új elővásárlási és mérethatárokhoz kapcsolódó jogosultságokat vezet be. Az LMP akkor is részt vett már egyébként az előző ciklus ideje alatt a vitában, egyrészt ilyen technikai számok nem kerültek elő az LMP részéről, másrészt rendkívül sok variáció került megvitatásra. Ez volt az a törvény, amit másfél évig nyitva hagyunk a parlament előtt, tehát szinte nem volt olyan, nemhogy parlamenti frakció, de társadalmi szerv és államigazgatási szerv, aki ne

találkozott volna a viták fő elemeivel, és hogy csak a történelmi hűséget idézzem és említsem meg, igen jelentős számú, az ellenzék részéről is megfogalmazott módosító indítvány végül bekerült a végső változatba.

Persze, volt olyan jelentős számú is, ami nem került be, én ezt pontosan tudom.

Nem tartanám szerencsésnek, hogy ha most ezt a vitát a tárgysorozatba-vétellel megnyitnánk, szegmensek szabályozásáról van szó, miközben látjuk, hogy az EU-val való vitánk esetleges folyamatokként és a helyi földbizottságok esetleges megválasztásának módosító szabályaiként ezt a földforgalmi törvényt meg kell nyitnunk. Én merném javasolni, hogy várjuk meg a kormány előterjesztését, és ha ebben az előterjesztésben az LMP esetleg ezeket a technikai javaslatait újra felhossa, akkor ezt vitassuk meg. Két nyitott törvénnyel ne kezdjük ezt a ciklust, nekem ez a javaslatom.

Mondom: van benne olyan rész, amivel eleve én azt merném mondani, hogy nem szabadna egyetérteni, és van olyan rész, ami jó, beszéljük meg, sokszor megvitattuk, de újra kinyithatjuk, hogy kinek milyen birtokmérete van már, és ahhoz képest milyen előjogokat szerezhetne, netán a vásárlás vagy netán földbérlet kapcsán. Bár ezeket a vitákat nagyrészt már lefolytattuk. Tehát nem javaslom a tárgysorozatba-vételét.

További kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor az előterjesztőnek adom meg újra a zárszóra a lehetőséget.

Sallai R. Benedek (LMP) válaszai

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Néhány dologban akkor hadd reagáljak. Tehát nem tudom, mennyire hiszik el nekem, de én alapvetően a Fidesznek egy stratégiáját használtam a javaslattételkor. Elővettem a vidékstratégiát, amivel nagyjából egyetértettünk, és megnéztem ott, hogy milyen birtokszerkezetet gondol ez a kormány Magyarországra. És azt állapítottam meg, hogy ezzel egyet lehet érteni.

Igenis, szükség van arra, hogy 50 hektáros családi birtokokat, 50-100 hektár közötti családi birtokokat építsünk ki, szükség van arra, hogy ott önfoglalkoztatást erősítsünk, támogatási rendszerrel lehetővé tegyünk, hogy a családi gazdaságoknál egy-egy foglalkoztatással tudják bővíteni a foglalkoztatást. Figyelembe vettem azt, hogy Magyarország termőföldjeinek a mennyisége több annál, mint amit Magyarország élelmiszer-előállításra használni tud, tehát hogy az üzemméreteken meg lehet tartani azokat a foglalkoztató ágazatokat, amelyek esetleg exportra gyártanak. Tehát én ezt használtam.

Gyórfy Balázs képviselő úrnak: én nem javaslom azt a stratégiát, hogy beérkezik valamilyen vélemény, meg beérkezik valamilyen másik szélsőséges vélemény és keressük a középutat. Azt kell keresni, hogy mi a kormány szándéka. A magyar állampolgárok önöket felhatalmazták arra, hogy döntsenek. Szerintem a vidékstratégiában egy jó irányt határoztak meg, én csak azt szeretném, hogy az az irány történjen.

Én nem egy szélsőség vagyok, akitől egy középet kell megválasztani, hanem én azt mondom, amit önök a vidékstratégiájukban megfogalmaztak és arra teszek javaslatot.

A 60 százalékos, volt szó arról, hogy a helyben lakó termőföldjeinek. Ezek mind olyanok, amelyek technikai kérdések, és ezek tárgyalás alapját képezhetik. A gondolkodásomban az volt, hogy alapvetően a helyi közösség, tehát ugyanúgy, mint ahogy több száz éve a helyi közösség és a helyi tanács

valamilyen szinten részt vesz abban, hogy a közösség területén lévő, közigazgatási területén lévő földekről döntsön, kapjon nagyobb jogot. Ez tárgyalás alapját képezheti, hogy 60 százalék, 80 százalék vagy 40 százalék legyen. Ezt meg lehet beszélni, hogy a jelenlegi gyakorlat mit támaszt alá.

Elnök úr, ezúton, egyetlenegyszer fogom erre személyesen megkérni, és tényleg nem akarom ezzel fárasztani, a földforgalmi törvény módosítása során nem tudom, hogy az ellenzék használta-e ezt az érvet, hogy '94-ben, amikor elfogadták, a Fidesz szintén ott volt és kifejtette a véleményét is, hogy nem kell hozzányúlni valamihez, ez egy másik parlament, más tagokkal. Én azt gondolom, hogy igenis, újra lehet ezeket tárgyalni, és azért, mert a Fidesz ott volt a rendszerváltást követően minden jogszabályalkotásnál így vagy úgy, attól még van beleszólási joga és felülvizsgálati joga.

Én azt gondolom, hogy ha látjuk, hogy valami esetleg lehet jobb, akkor igenis, törekednünk kell rá mind a két oldalról, hogy ezt jobbá tegyük, és bocsásson meg, de velem szemben ezt az érvet, hogy az LMP miben vett részt és miben nem, ne használja, mert engem ez nem érdekel. Ez egy másfajta parlament, és én bízom abban, hogy itt egy halom olyan jó szándékú ember ül a kormányoldalon is, aki jobbá akarja tenni.

A javaslataim erre irányulnak, ha bármelyikkel konkrétan nem értenek egyet, üljünk le, beszéljük meg és nézzük meg, hogy melyik az, amivel nem értenek egyet, és hadd mondjam el a saját tapasztalataimat és meggyőződésemet, hogy miért van ez a javaslat így kidolgozva.

Tehát ez elé állok, bármilyen munkamegbeszélésen készséggel felajánlom a közreműködésemet, de az, hogy ez már egyszer egy vitán túlesett, nekem nem érv arra, hogy ezt a vitát ne nyissuk meg, és ne próbáljuk jobbá tenni a rendszert.

Tehát most fogjuk látni az alkalmazhatóságában, hogy mi az, amiben esetleg problémák vannak, és még egyszer mondom, hogy higgyék el, hogy a javaslatom vagy a javaslatunk az a nemzeti vidékstratégia szellemiségében készült, és azt szerettem volna, hogy legjobban azt a célt szolgálja.

Én kérem a tisztelt bizottságot, hogy ha van módjuk, akkor támogassák, ha nem, akkor pedig kérem, hogy annak adjanak teret, hogy a későbbiek során folytassuk ezt a párbeszédet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én kiegészítő információnak szántam azt, hogy az LMP hogyan, miképpen vett részt a földforgalmi törvény vitájában, és esetleg milyen álláspontot képviselt itt, akkor még Szabó Rebeka volt itt, majd őt a szétválás után másik képviselőtársa helyettesítette. A fő érvelem nem ez az elutasítás mellett, hanem, mondtam, hogy tartalmilag van néhány olyan szakasz, ami szerintem logikailag nem fér bele a földforgalmi törvénybe. A másik inkább, a legsúlyosabb, hogy kikerülhetetlen lesz azon vitánk kapcsán, amely az EU-val itt kibontakozik, és talán még technikai értelemben is szükséges néhány helyen módosítást megtenni, hogy ezt a kormány legyen szíves, várjuk, és be fogja nyújtani, és ahhoz javasoljuk, hogy esetlegesen módosító indítványként befűzze ezt a két-három szakaszt, amivel most itt a képviselő úr önálló indítványként szeretne előhozakodni. Én technikailag inkább ezt tartottam fontosabb érvelemnek, hogy jelen pillanatban ne vegyük tárgysorozatba. *(Sallai R. Benedek: Megértettem.)*

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

Ha nincs több kérdés, hozzászólás, akkor viszont szavazunk. Ki az, aki egyetért azzal, hogy az előbb említett, T/13. számon benyújtott törvényjavaslatot tárgysorozatba javasolja venni a bizottság? Aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ez egy, ez bizonyára kisebbség, tehát megállapítom, hogy a bizottság nem vette tárgysorozatba a benyújtott törvényjavaslatot. *(Sallai R. Benedek: Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.)*

Köszönöm szépen, a 4. napirendi pontot lezárom.

A bizottság működését érintő kérdések megvitatása

Az 5. napirendi pont a bizottság működését érintő kérdések megvitatása. Ebben néhány technikai dolgot szeretnék megismételni, amiről egyébként a bizottsági tagjaink döntő mértékben már tájékoztatást kaptak.

Mint tudjuk, a bizottságok feladatkörében elég jelentős változások álltak be, így a fontos feladatok között bizottságunk is meg fogja majd tenni a részletes vita lefolytatását, ez fontosabb feladat lesz, mint ahogy ez eddig volt. Néhány technikai dolog:

Nem lesz már egyharmadot kapott vagy nem kapott indítvány, amelyről utána a parlamentben szavazni lehet, vagy nem lehet; elutasítás vagy támogatás van, esetleg fenntartása van bizonyos módosításokkal.

A bizottsági ülésről való távolmaradás rendje elég szigorúra sikeredett, mert egy helyettesítés automatikusan a képviselő távolmaradását jelenti, még ha menet közben megérkezik, akkor is, vagy ha netán úgy kezdődik a bizottsági ülés, hogy még itt van, de közben elmegy, és akkor kér meg helyettesítésre mást. Ennek megfelelően legyenek szívesek majd újragondolni, mindegyik frakció, hogy ez így betartható-e, helyes-e. Ugyanakkor a távolmaradást szankcióval is lehet sújtani. Ennek a kialakult rendjéről én még nem tudok beszámolni, de az új szabályozás ezt lehetővé teszi.

A bizottsági ülésezési rendet részben már ismerttettem, hiszen az időkereteket és minden egyebet, amire azon a napon sort szeretnénk keríteni, rögtön az ülés megkezdésekor be kell jelenteni – ez idáig ez nem így volt.

A Hárszabály jelenleg érvényes változata szerint plenáris ülés napján, bocsánat, pontosítom magam, plenáris ülés alatt, plenáris ülés tartása alatt nem lehet bizottsági üléseket tartani. *(Közbeszólás: De előtte lehet!)* Azért pontosítottam így, mert a hétfői nap egy speciális nap: plenáris ülésnap van, de csak 13 órakor kezdődik, ennek ellenére a délelőtti esetleges ülés megtartása engedélyhez kötött, nem tiltott, de engedélyhez kötött. Délután, 13 órától az ülésnap végéig tilos, és ha netán keddi ülésnap is beiktatásra kerül – hamarosan beiktatásra fog kerülni –, akkor azon a napon biztos hogy nem lehet bizottsági üléseket tartani, tehát nekünk sem lehet. Ezért aztán meg kell határoznunk, általában meg szoktuk, a főszabályt, hogy mikor ülésezik a bizottságunk, és azt javasoljuk, hogy általános szabályként a plenáris ülés másnapján – ilyen talányosan fogalmazzuk meg – legyen a bizottsági ülés. Hétfő-keddi parlamenti ülésnél ez szerda, de ha csak hétfői van netán, akkor a keddi ülésnap már lehet. Néha ez sem igaz, attól függ, hogy különféle osztályok hogyan készítik elő a szavazási forgatókönyvet és egyebet, és olyankor netán még csúszni kell. A régi tagok ezt tudják, rugalmasan megoldottuk, nem mindig tértünk el az általános bizottsági ülés forgatókönyvétől. Sürgősségi, hirtelen jött feladat esetében pedig kénytelenek

voltunk igénybe venni a hétfő délelőtti, viszonylag rövidebb idejű üléseket, amelyek esetleg egy-másfél órát vettek igénybe.

Az új rend szerint a bizottsági elnöket helyettesítőket nevesíteni kell. Az alelnökök egyértelműen helyettesítő személyek, de ha az alelnökök körében több van – írja a Házzsabály –, akkor a sorrendiséget meg kell állapítani, és ismertetni kell. Én erre javaslatot teszek, amire egy szóval már utaltam a ma reggeli ülésrendnél is. Négy alelnök került megválasztásra: Horváth István, Nagy István, Harangozó Gábor és Magyar Zoltán. Én ebben a sorrendben teszek javaslatot a helyettesítésre, általános helyettes tehát Horváth István, és utána, ha ő akadályoztatva van, azaz ha már mindketten akadályoztatva vagyunk, akkor Nagy István, majd Harangozó Gábor, majd Magyar Zoltán, és ha extrém helyzet áll elő, akkor a bizottság tagjai közül is lehet általános helyettesítőt megszólítani, bár akkor már kérdéses, hogy határozatképes marad-e egyáltalán a bizottság, hiszen 11 taggal kell gazdálkodnunk.

Én ezt a helyettesítési sorrendet viszont el szeretném fogadtatni most a bizottsággal, ezért kérdezem mint előterjesztő, hogy ki az, aki elfogadja ezt a helyettesítési sorrendet. Aki igen, az... *(Dr. Legény Zsolt: Kérhetek ebben szót?)* Igen, hozzászólás, parancsolj! Legény Zsolt!

DR. LEGÉNY ZSOLT (MSZP): Igen, köszönöm, elnök úr. Csupán annyit szeretnék jelezni, hogy Harangozó Gábor képviselőtársam jelezte, hogy ha és amennyiben lehetséges, akkor másodikként a helyettesítési sorban hadd következzen ő, miután kormánypárti a bizottság elnöke, kormánypárti az első helyettesítő, a második helyettesítő, ha és amennyiben elfogadható a bizottság tagjai részére, akkor hadd legyen Harangozó Gábor alelnök úr. Módosító javaslatként fogalmazom meg, elnök úr, akkor ezt.

ELNÖK: Igen. Hozzáteszem, hogy egyelőre nem támogatom ezt a javaslatot. Akik itt voltak, a régebbi bizottsági tagok tudják, hogy rendkívül nagy rugalmassággal vezetem a bizottsági ülést, itt elvarratlan szál, meg nem szólaló képviselő, netán megszólalásra bejelentkező itt nem volt – ezt ezután is így szeretném tenni. Én majdnem úgy érzem, hogy ez formalitás, és én ragaszkodnék ehhez a sorrendhez előterjesztőként. Nem hiszem, hogy bármilyen alkalommal, legyen az nemzetközi delegáció fogadása, és még lesznek ilyenek, ahol alelnökökkel együtt képviseljük a bizottságot, és várjuk a vendégeket, netán meghívás kiutazásra, ezekben mindig rendkívül érzékenyen, arányosan, ellenzék-kormánypárt arányosan osztottuk be a kvótát, amelyben a fogadási vagy a kiutazási lehetőségek voltak – csak egy területre hadd terjedjen ki most itt az észrevételem! Úgy gondolom tehát, hogy nem lehet akadálya ez a helyettesítési sorrend annak, hogy bármilyen feladatban és rendezvényen vagy képviseleti területen való részvételben akadályoztatva legyenek, netán hátrébb sorolásra kerüljenek. Szeretném javasolni az eredeti sorrendet. *(Dr. Legény Zsolt: Köszönöm.)*

Aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Tartózkodó? *(Szavazás.)* 2 tartózkodó van.

Az ellenőrző albizottság létrehozására térnék rá. A Házzsabály szerint az albizottságok körében ellenőrző albizottságot mindig kötelezően létre kell hozni. Itt konkrétan az albizottságok körében egyelőre az ellenőrző albizottság létrehozására teszek javaslatot, amelyet 7 tagúnak javaslok, ez jó nagy taglétszám. Viszonylag kevésszer működik ez a bizottság, de itt megpróbáljuk az egyharmad-kétharmados arányt is fenntartani, és közismert, hogy ezt az

elnöki pozíciót ellenzéki képviselőnek kell betöltenie. Három fideszes, egy KDNP-s – ez a kormányoldalt jelentené –, majd pedig egy MSZP-s, egy jobbikos és egy független tag delegálására teszek javaslatot, tehát 4:3 arányú lesz a kormányoldal és az ellenzéki oldal tekintetében a javaslatom.

Én itt most csak az ellenőrző albizottság megalakulására, pontosabban kezdeményezésére teszek javaslatot; hivatalosan nem alakítjuk most még meg, főleg azért, mert az elnöki pozíció betöltését, gondolom, az ellenzéknek meg kell konzultálnia, az arányszámok tekintetében szerettem volna ezt elmondani.

Ugyanakkor ettől most már függetlenül albizottságok létrehozását fogjuk kezdeményezni, mint ahogy az elmúlt ciklusban is. Kérem szépen, hogy kormánypárti és ellenzéki képviselőink a titkárságon jelezzék, hogy melyik az az albizottság, amelynek a létrehozását szükségesnek látják.

Az elmúlt időszakban soha nem látott számú albizottsággal működtünk, egy-kettő nem is működött ennek következtében, de néhány, mint például a kertészeti albizottság (*Farkas Sándor: Szeretnének bejelenteni, hogy szeretnének folytatni.*) igen aktívan, rendkívül jó területeket feldolgozva, nagyon értékes anyagokat feltárva végezte a munkáját.

Tehát azt kérem, hogy a javaslatokat tegyék meg, és egy következő ülésen egy önálló napirend keretében döntünk, hogy milyen albizottság, hány tagú összetétellel. Itt nagyon le leszünk terhelve, ha túl sok albizottságot hozunk létre, önmagában azért, hogy csak 11-en vagyunk. Hogy ki vezesse azt az albizottságot, stb., ezeket a javaslatokat tegyék meg, gondolkodjunk el rajta közösen. Kertészeti albizottság, erdészeti albizottság már majdnem úgy van, hogy folytatni szeretné a munkát, én csak kettőt megemlítettem, de várjuk a további észrevételeket is.

Nekem ennyi bejelentenivalóm lett volna. Bocsánat, van még egy technikai jellegű: tárgyi, képi vagy hanghordozó útján történő szemléltetés lehetősége bizottsági üléseken. Itt általános főszabály, hogy a bizottságnak kell minden alkalommal engedélyt adni bármilyen tárgyi, képi, hang és egyéb segédanyag felhasználásához. Én annyiban szeretném kérni a bizottság segítségét, hogy ezt az engedélyezési jogkört testálja rám vagy a mindenkori ülés vezetőjére. Tehát hogy elő tudjuk készíteni még időben az előadót, aki jelzi, hogy szeretne ilyen hanganyagot, vetítést, egyebet hozni, akkor ne kelljen azt megvárni, hogy figyelj, még nem tudom, hogy mi lesz, mert a bizottságnak először döntenie kell, készüljünk elő, de reméljük, hogy jól döntünk, stb.

Nem hiszem, hogy olyan súlyú kérdés, amiben a bizottság elnöke ne dönthetne, ebben a kérést előterjesztő részére.

Tehát az a kérésem, hogy ezt a jogkört a bizottság adja át a mindenkori levezető elnöknek, a titkárságon kerül sorra úgyis ennek az igénynek a rögzítése.

Kérdés, észrevétel van-e? (*Nincs jelzés.*) Ezt meg szeretném szavaztatni. Aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! (*Szavazás.*) Köszönöm szépen. Ez egyhangú.

Mint láttátok, láttuk, az LMP élt a házszabályi jogával, és tanácskozási joggal Sallai R. Benedek képviselő urat delegálta a bizottságunkba. A tanácskozási jog az mindenben való hozzászólást és anyagokhoz való hozzájutási lehetőséget biztosít, csak nem szavazhat, ennyiben más, mint a teljes jogú bizottsági tagnak a lehetősége.

Nekem nincs más bejelentenivalóm. Nem tervezek a jövő hétre bizottsági ülés összehívását, hiszen nem tudjuk, hogy a kormány nyújt-e be

olyan törvénytervezetet, amiben bennünket jelölnének ki. Aprópó, kijelölés. Egy törvénytervezetet házelnök úr most már csak egy bizottságnak jelöl ki. Ez egyben feladatot jelent a kijelölt bizottságnak, hogy nem „lazsálhatja” el, tehát hogy más bizottság majd letárgyalja, és akkor ott kialakulnak az álláspontok. Nincs ilyen.

Azt a munkát el kell végezni. Mi ezt mindig el is végeztük. Ugyanakkor, ha valaki érzékeli, észleli, hogy van olyan törvénytervezet, amely nem került kijelölésre bizottságunk részére, azt a frakcióján és minden egyéb módon időben jelezze, hogy esetleg a bizottságunk is megtárgyalja.

Én nem fogok erőltetni másik bizottsághoz kijelölt törvényjavaslat áthozását vagy újbóli megtárgyalását, de mondom: akinek ilyen igénye van... *(Horváth Zoltánné: Bizottsági döntéshez kötött!)*... az átkérés? Hoppá, akkor ebben is változott. Köszönöm Horváthné Katalinnak a megjegyzését. Ahhoz, hogy másik bizottság által tárgyalt jogszabályt mi is beemeljük a tárgyalandó anyagok közé, egy bizottsági döntéssel kell először dönteni róla, tehát akkor még egy kicsit bonyolultabb. Mindegy, a kezdeményezés joga mindenkinek megvan, ha rendkívüli esetben mégis úgy látjuk, hogy a Mezőgazdasági bizottság is szeretne egy máshol tárgyalt törvénytervezetet végigtárgyalni.

Nos, én ezeket szerettem volna elmondani. A kormány megalakulása után tartok tőle, hogy jelentős törvénytényiség egyszer csak elénk kerül, nem tudjuk, hogy ebben érintettek leszünk-e, csak általánosan ismerve, hogy ilyenkor a kormány úgy magára talál, és elkezdődik a leterheltebb munka.

Van-e kérdés, észrevétel itt az egyebekben és a bejelentéseimhez kapcsolódva? *(Nincs jelzés.)* Nincs. Akkor ezt a hatodik napirendi pontot is lezárom, és az ülést berekesztem. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 15 perc)

Font Sándor
a bizottság elnöke

Horváth István
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Molnár Emese és Pavlánszky Éva